

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA

Bc. Ivana Písková

PRÁVNÍ ÚPRAVA MYSLIVOSTI

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Petra Humlíčková, Ph.D.
Katedra: Katedra práva životního prostředí
Ve Zlíně dne 1. 3. 2013

„Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracovala samostatně, všechny použité prameny a literatura byly řádně citovány. Práce nebyla použita k získání jiného nebo stejného titulu.“

Ve Zlíně dne 1. 3. 2013

Podpis:

Mé velké poděkování patří v první řadě vedoucí mé diplomové práce, JUDr. Petře Humlíčkové, Ph. D., za vytrvalou pomoc a cenné rady. Dále bych chtěla poděkovat mé rodině a partnerovi za trpělivost a neutuchající podporu při psaní této diplomové práce.

OBSAH:

ÚVOD:.....	6
1. HISTORICKÁ ÚPRAVA PRÁVA MYSLIVOSTI NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	8
1.1. Nejstarší prameny práva myslivosti	8
1.2. Historie výkonu práva myslivosti ve 20. a 21. století (doba nová)	9
2. MYSLIVOST A OCHRANA PŘÍRODY	12
3. MYSLIVOST A PRÁVO EVROPSKÉ UNIE.....	16
4. PRÁVNÍ ÚPRAVA MYSLIVOSTI V ČESKÉ REPUBLICE.....	26
4.1. Obecně o české legislativě v oblasti myslivosti	26
4.2. Zákon o myslivosti	29
4.2.1. Část první: Obecná ustanovení.....	29
4.2.2. Část druhá: Chov a zušlechťování zvěře.....	32
4.2.3. Část třetí: Ochrana myslivosti a zlepšování životních podmínek zvěře.....	36
4.2.4. Část čtvrtá: Tvorba a využití honiteb	42
4.2.5. Část pátá: Myslivecké hospodaření a lov.....	56
4.2.5.1. Myslivecký hospodář.....	56
4.2.5.2. Plán mysliveckého hospodaření	60
4.2.5.3. Povolení lovu ve zvláštních případech.....	61
4.2.5.4. Doby lovu a jeho podmínky	63
4.2.5.5. Zakázané způsoby lovu.....	64
4.2.5.6. Povolenka k lovu, lovecký lístek a povinné pojištění.....	69
4.2.5.7. Kontrola a zužitkování zvěře.....	70
4.2.6. Část šestá: Škody způsobené užíváním honitby, zvěří a na zvěři	71
4.2.7. Část sedmá: Státní správa myslivosti	74
4.2.7.1. Orgány státní správy myslivosti a jejich působnost.....	74
4.2.7.2. Dozor v myslivosti.....	76

4.2.7.3. Podpora mysliveckého hospodaření a spolkové myslivosti	77
4.2.8. Část osmá: Sankce.....	77
4.3. Novela zákona o myslivosti.....	79
5. ZÁVĚR	84
6. CONCLUSION.....	89
7. SEZNAM LITERATURY.....	93
8. PŘÍLOHY.....	95
9. RESUMÉ.....	118

ÚVOD:

Jako držitelka loveckého lístku a aktivní myslivkyně jsem se nemusela dlouho rozhodovat, na jaké téma se ve své diplomové práci zaměřím. Právní úprava myslivosti je příjemným a prakticky logickým skloubením toho, co mě baví, s tím, co mě v budoucnu bude živit. Výběr tohoto tématu je samozřejmě dán tím, že mám s právní úpravou praktické zkušenosti, přičemž při tvorbě této práce jsem také čerpala ze zkušeností svých mysliveckých kolegů, kteří zákon o myslivosti aplikují jako myslivečtí hospodáři či předsedové mysliveckých sdružení.

Tuto práci bych chtěla rozdělit do několika částí. První část přibližuje historický a kulturní vývoj myslivosti na území Čech a Moravy. Tato část práce je co do svého obsahu spíše obecnější a komplexnější, přičemž obsahuje popis některých historických institutů tehdejší právní úpravy myslivosti. V druhé části bych se chtěla věnovat spojitosti mezi ochranou přírody a výkonem práva myslivosti. V této části považuji za důležité vzpomenout několik stěžejních mezinárodních úmluv týkajících se vzájemného vztahu mezi ochranou přírody a myslivostí. Dále bych se zde chtěla zmínit o výkonu práva myslivosti na území národních parků a chráněných krajinných oblastí.

V třetí části bych se chtěla zabývat vztahem Evropského práva a práva výkonu myslivosti. Jelikož jsme od 1. května 2004 členskou zemí Evropské unie, je nutné problematiku rozebrat i s ohledem na normy Evropské unie, neboť komunitární právo udává tempo právu českému a prakticky nelze mít v právním řádu členského státu právní normu, která by neodpovídala, nebo dokonce odporovala právu Evropské unie.

Čtvrtou část své diplomové práce považuji za stěžejní, neboť v této části bych chtěla podrobněji rozebrat českou právní úpravu myslivosti, zejména tedy zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcí předpisy. Problematika právní úpravy myslivosti je navíc v dnešní době tématem aktuálním, neboť se veřejně diskutuje o případné novele zákona o myslivosti, která s sebou přináší mnohé změny zejména v oblasti utváření honiteb. Zákon o myslivosti a další předpisy bych chtěla čtenáři představit z pohledu de lege lata, přičemž v každé hlavě zákona bych chtěla uvést několik problémových oblastí, ve kterých současná právní úprava přinejmenším pokulhává. Současnou právní úpravu bych chtěla v závěru srovnat s navrhovanou novelou, přičemž bych se chtěla zabývat úvahami de

lege ferenda, a to zejména v oblastech, které jsou novelou zákona o myslivosti citelně dotčeny.

Mým osobním cílem je, aby byla práce určena širokému okruhu čtenářů, a to jak čtenářům „laikům“, kteří o myslivosti jako takové žádné informace nemají, tak i čtenářům znalým problematiky právní úpravy myslivosti.

S ohledem na skutečnost, že mám jako aktivní myslivec několikaleté zkušenosti a z praxe vím, jaké nedostatky a chyby současná právní úprava má, bylo by mi ctí a současně výzvou, kdyby se práce stala jakýmsi neformálním podkladem při utváření novely zákona o myslivosti.¹

---

¹ Během zpracování práce předpokládám několik zdrojů. Mezi hlavní patří samozřejmě následující právní úprava České republiky:

- účinný zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů,
- důvodová zpráva k tomuto zákonu,
- vyhláška Ministerstva zemědělství č. 245/2002 Sb., o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu,
- vyhláška Ministerstva zemědělství č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd
- vyhláška Ministerstva zemědělství č. 7/2004 Sb. o posouzení podmínek pro bažantnice a o postupu, jakým bude vymezena část honitby jako bažantnice
- vyhláška Ministerstva zemědělství č. 553/2004 Sb., o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě

Kromě právních norem předpokládám také užití literatury, zejména pak následujících titulů:

- Penzum znalostí z myslivosti, XI. vydání, vydalo Druckvovo, spol. s r.o., 2011
- Červený J. a kol., Encyklopedie myslivosti, vydalo Ottovo nakladatelství, s.r.o. jako svou 997. publikaci, 2004

1. HISTORICKÁ ÚPRAVA PRÁVA MYSLIVOSTI NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

1.1. Nejstarší prameny práva myslivosti

Lov zůstal dlouhou dobu nejdůležitějším zdrojem životních potřeb člověka². První lovci se objevují již v prehistorické době, přičemž lovil v podstatě každý, kdo potřeboval, kdykoliv a kdekoliv. V prehistorickém období šlo však o uspokojování primárních potřeb lovem, nešlo tedy o druh hospodaření nebo zálibu tak, jako v dnešní době. Proto dobu prehistorickou lze jen těžko přirovnávat k myslivosti tak, jak ji chápeme dnes.

První zákony týkající se myslivosti byly na území Čech vydány asi kolem r. 950 knížetem Boleslavem I. Do této doby spadá i jakási forma prvního sdružování myslivců, kteří podle vzoru ostatních řemesel byli usazováni do tzv. účelových obcí³. S rozvojem feudalismu rostla moc šlechty na úkor panovníka včetně omezování výhradního práva lovu. Nařízení krále Václava IV. (1378 – 1419) z roku 1388 uvádí, že lov je výsadou vrchnosti, šlechty (součást tzv. práva dominikálního). Pro panovníka byly vyhrazovány královské lovecké okrsky. Hospodářský význam lovu se snižuje, lov se pokládá za mužnou kratochvíli sloužící k reprezentaci⁴.

Rozvoj společenské dělby práce a specializace zemědělství a lesnictví v 18. století vyvolaly potřebu prohloubit teoretické znalosti také v myslivosti. Myslivost se stala předmětem zájmu i nejstaršího zemědělského a lesnického spolku, kterým byla „Společnost pro orbu a svobodné umění v Království českém“, založená v květnu 1769 dvorním dekretem císařovny Marie Terezie⁵. V 17. a 18. století jsou také zakládány lovecké řády, sdružující šlechtické lovce; u nás založil František Antonín hrabě Sporck v roce 1695 lovecký Řád sv. Huberta⁶.

---

² Mottl, S. a kolektiv, Myslivecká příručka, 2. vydání, rok vydání 1970, Praha, Státní zemědělské nakladatelství, str. 7

³ Mottl, S. a kolektiv, Myslivecká příručka, 2. vydání, rok vydání 1970, Praha, Státní zemědělské nakladatelství, str. 7

⁴ Kolektiv autorů, Penzum znalostí z myslivosti, XI. vydání, rok vydání 2011, Druckvo, spol. s r.o., str. 18

⁵ Mottl, S. a kolektiv, Myslivecká příručka, 2. vydání, rok vydání 1970, Praha, Státní zemědělské nakladatelství, str. 8

⁶ Kolektiv autorů, Penzum znalostí z myslivosti, XI. vydání, rok vydání 2011, Druckvo, spol. s r.o., str. 19

Počátky moderního práva myslivosti lze v našich zemích položit do 19. století. V roce 1894 byl vydán císařský patent č. 154, který upravil výkon práva myslivosti v českých zemích. Ten výkon práva myslivosti umožnil jen ve spojení s vlastnictvím půdy. Navíc tento výkon nebyl možný, jestliže výměra u jednoho vlastníka nebo občanů sdružených v jedné katastrální obci nedosahovala 200 jiter (115 ha) souvislých pozemků⁷.

V roce 1866 byl vydán zemský zákon o myslivosti pro Čechy (s pozdějšími doplňky), v roce 1873 pro Moravu (s doplňky) a v roce 1877 pro Slezsko (s doplňky)⁸. Tento zákon o myslivosti z roku 1866 nazývaný též honební zákon byl důležitou právní normou obsahující možnosti hospodaření na honebních pozemcích. Výkon práva myslivosti byl stejně jako dle císařského patentu č. 154 spojen s vlastnictvím půdy, nově však honební zákon zajišťoval výkon práva myslivosti pro ty, kteří vlastnili pozemky trvale ohrazené zdmi. Toto hrazení muselo být dokonalé a trvalé, přičemž případné spory o „dokonalost“ ohrazení řešil správní orgán na úrovni okresu.

Kromě vlastníka mohlo provozovat právo myslivosti honební společenstvo, což bylo společenstvo vlastníků více souvislých pozemků o výměře nejméně 115 ha. Pokud v rámci jedné obce nedosáhla výměra souvislých honebních pozemků uvedené minimální výměry, příslušelo právo myslivosti držiteli té honitby, která měla s touto honitbou nejdlejší hranici⁹.

1.2. Historie výkonu práva myslivosti ve 20. a 21. století (doba nová)

Ve 20. století na našem území stále platí tzv. honební zákon z roku 1866, který bývá stejně jako jiné právní normy kritizován, a to zejména proto, že zákon výslovně neuváděl, která zvěř se považuje za honební. Na území Moravy a Slezska, kde byly zákony myslivosti přijaty později (1873 a 1877), byl již tento problém zavtělen do těla zákona. V Čechách se tento problém dle dobových zpráv řešil především judikatorně, a to zejména rozhodnutími Nejvyššího správního soudu. Jako příklad takového rozhodnutí bych chtěla uvést rozhodnutí

---

⁷ Kolektiv autorů, Právo životního prostředí – 2.díl, 1. vydání, rok vydání 1998, Brno, vydala Masarykova univerzita, str. 204

⁸ Kolektiv autorů, Penzum znalostí z myslivosti, XI. vydání, rok vydání 2011, Druckvo, spol. s r.o., str. 20

⁹ Kolektiv autorů, Právo životního prostředí – 2.díl, 1. vydání, rok vydání 1998, Brno, vydala Masarykova univerzita, str. 204

Nejvyššího správního soudu ze dne 29.4.1937, č. 12242/37, uveřejněné v Bohuslavově sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. Boh. A 12880/37. Toto rozhodnutí zastává názor, že pro stanovení, která zvěř se v Čechách považuje za lovnou a která nikoli, je rozhodná dosavadní zvyklost a tradice a názory odborných mysliveckých spolků. Z uvedeného lze vyvodit závěr, že Nejvyšší správní soud v této oblasti nerozhodoval „ad hoc“, nýbrž pouze stanovil, jakým způsobem se dojde k závěru, že jde o honební, resp. lovnou zvěř. Zamyslím-li se nad významem tohoto judikátu, předpokládám, že jeho nejvyšší hodnota spočívala v užití při výpočtu škod zvěří na honebních pozemcích. Nebylo-li by v honebním zákoně uvedeno, která zvěř je honební, nebylo by pak možné spočítat škody touto zvěří způsobené.

V roce 1918 vzniká Československá republika. Zákonem č. 11/1918 Sb., o zřízení samostatného státu československého (tzv. zmocňovací zákon), byl do právního řádu Československa dočasně vtělen právní řád Rakouska - Uherska, tedy stále platil i honební zákon z roku 1866, tyto jsou pouze upravovány. V roce 1923 je založena myslivecká organizace – Československá myslivecká jednota jakožto sjednocující organizace sokolníků, chovatelů ohařů, apod..

V roce 1929 vychází tzv. malý honební zákon pojednávající o dobách lovu a hájení zvěře a o vydávání loveckých lístků. V době německé okupace vychází v roce 1941 vládní nařízení o myslivosti č. 127/1941 Sb., a 128/1941 Sb., mimo jiné je pozměněna nejmenší přípustná výměra nově vznikajících honiteb (150ha) a je zavedeno povinné členství v České myslivecké jednotě¹⁰. Tato nařízení ruší dosavadní účinnost honebního zákona a stávají se tak stěžejními normami pro výkon práva myslivosti.

Po osvobození v roce 1945 vychází zákon o myslivosti č. 225/1947 (s účinností od 1.1.1948) jednotný pro celé území tehdejší republiky. Zákon prosazuje nejen aspekt hospodářský, ale i kulturní. Právo myslivosti je i nadále vázáno na vlastnictví honebního pozemku, přičemž stále se zachovává i povinné členství v Československé myslivecké jednotě.

V roce 1962 byl vydán – pro celé území tehdejší republiky – nový zákon o myslivosti č. 23/1962 Sb., který odloučil výkon práva myslivosti od vlastnictví honebních pozemků. Právo

---

¹⁰ Kolektiv autorů, Penzum znalostí z myslivosti, XI. vydání, rok vydání 2011, Druckvo, spol. s r.o., str. 20

myslivosti příslušelo organizacím – státním lesům, státním statkům, jednotným zemědělským družstvům, které ho mohly či musely za úplatu postoupit uživatelům, a sice pouze mysliveckým sdružením. Nejmenší výměra honitby byla stanovena na 500 ha¹¹. Byl pozměněn výčet lovných druhů zvěře, upravena byla také doba lovu této zvěře.

Po politických událostech v roce 1989 byl v roce 1992 – již jen v České republice, avšak ještě před rozpadem České a Slovenské federativní republiky - vydán s účinností od 1. června zákon o myslivosti č. 270/1992 Sb.. Řídícím orgánem v myslivosti zůstalo výhradně Ministerstvo zemědělství, byla zrušena spolurozhodovací účast myslivecké organizace, která se stala organizací s dobrovolným členstvím. Výměra honiteb byla ponechána na 500 ha, právo myslivosti bylo opět přiznáno majitelům půdy, honitby byly vytvářeny na základě vlastnictví pozemků jako honitby vlastní nebo společenstevní. Pronájem práva výkonu myslivosti mohly provádět jak osoby právnické, tak i fyzické, bez úředně stanovené výše úplaty. Výkon práva myslivosti mohl být prováděn pouze kvalifikovanými myslivci, byly definovány škody na zvěři, výčet druhů zvěře byl pozměněn včetně pomnutí rozdělení na zvěř užitkovou a škodnou, aj.¹².

Konečně v roce 2001 byl vydán nový, dosud účinný zákon o myslivosti, který je ve Sbírce zákonů veden pod vložkou 449/2001 Sb., a o kterém tato diplomová práce bude komplexněji pojednávat v následujících kapitolách.

---

¹¹ Kolektiv autorů, Penzum znalostí z myslivosti, XI. vydání, rok vydání 2011, Druckvo, spol. s r.o., str. 20

¹² Kolektiv autorů, Penzum znalostí z myslivosti, XI. vydání, rok vydání 2011, Druckvo, spol. s r.o., str. 20

2. MYSLIVOST A OCHRANA PŘÍRODY

Ačkoli myslivost i ochrana přírody deklarují stejný cíl, tedy zachování rozmanitosti přírody a ochranu přirozeného prostředí živočichů a rostlin, prostředky k jejich dosažení se do jisté míry různí. Tím si také vysvětlují, že jsou mezi myslivci a ochránci přírody do dnešní doby rozsáhlé spory a zásadní názorové rozpory, které sice logicky, dle mého ale zbytečně, vyústí ve vzájemnou nevraživost až nesnášenlivost.

V úvodu považuji za důležité ujasnit si vztah zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, k zákonu o myslivosti. Z dikce zákona o ochraně přírody a krajiny je z jeho ustanovení § 5 odst. 2 zřejmé, že ochrana poskytovaná rostlinám a živočichům dle ust. § 5 zákona o ochraně přírody a krajiny není absolutní. Konkrétně ust. § 5 odst. 1 uvádí, že všechny druhy rostlin a živočichů jsou chráněny před zničením, poškozováním, sběrem či odchytém, který vede nebo by mohl vést k ohrožení těchto druhů na bytí nebo k jejich degeneraci, k narušení rozmnožovacích schopností druhů, zániku populace druhů nebo zničení ekosystému, jehož jsou součástí. Při porušení těchto podmínek ochrany je orgán ochrany přírody oprávněn zakázat nebo omezit rušivou činnost. Současně z ustanovení § 5 odst. 2 zákona se ochrana podle odstavce 1 nevztahuje na zásahy při hubení rostlin a živočichů upravené zvláštními předpisy. Tímto zvláštním předpisem se myslí právě mimo jiné zákon o myslivosti. Z uvedeného plyne skutečnost, že budou-li v úpravě určité oblasti práva tyto normy v kolizi, užije se dle ust. § 5 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny ustanovení, které upravuje právě zákon o ochraně přírody a krajiny jakožto norma speciální. Česká legislativa ochrany přírody poskytuje mnohé významné instituty sloužící k omezení výkonu práva myslivosti.

Obecně jsou chráněny všechny druhy rostlin a živočichů před zničením, poškozováním, sběrem či odchytém, který vede nebo by mohl vést k ohrožení těchto druhů, k zániku populace nebo ke zničení ekosystému, jehož jsou součástí¹³. Současně v rámci obecné ochrany přírody a krajiny nelze bez předchozího souhlasu orgánu státní správy – orgánu ochrany přírody – záměrně rozšiřovat do krajiny geograficky nepůvodní druhy jak živočichů, tak rostlin, nebo jakékoli jejich křížence. I přesto existují situace, kdy reintrodukce živočichů nepředpokládá souhlas orgánu ochrany přírody – viz. Příloha č. 1 – Právní rozbor ve věci

---

¹³ Červený J. a kol., Encyklopedie myslivosti, 1. vydání, 2004, vydalo Ottovo nakladatelství, s.r.o., str. 76

reintrodukce králíka divokého zpět do honitby¹⁴. Samozřejmě citelná omezení výkonu práva myslivosti vyplývají ze zvláštní územní ochrany, tedy v oblastech národních parků, chráněných krajinných oblastech, národních přírodních rezervacích a přírodních rezervacích. Zásadním rozdílem mezi národním parkem jako honebním pozemkem a honebním pozemkem nepodléhajícím zvláštní ochraně je v první řadě ten, že dle zákona č. 2/1992 Sb., „kompetenčního zákona“, spadá správa myslivosti v národních parcích pod Ministerstvo životního prostředí.

V současné době máme v České republice 4 národní parky a 24 chráněných krajinných oblastí. Šest z těchto velkoplošných chráněných území (Bílé Karpaty, Krkonoše, Křivoklátsko, Pálava, Šumava a Třeboňsko) bylo navíc vyhlášeno v rámci projektu MAB (Man and Biosphere – Člověk a biosféra) pod patronací UNESCO biosférickými rezervacemi. Všechna velkoplošná chráněná území dohromady zaujímají 14,63% našeho území. Kromě toho je u nás celkem 2105 maloplošných chráněných území různých kategorií. Celkově tedy naše území zaujímají 15,78% rozlohy České republiky a asi 18% honební plochy¹⁵, což rozhodně není nezanedbatelná plocha.

Výkon práva myslivosti může být v těchto oblastech do značné míry omezen, v krajním případě také úplně vyloučen. To platí nejen v národních parcích, ale také v národních přírodních rezervacích. V nejcennějších částech chráněných krajinných oblastí (předpokládám zonaci I u národních parků) pak nelze zavádět například intenzivní chovy zvěře.

Nemohu se ztotožnit s velmi často vysílanou zprávou v médiích o celorepublikovém přemnožení zvěře spárkaté. Je pravdou, že přemnožení některých druhů zvěře u nás existuje. Nicméně jedná se o lokální problém, který se v konečném důsledku dotýká i některých chráněných území (NP, CHKO). Pro tyto oblasti, jak uvádí Mrkva ve svém článku¹⁶, by se měly rozlišit čtyři kategorie managementu zvěře:

- 1) Péče o zvěř jako volně žijící živočichy (přírodě blízké stavy zvěře)
- 2) Přírodě blízké myslivecké hospodaření
- 3) Myslivecké hospodaření (normální)
- 4) Intenzivní chovy zvěře (obory, bažantnice)

---

¹⁴ Tento právní rozbor je odborným výstupem Mysliveckého sdružení Machová – Mysločovice, přičemž autorem tohoto rozboru je autor diplomové práce.

¹⁵ Červený J. a kol., Encyklopedie myslivosti, 1. vydání, 2004, vydalo Ottovo nakladatelství, s.r.o., str. 77

¹⁶ Mrkva, R. Spravování zvěře na zvláště chráněných územích. Veronica, 1996, č. 2, s. 26.

Přitom se předpokládá, že kategorie první by se měla uplatnit v zónách nejvyšší ochrany v národních parcích a chráněných krajinných oblastech a ve všech větších přírodních rezervacích. Druhá kategorie hospodaření by měla být směrodatná pro 3. zóny národních parků a chráněných krajinných oblastech a dále pak také tam, kde se prosazuje přírodě blízké lesnické hospodaření. Třetí a čtvrtá kategorie, pak platí pro oblasti mimo chráněná území.

Patrně nejdůležitější omezení v oblasti výkonu práva myslivosti v chráněných krajinných oblastech se týkají zvláště chráněných živočichů. Dle ustanovení § 49 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, jsou zvláště chránění živočichové chránění ve všech svých vývojových stádiích. Chráněná jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Vybrané živočichy, kteří jsou chránění i uhynulí, stanoví Ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

Myslivost se tedy v těchto přírodně velmi cenných oblastech zcela podřizuje sledovaným cílům ochrany přírody. Obecně lze říci, že v národních parcích jako takových, není prioritou dosahování kvalitních trofejí, ale spíše je dáována přednost dosažení a udržení rovnováhy mezi jednotlivými složkami přírody, ochraně populací ohrožených druhů volně žijících živočichů a zlepšování životních podmínek stávajících živočišných a rostlinných druhů¹⁷. Pro zajištění samovolného vývoje a uskutečňování přírodních procesů má správa národního parku ve smyslu § 21 zákona o ochraně přírody a krajiny možnost omezit nebo zakázat určité činnosti, které souvisí s výkonem práva myslivosti. Zejména právo lovit a přivlastňovat si ulovenou zvěř. Z toho mimo jiné plyne to, že výkon práva myslivosti není v národních parcích předem vyloučen. Tato omezení nebo zákazy mohou být nařízeny pro části nebo celá území národních parků, a to jak za účelem snížení početních stavů některých druhů spárkaté zvěře, tak i proto, aby byla poskytnuta ochrana některému živočišnému druhu.

Zcela jinak je koncipovaná úprava výkonu práva myslivosti v národních přírodních rezervacích. Tady podle § 30 zákona je k výkonu práva myslivosti možné přikročit teprve tehdy, kdy byl rozhodnutím orgánu ochrany přírody vysloven souhlas. Souhlas se vydává na základě žádosti držitele nebo nájemce honitby. Součástí uděleného souhlasu mohou a zpravidla i bývají stanoveny některé omezující podmínky pro výkon práva myslivosti. Například se omezí možnost příkrmování nebo provádění společných honů. Souhlasné stanovisko vydává Ministerstvo životního prostředí.

---

¹⁷ Drozd, J. Myslivost ve skalním městě. Myslivost, 2007, č. 2, s. 60.

Chov zvěře a ochrana přírody jsou tedy základním cílem právní úpravy myslivosti. Cílevědomě zvěř chovat jako nejvýznamnější prvek práva myslivosti lze jen v takových honitbách¹⁸, které nejsou běžně a neustále měněny s měnícími se názory vlastníků jednotlivých honebních pozemků na vzájemné uspořádání svých vztahů. Současný stav při tvorbě honiteb je poznamenán sousedskými vztahy, osobními vztahy, spory o "komory zvěře"¹⁹ a jinými úkazy. Současná právní úprava uvádí, že honitby jsou vytvářeny s ohledem na zájmy chovu zvěře. K naplnění tohoto nejvýznamnějšího ustanovení zákona však v dalších ustanoveních a v praxi nebyl v 90. letech 20. století dán žádný prostor. Současná právní úprava proto podrobně stanoví, jak mají být honitby s ohledem na zájmy chovu zvěře vytvářeny. Orgán státní správy myslivosti sice nadále vychází při uznání honitby z návrhu předloženého vlastníkem honebních pozemků, honitbu však uzná tak, aby odpovídala nově stanoveným zákonným požadavkům.

---

¹⁸ Honitba je pozemek, na kterém je povoleno vykonávat právo myslivosti. Jedna honitba může obsahovat více pozemků od různých vlastníků. Pozemky, na kterých není myslivost povolena, se nazývají nehonební. Specifické postavení se přisuzuje oborám a bažantnicím, které se mohou brát jako samostatná zařízení. Podle způsobu vlastnictví se honitby dělí na vlastní a společenstevní. Rozdělení se objevilo po roce 1848, kdy vydal císař František Josef I. v Olomouci Říšský patent o myslivosti č. 154, který spojil právo myslivosti s vlastnictvím půdy.

¹⁹ „Komora zvěře“ znamená označení mysliveckou mluvou pro oblast, kde se vyskytuje zvěř daného druhu.

3. MYSLIVOST A PRÁVO EVROPSKÉ UNIE

Ačkoli Evropská unie nedisponuje přímo svou vlastní „evropskou mysliveckou politikou“, neznamená to, že by zájmy myslivosti nijak neupravovala. Management lovu prosazuje Evropská unie prostřednictvím jiných oborů, zejména prostřednictvím ochrany životního prostředí, zemědělství a rozvoje venkova, zdraví obyvatelstva a zvířat, případně prostřednictvím vnitřního trhu a bezpečnosti. Se vstupem do Evropské unie převzala Česká republika tzv. *acquis communautaire*, tedy balíček všech směrnic a nařízení Evropské unie.

Právní úprava ochrany přírody a myslivosti v rámci primárních pramenů unijního práva není speciální, nýbrž jí slouží jako základ jednotlivé články Smlouvy u fungování Evropské unie týkající se ochrany životního prostředí a zvířat. Jedná se zejména o články 11, 13, 36, 191, 192 a 193 Smlouvy o fungování Evropské unie. Článek 11 Smlouvy zakotvuje princip integrace. Článek 13 Smlouvy uvádí, že při stanovování a provádění politik Evropské unie v oblasti zemědělství, rybolovu, dopravy, vnitřního trhu, výzkumu a technologického rozvoje a vesmíru zohledňují Evropská unie a členské státy plně požadavky na dobré životní podmínky zvířat jako vnímajících bytostí. Článek 36 Smlouvy se týká zákazů nebo omezení dovozu, vývozu nebo tranzitu odůvodněných veřejnou mravností, veřejným pořádkem, veřejnou bezpečností, ochranou zdraví a života lidí a zvířat, ochranou rostlin, ochranou národního kulturního pokladu, jenž má uměleckou, historickou nebo archeologickou hodnotu, nebo ochranou průmyslového a obchodního vlastnictví. V článcích 191 – 193 Smlouvy je pak zakotvena politika Evropské unie v oblasti životního prostředí včetně jejích principů a zásad, kterými jsou zásada předběžné opatrnosti, princip prevence a princip „znečist'ovatel platí“²⁰.

Ochrana přírody jako takové, včetně zvěře a ochrana přírody zaměřená na myslivost je ovšem v unijním právu řešena především prameny sekundárního práva, tedy jednotlivými směrnicemi, nařízeními a rozhodnutími, případně stanovisky. Nejedná se o komplexní právní úpravu, která by pokrývala všechny problémy týkající se myslivosti. Prameny jsou spíše koncipovány a zaměřeny na ty oblasti, které vyžadují širší nadnárodní spolupráci, bez níž by ochrana přírody a krajiny a tím i výkon myslivosti byl neúčinný. V této souvislosti je třeba zmínit systém NATURA 2000, který přesně dokazuje cíl Evropské unie v oblasti nadnárodní spolupráce týkající se ochrany přírody a myslivosti.

---

²⁰ Ministerstvo životního prostředí, Judikatura soudního dvora Evropské unie v oblasti ochrany přírody, str. 5

Natura 2000 je soustava chráněných území, které vytvářejí na svém území podle jednotných principů všechny státy Evropské unie. Cílem této soustavy je zabezpečit ochranu těch druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejcennější, nejvíce ohrožené, vzácné či omezené svým výskytem jen na určitou oblast. Vytvoření soustavy Natura 2000 ukládají dva nejdůležitější právní předpisy EU na ochranu přírody, a to směrnice 2009/147/ES (nahradila směrnici 79/409/EHS), o ochraně volně žijících ptáků, a směrnice 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Legislativa Evropské unie poskytuje mnoho legislativních možností ochrany přírody zaměřených na její nejrůznější oblasti. Největší vliv na českou myslivost mají podle mého názoru následující právní předpisy Evropské unie.

Prvním z nich je bezesporu Nařízení Rady EEC č. 3254/91 ze 4. listopadu 1991 zakazující používání pastí ve Společenství a zakazující do Společenství zavádět kožešiny a zboží vyrobené z určitých druhů volně žijících živočichů pocházejících ze zemí, kde jsou k jejich odchytu používány pasti nebo jiné metody odchytu, které nesplňují mezinárodní humánní standardy odchytu. Hlavním cílem tohoto nařízení je omezit v myslivosti, ale nejen v ní, používání pastí a nástrah, což by mělo mít za následek pozitivní vliv na ochranu zejména ohrožených druhů živočichů. Dle ustanovení čl. 1 nařízení se nášlapnou pastí rozumí zařízení zkonstruované pro zachycení nebo uvěznění zvířat prostřednictvím čelistí, které se těsně sevřou kolem jedné nebo více končetin či vybíhajících částí těla (např. ocasu, hlavy) tak, že vylučují vytažení těchto končetin či jiných částí těla z pasti. Nařízení obsahuje dvě přílohy. V příloze I je uveden seznam druhů živočichů, jejichž kožešiny či případně výrobky z těchto kožešin je zakázáno dovážet, pokud země jejich původu nesplňuje podmínky stanovené nařízením. Je zde uvedeno celkem 13 druhů živočichů, mezi nimiž jsou ze zvěře uvedeny vlk obecný a ondatra pižmová a z druhů příbuzných naší zvěři bobr kanadský, vydra kanadská, rys kanadský, kuna americká a jezevec americký a z tuzemských živočichů také lasice hranostaj a mýval, který je považován za v přírodě nežádoucí druh živočicha.

V příloze II je uveden výčet zboží tvořeného z kožešin nařízením sledovaných druhů živočichů, na které se vztahuje režim tohoto nařízení. Pasti je zakázáno používat od roku 1995, přičemž kterákoli země, která chce do prostoru Evropské unie dovážet zboží uvedené v příloze II tohoto nařízení je povinna prokázat, že toto zboží pochází ze země, která má

přiměřenou legislativu týkající se zákazu používání pastí, případně že metody odchytu živočichů, z nichž je toto zboží vyrobeno, splňují mezinárodní standardy „humánních“ pastí. Toto nařízení se stalo pro Českou republiku závazným v okamžiku vstupu do Evropské unie. I před vstupem však měla česká legislativa odchyt zvěře do pastí legislativně upraven, a to v ust. § 45 odst. 1 písm. a) zákona o myslivosti, kde je uveden mimo jiné i zákaz lovu zvěře do želez a nášlapných pastí. Přestože vliv tohoto nařízení na českou myslivost považují za velký, národní legislativa za tou evropskou v tomto směru rozhodně nezaostala, když podobný způsob lovu zakázala již vyhláškou Ministerstva zemědělství č. 10/1975 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 4/1967 Sb., o hájení a o době, způsobu a podmínkách lovu některých druhů zvěře a vyhláška č. 59/1967 Sb., kterou se vydávají prováděcí předpisy k zákonu o myslivosti. Zákaz lovu zvířat do želez upravuje také zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně v § 14 odst. 1 písm. a). Tento zákaz se vztahuje nejen na lov zvěře, ale na lov jakéhokoliv zvířete.

Dalšími velmi důležitými předpisy v oblasti práva myslivosti jsou již výše zmíněné Směrnice č. 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků z roku 2009 a Směrnice č. 92/43/EEC, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin z roku 1992. Obě tyto směrnice mají za cíl koordinovat a integrovat přístupy k ochraně a managementu fauny a flory, jakož i přístupy k ochraně přírody a krajiny obecně.

Význam směrnice č. 92/43/EEC spočívá v tom, že se snaží přispět k zabezpečení biologické rozmanitosti na území členských států Evropské unie.

Klíčovou úlohou směrnice je vytvoření soustavy chráněných území evropského významu NATURA 2000. Jejím prostřednictvím jsou chráněny nejvzácnější a nejvíce ohrožené druhy planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť vyskytujících se na území Evropské unie. Členské státy Evropské unie jsou povinny vybrat nejvhodnější území s výskytem vybraných rostlinných a živočišných druhů a přírodních stanovišť a zajistit jejich zákonnou ochranu. Velikost a počet těchto území musí být přitom takový, aby bylo zabezpečeno zachování těchto druhů a stanovišť na území celého státu v příznivém stavu, tedy stavu stejném nebo lepším než v okamžiku vyhlášení. Cílem soustavy NATURA 2000 je proto zachovat biologickou rozmanitost v rámci celé Evropské unie prostřednictvím ochrany vybraných druhů rostlin a živočichů a přírodních stanovišť, které jsou nejvíce ohroženy lidskou činností nebo patří k tomu nejvzácnějšímu, co se na evropském kontinentě zachovalo.

Směrnice je rozdělena do tří významných okruhů. V první části jsou definovány pojmy a jsou zde popsány cíle směrnice. Tato část také poskytuje základní orientaci o potřebě opatření zaměřených na zachování či obnovu určitých přírodních stanovišť.

V druhém okruhu nazvaném „Ochrana přírodních stanovišť a stanovišť druhů“ je zakotven stěžejní cíl směrnice – vytvoření souvislých lokalit pro efektivní ochranu volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin známých pod názvem NATURA 2000. V této části je řešen vztah mezi ochranou přírody a užíváním krajiny. Tento vztah je tvořen třemi druhy ustanoveními – ustanoveními týkající se postupů pro zajištění ochrany krajiny, dále ustanoveními týkající se zabránění škod (preventivní ustanovení) a v poslední řadě ustanoveními, které se týkají plánů a projektů, které by mohly mít negativní dopad na ochranu krajiny.

Třetí okruh směrnice je nazván „Druhová ochrana“ a zabývá se přísně chráněnými druhy živočichů a rostlin.

Význam směrnice pro českou myslivost je značný, zejména byly v zákoně o myslivosti dle této směrnice upraveny zakázané způsoby lovu zvěře. Dále bylo přihlédnuto k zákazu používání poloautomatických a automatických zbraní se zásobníkem schopným pojmout více než dva náboje. Základní význam měla směrnice ovšem v oblasti výčtu živočichů, kteří budou dle zákona o myslivosti považováni za zvěř. Ze savců, kteří vyžadují podle přílohy č. IV směrnice přísnou ochranu, byli zařazeni do výčtu zvěře, které nelze lovit vlk euroasijský, medvěd hnědý, vydra říční, kočka divoká a rys ostrovid. Do výčtu druhů, u kterých je možno přijímat určitá opatření na jejich obhospodařování se dostali podle přílohy č. V směrnice kuna lesní, tchoř tmavý a kamzík horský. Mezi druhy živočichů z přílohy č. II směrnice, pro jejichž ochranu bude vyhlášována zvláštní územní ochrana, byli zařazeni ze zvěře medvěd hnědý, vydra říční a rys ostrovid.

Význam směrnice se dále projevil při vytváření evropské ekologické sítě zvláště chráněných oblastí NATURA 2000, kdy je na těchto územích předpokládáno omezování myslivosti z důvodů zajištění jejich ochrany.

Vliv směrnice o ptácích se již projevil v období před vstupem České republiky do Evropské unie, kdy Česká republika uváděla svůj právní řád do souladu s právem Evropských společenství. Hlavní význam však měla směrnice na vytváření výčtu živočichů nového zákona o myslivosti, kteří jsou považováni za zvěř. Z ptáků mohly být do výčtu zvěře

zařazeny pouze druhy, které jsou uvedeny ve zmíněné příloze č. II směrnice. Seznam ptáků, u kterých chtěla Česká republika umožnit lov, byl předložen Evropské komisi k odsouhlasení²¹. Směrnice vytváří komplexní systém ochrany všech druhů ptáků přirozeně se vyskytujících ve volné přírodě včetně jejich stanovišť na území členských států Evropské unie. Hlavním cílem směrnice je udržet takovou početnost populací jednotlivých druhů ptáků, která odpovídá ekologickým, kulturním a vědeckým požadavkům Evropské unie. K tomu, aby bylo možné cíl stanovený směrnicí splnit, mají členské státy povinnost přijmout taková opatření, která jednak stanovené množství populace zajistí, a která budou navíc brát v úvahu hospodářské požadavky a požadavky rekreace. Stejně tak mají členské státy povinnost přijmout odpovídající opatření zajišťující zachování nebo obnovení dostatečné rozmanitosti a rozlohy stanovišť pro všechny druhy ptáků. Těmito opatřeními se rozumí jednak vytváření chráněných území, jednak vytváření a obnova zničených biotopů.

Směrnice je koncipována tak, že ze všech druhů ptáků vyskytujících se ve volné přírodě na území členských států Evropské unie navíc vyčleňuje některé druhy do zvláštních skupin, na které se vztahují speciální režimy. Tyto skupiny jsou pak uvedeny v jednotlivých přílohách směrnice. Směrnice obsahuje celkem čtyři přílohy.

Příloha I. obsahuje Seznam chráněných druhů a poddruhů ptáků, které budou předmětem zvláštních opatření týkajících se ochrany jejich stanovišť s cílem zajistit jejich přežití a rozmnožování v jejich oblasti rozšíření. V této příloze jsou uvedeni mimo jiné ptáci, kteří jsou z pohledu zákona o myslivosti považováni za zvěř. Jde o husu běločelou, motáka pochopa, výra velkého, jeřábka lesního, tetřívka obecného a tetřeva hlušce. Směrnice dělí druhy uvedené v této příloze do čtyř základních kategorií - druhy ohrožené vyhubením, druhy ohrožené specifickými změnami na jejich stanovišti, druhy pokládané za vzácné a ostatní druhy vyžadující zvláštní pozornosti.

Příloha II obsahuje seznam chráněných druhů a poddruhů ptáků, které mohou být za určitých podmínek loveny dle národní legislativy státu. Příloha je rozdělena do dvou oddílů, První oddíl obsahuje ty druhy ptáků, které lze lovit v rámci celé Evropské unie, aniž by členský stát musel žádat o povolení Evropskou komisí. Ze zvěře jsou zde uvedeny husa polní, husa velká, kopřivka obecná, čírka obecná, kachna divoká, čírka modrá, lžičák pestrý, koroptev polní, bažant obecný, lyska černá, sluka lesní a holub hřivnáč. V druhém oddílu přílohy jsou uvedeny druhy ptáků, jejichž lov podléhá povolení Evropské komise. Ze zvěře jsou na

---

²¹ <http://www.agris.cz/clanek/130962>

seznamu uvedeny husa běločelá, jeřábek lesní, tetřívka obecná, tetřev hlušec, orebice horská, krocán divoký, racek chechtavý, holub doupňák, hrdlička zahradní, špaček obecný, sojka obecná, straka obecná, havran polní a vrána obecná.

Příloha III směrnice obsahuje seznam druhů a poddruhů ptáků, které mohou být za určitých podmínek uvedeny na trh. Příloha je opět rozdělena na dva oddíly, přičemž v prvním z nich jsou uvedeny druhy, u nichž nebudou vyjmenované činnosti zakázány, pokud tyto duhy ptáků budou legálně zabity nebo odchyceny či získány jiným zákonným postupem. Ze zvěřenou zde uvedeny kachna divoká, koroptev polní, holub hřivnák a bažant obecný. V druhém oddíle jsou druhy ptáků, u nichž jsou vyjmenované činnosti omezeny. Ze zvěře jsou zde uvedené čírka obecná, lžičák pestrý, polák velký, tetřívka obecná, tetřev hlušec, lyska černá a sluka lesní.

Příloha IV pak vyjmenovává seznam zařízení, mechanismů a dopravních prostředků, které nelze použít k lovu.

Směrnice dává možnost odklonění se od stanovených zákazů tak, kde neexistuje jiné uspokojivé řešení. Jde zejména o důvody veřejného zdraví a bezpečnosti, bezpečného leteckého provozu, prevenci závažných škod na úrodě, dobytku, lesích, rybářství a vodním hospodářství apod.

Základní možností, jak zabezpečit ochranu ptactva dle citované směrnice je vytvoření zvláště chráněných oblastí ochrany ptactva, často také nazývané „ptačí oblasti“. Příkladem takové oblasti může být například rybník, vodní nádrž, lesní komplex apod., nejsou přitom dána přesná pravidla, na základě kterých je oblast vybrána, musí jít o území, které svým počtem a rozlohou nejlépe zajistí ochranu určitého druhu.

Pro českou myslivost měla směrnice stěžejní význam ve vztahu k vytváření výčtu živočichů nového zákona o myslivosti, kteří jsou považováni za zvěř. Z ptáků mohly být do výčtu zvěře zařazeny pouze druhy, které jsou uvedeny ve zmíněné příloze č. II směrnice. Seznam ptáků, u kterých chtěla Česká republika umožnit lov, byl předložen Evropské komisi k odsouhlasení. Do navrženého seznamu nebyly zahrnuty racek chechtavý, havran polní, káně lesní a výr velký, které sice navrhovalo Ministerstvo zemědělství, ale se kterými nesouhlasilo Ministerstvo životního prostředí. Naopak, ze strany tehdejšího vedení Ministerstva zemědělství nebyla do seznamu navržena sojka obecná. Evropská komise nevydala souhlasné stanovisko s lovem kormorána velkého, volavky popelavé, jestřába lesního a krkavce velkého s tím, že regulaci početních stavů uvedených druhů ptáků z důvodů zmírnění škod jimi působených je možno zajišťovat přes odchylky, které umožňuje směrnice. Zarážející byl však výklad Evropské komise k odůvodnění České republiky, podle kterého bylo o lov žádáno z

důvodů preventivního omezování škod na rybích obsádkách a škod na ostatních volně žijících živočiších. Podle Evropské komise je lov chápán nikoliv jako rovnovážné obhospodařování zvěře, ale jako "rekreační aktivita, jejímž motivem je sportovní vyžití". Mezi lovnými druhy uvedenými v příloze II. směrnice se proto objevují ty druhy ptáků, které jsou z těchto důvodů v členských státech Evropské unie tradičně loveny.

V poslední řadě je potřeba zmínit nařízení Rady EC č. 338/97 ze dne 9. prosince 1996 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi. Nařízení, jelikož má platnost zákona, se vztahuje na všechny členské státy Evropské unie, které ho již nemusí transformovat do svého vnitrostátního práva. Nařízení je přímo závazné ode dne vstupu v platnost a zavazuje přímo všechny státní orgány, právnické i fyzické osoby. Nařízení bylo novelizováno Nařízením Komise EC č. 398/2009 ze dne 23.4.2009, a to v oblasti prováděcích pravomocí svěřených Komisi.

Hlavním cílem nařízení je chránit druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a zaručit jejich zachování regulováním obchodu s nimi.

Pro účely nařízení se obchodem rozumí dovoz do Společenství, včetně dovezení z moře a vývoz či zpětný vývoz ze Společenství, a také využívání, přemísťování, a převod vlastnictví exemplářů podle tohoto nařízení v rámci Společenství, včetně případů uvnitř jednoho členského státu. Prodejem se pak rozumí jakákoli forma prodeje. Za prodej se považuje i pronajmutí, směna nebo výměna a obdobné výrazy mají být vykládány podobně.

Nařízení vychází velice úzce z textu Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin včetně seznamů druhů (tzv. Úmluva CITES). Zásady nařízení i Úmluvy CITES jsou v českém právním řádu vtěleny do zákona č. 441/2009 Sb., o ochraně volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů. Nařízení i Úmluva pracují s přílohami, do kterých jsou druhy živočichů a rostlin rozděleny podle stupně potřeby ochrany.

V příloze A jsou uvedeny druhy, které jsou nebo by mohly být předmětem poptávky za účelem využívání v Evropské unii, a kterým hrozí buď vyhynutí, nebo jsou tak vzácné, že jakýkoli obchod s nimi by ohrozil jejich přežití. Patří sem dále druhy, které patří do rodu, z něhož většina druhů je zařazena do přílohy A nebo který je druhem, jehož většina poddruhů je zařazena do přílohy A. Ze zvěře jsou v této příloze uvedeni např. vlk obecný, medvěd

hnědý, vydra říční, kočka divoká, rys ostrovid, čírka modrá, jestřáb lesní, krahujec obecný, káně lesní i rousná, moták pochop, raroh velký, sokol stěhovavý a další druhy.

V příloze B jsou uvedeny druhy, které jsou předmětem mezinárodního obchodu v takovém množství, jež by mohlo být neslučitelné s jeho přežitím nebo s přežitím jeho populace v určitých zemích, nebo které by bylo neslučitelné s udržení celkové populace na úrovni, která odpovídá úloze daného druhu v ekosystémech, v nichž se vyskytuje.

Dále jsou zde zařazeny druhy, které jsou svým vzhledem podobně druhům zařazeným do přílohy A, nebo druhy, jejichž zavedení do oblasti Evropské unie by mohlo mít za následek ekologickou újmu. V příloze B jsou pak uvedeny živočišné druhy medvědovitých, kočkovitých, vyder, dravců, dropovitých apod. Konkrétní druhy, které žijí na zemi České republiky, jsou však uvedeny v příloze A.

V příloze C jsou uvedeny ty druhy živočichů a rostlin, které jsou uvedeny v příloze III. Úmluvy CITES. Jde např. o lžičáka pestrého, hvízdáka euroasijského, čírku obecnou či ostralky štíhlé.

Příloha D pak obsahuje ty druhy, které nejsou zařazeny do příloh A až C a které jsou na území Evropské unie dováženy v počtech, jež jsou dostatečným opodstatněním pro sledování. Ze zvíře v příloze D nejsou uvedeny žádné druhy, tedy kromě lišky obecné, nejde však o její poddruh žijící na našem území, nýbrž o jiné poddruhy žijící především v Asii.

Nařízení dále obsahuje podmínky, za jakých lze jednotlivé druhy živočichů dle jejich zařazení do příloh dovážet na území Evropské unie. U dovozu druhu zařazeného do přílohy A a B je třeba na příslušném celním úřadu doložit povolení vydané výkonným orgánem toho členského státu, do kterého je druh dovážen. U druhů zařazených do přílohy C a D postačí oznámení o dovozu příslušného druhu do cílové země. U druhů přílohy B je třeba prokazovat zákonný původ tohoto dováženého druhu, dále pak ty druhy uvedené v příloze A, kterým hrozí vyhynutí je přímo zakázán jejich nákup, nabízení ke koupi, vystavování pro obchodní účely a další aktivity.

České republice jakožto členskému státu plyne z citovaného nařízení mnoho povinností. Jednou z nich je určení celního úřadu pro vyřizování potřebných formalit a provádění příslušných kontrol při dovozu a vývozu těchto druhů. Dále mají povinnost ustanovit výkonný orgán, který má odpovědnost za správné provádění tohoto nařízení. Současně je členský stát povinen ustanovit jeden nebo více vědeckých orgánů. Tímto vědeckým orgánem se v České republice stala Agentura pro ochranu přírody a krajiny České republiky.

Toto nařízení upravuje ochranu volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin prostřednictvím regulace obchodu s nimi. Myslivecké hospodaření v honitbách přímo neupravuje. Proto toto nařízení ve vztahu k myslivosti ovlivňuje toliko pouze případný vývoz ulovené, včetně odchycené zvěře, nebo jejich trofejí či případně dalších částí zvěře. Pro lovce má nařízení zásadní význam v případě, že uloví zvěř mimo Evropskou unii (což se vzhledem k loveckým zájezdům do Afriky nebo USA stává poměrně často) a trofej této zvěře chtějí dovézt na území členského státu Evropské unie.

Myslivci v Evropě si jsou dobře vědomi toho své odpovědnosti a přírodu a jsou ochotni významně přispět k dosažení cílů stanovených těmito dvěma směrnici i jinými mezinárodními dokumenty o ochraně přírody, jako jsou Bernská a Bonnská konvence či Dohoda o ochraně afrických a euroasijských stěhovavých vodních ptáků²².

Federace mysliveckých svazů Evropské unie (Fédération des Associations de Chasseurs de l'Union Europe – FACE) považovala od doby svého vzniku v roce 1977 za svůj hlavní úkol podporu myslivosti ve shodě s principy trvale udržitelného rozvoje a využívání obnovitelných zdrojů, jakožto prostředku k obecnému zachování biodiverzity a zvláště pak k péči o zvěř. FACE, která reprezentuje 29 národních mysliveckých organizací sdružujících 7 milionů myslivců, chce také dostat závazku principu „rozumně využívané ochrany“²³.

Shora uvedený princip byl uznán Mezinárodním svazem ochrany přírody, jejímž členem je FACE již řadu let, přesněji od roku 1987. Tento princip je vykládán tak, že rozumné využívání zvěře jako trvale obnovitelného zdroje je důležitým nástrojem, protože jak sociální, tak ekonomický užitek lovu přináší lidem prostředky na její ochranu. Je ovšem důležité podotknout, že princip trvale udržitelného využívání zvěře je možný pouze v případě, kdy je prováděn nejen lov, ale také odpovídající management založený jednak na stálém pozorování stavu zvěře, a jednak vyhodnocování populace a pochopení významu zvěře v přírodních ekosystémech. Tedy nejen česká myslivost, ale i myslivost na evropské úrovni předpokládá chov zvěře na místě prvním, teprve jako součást tohoto chovu předpokládá lov.

Vzhledem k životním nárokům zvěře neznajících hranic a odpovědnosti společnosti za uchování přírodního bohatství, za které je zvěř považována, je nezbytná koordinace

---

²² Červený J. a kol., Encyklopedie myslivosti, 1. vydání, 2004, vydalo Ottovo nakladatelství, s.r.o., str. 11

²³ Červený J. a kol., Encyklopedie myslivosti, 1. vydání, 2004, vydalo Ottovo nakladatelství, s.r.o., str. 11

myslivosti v mezinárodním mezikontinentálním měřítku. Česká republika má navázanu spolupráci v myslivosti jak na úrovni bilaterálních vztahů, tak na úrovni multilaterálních vztahů. Cílem myslivosti jak na vnitrostátní, tak na evropské či mezinárodní úrovni, je tedy i nadále prohlubovat mezinárodní spolupráce jak zájmových organizací, tak vědeckých institucí. Aktivně se podílet na řešení problémů v péči o zvěř a její prostředí²⁴.

Závěrem bych chtěla uvést, že mnohé shora uvedené kroky směrem k mezinárodní spolupráci v oblasti životního prostředí tlačí myslivost k zásadnímu přehodnocení dosavadního přístupu hospodaření se zvěří. Je neoddiskutovatelné, že přijímané závazky plynoucí z mezinárodní spolupráce jsou velkým přínosem pro ochranu, zachování nebo pro zlepšení stavu životního prostředí, přesto se můžeme setkat s výrazně jiným chápáním některých atributů, na kterých je pak budován tento systém ochrany, než na jaký jsme byli doposud zvyklí.

Jako výrazně odlišný můžeme v tomto smyslu označit přístup Evropské komise k samotným základům obhospodařování zvěře, podle kterého "je lov chápán pouze jako rekreační aktivita, jejímž motivem je sportovní vyžití". Takovýto přístup je pak upřednostňován před rovnovážným obhospodařováním populací zvěře, které směřuje k prevenci před vznikem závažných škod, např. na hospodářských činnostech člověka prováděných v přírodě a kdy je lov v takovýchto případech umožňován pouze až na základě výjimek.

---

²⁴ <http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/myslivost/koncepce-a-strategie/soucasna-myslivecka-politika-1.html>

4. PRÁVNÍ ÚPRAVA MYSLIVOSTI V ČESKÉ REPUBLICE

4.1. Obecně o české legislativě v oblasti myslivosti

Přijetí zákona o myslivosti předcházely dlouholeté přípravy a diskuse na stránkách odborných periodik²⁵. Teze nového zákona o myslivosti zveřejnilo Ministerstvo zemědělství ČR v říjnu roku 2000 a tento materiál měl sloužit především k diskusi v odborných kruzích²⁶. Z důvodové zprávy návrhu zákona o myslivosti vyplývá, že myslivost byla oproti původnímu pojetí definována v roce 1962 jako součást zemědělské a lesní výroby, tedy jako výrobní sféry národního hospodářství. Doplněk, že jde o takovou činnost prováděnou v přírodě, nevyjádřil dostatečně skutečnost, že při jejím provádění nelze plně uplatňovat podnikatelská hlediska. To se projevuje např. v pojetí výše nájemného z honiteb. Výsledkem těchto diskuzí byl dodnes účinný zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, který je v poslední době hojně kritizován.

Současná právní úprava vychází z rozborů právních úprav sousedních zemí se srovnatelnou mysliveckou tradicí, tj. Německa, Rakouska, Švýcarska, Slovenska, Polska a Maďarska, vychází také z doporučení FACE (Evropské myslivecké organizace)²⁷.

Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti představuje právní předpis upravující v současné době výkon práva myslivosti na území České republiky. Byl vyhlášen dne 27. 11. 2001 a účinnosti nabyl dne 1. 7. 2002, s výjimkou ustanovení § 45 odst. 1 písm. l), které nabývá účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost, tj. ke dni 1.5. 2004, a ustanovení § 45 odst. 1 písm. w), které nabývá účinnosti dnem 31. 12. 2010 (jedná se o ustanovení regulující použití určitých zbraní a střeliva pro lovecké účely v souladu s legislativou Evropské unie).

---

²⁵ Kučera, F., Co si myslí o poslaneckém návrhu zákona o myslivosti, Svět myslivosti, ročník 2001, č. 2, str. 6

²⁶ Teze nového zákona o myslivosti byly publikovány s komentářem ředitele odboru státní správy lesů a myslivosti Ministerstva zemědělství ČR Ing. Jaromíra Vašíčka, CSc. k jednotlivým ustanovením in Svět myslivosti, ročník 2000, č. 12, str. 10-11

²⁷ důvodová zpráva k zákonu č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

Legislativa myslivosti je ovšem mnohem širší, než se na první pohled zdá. Kromě zákona o myslivosti a jeho prováděcích vyhlášek č. 244/2002 Sb., kterou se provádí zákon o myslivosti, č. 245/2002 Sb., kterou se určují doby lovu zvěře, č. 491/2002 Sb., kterou se stanoví minimální a normované stavy zvěře, a č. 553/2002 Sb., kterou se přibližují plány mysliveckého hospodaření, existuje mnoho dalších právních předpisů, které s myslivostí souvisí.

Jedním z těchto předpisů je bezesporu zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který ve své hlavě VIII – trestné činy proti životnímu prostředí – v ustanovení § 304 trestního zákoníku definuje skutkovou podstatu trestného činu pytláctví. Jde o jednání, kterým někdo (kdokoli) neoprávněně loví zvěř nebo ryby v hodnotě nikoli nepatrné nebo ukryje, na sebe nebo jiného převede nebo přechovává neoprávněně ulovenou zvěř nebo ryby v hodnotě nikoli nepatrné²⁸. Za takové jednání lze pachateli uložit trest odnětí svobody až na dvě léta, zákaz činnosti nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty. Samozřejmě sankce za jednání uvedené v dalším odstavci, např. pokud se shora uvedeného jednání pachatel dopustí jako člen organizované skupiny nebo jako osoba, která má zvláštní povinnost chránit životní prostředí, jsou mnohem vyšší. Při jednání naplňující charakter kvalifikované skutkové podstaty pak pachateli hrozí trest odnětí svobody až na 5 let, peněžitý trest či trest propadnutí majetku či jiné peněžité hodnoty.

Dalším předpisem upravujícím práva a povinnosti myslivce je zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu. Těto zákon upravuje možnosti držení a nošení střelných zbraní, práva a povinnosti držitele těchto střelných zbraní a samozřejmě také přestupky na úseku zbraní. Je třeba si uvědomit, že pro myslivce je zbraň důležitým vybavením, druh a kvalita zbraně jsou tedy často diskutovanými tématy. Zákon o zbraních má jistou spojitost se zákonem o myslivosti i v tom smyslu, že zákon o myslivosti ve svém ustanovení § 45 odst. 1 písm. k) uvádí, že je zakázáno střílet zvěř srnčí jinou zbraní než kulovnicí s nábojem s energií ve 100 m nižší než 1000 J (joulů) a ostatní zvěř spárkatou nižší než 1500 J; to neplatí při lovu selete a lončáka prasete divokého, které lze při nadháňce, naháňce nebo nátlačce střílet i brokovnicí s jednotnou střelou²⁹. S ohledem na toto ustanovení zákona o myslivosti si

---

²⁸ ust. § 304 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku

²⁹ ust. § 45 odst. 1 písm. k) zákona č. 491/2001 Sb., o myslivosti

myslivec ke svému lovu musí opatřit zbraň, která jednak odpovídá požadované dopadové energii dle zákona o myslivosti, a jednak odpovídá podmínkám dle zákona o zbraních.

Mezi další předpisy vztahující se bezprostředně k problematice myslivosti patří zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Zákon určuje jednak obecné zásady ochrany přírody - ochranu rostlin, živočichů, geologických prvků (jeskyní), paleontologických nálezů i ochranu krajinného rázu území. Dále definuje jednotlivé druhy zvláště chráněných území - např. národní parky, rezervace, přírodní památky. Stanovuje povinnosti fyzických a právnických osob při ochraně přírody, definuje orgány ochrany přírody a jejich pravomoci. Zvláštní část zákona je věnována i soustavě chráněných území Natura 2000³⁰.

Zapomenout nelze ani na vyhlášku Ministerstva zemědělství č. 101/1996 Sb., o opatření a ochraně lesa před škodami způsobenými zvěří. Tuto vyhlášku považuji s ohledem na množství škod způsobených zvěří zejména na polních komplexech za důležitou a v dnešní době probíhá v souvislosti s návrhem novely zákona o myslivosti diskuze, jak škody způsobené zvěří co nejvíce eliminovat. Tuto problematiku bych chtěla čitateli blíže představit v následujících kapitolách.

S vyhláškou o opatření a ochraně lesa před škodami způsobenými zvěří úzce souvisí také vyhláška č. 55/1999 Sb., kterou se určí výpočet výše újmy za škody způsobené na lesích. Tato vyhláška ovšem neupravuje pouze škody způsobené zvěří, ale také škody způsobené jinými faktory, například lidskou činností.

V poslední řadě bych v této obecné části týkající se české legislativy myslivosti chtěla zmínit zákon č. 167/1993 Sb., na ochranu zvířat proti týrání. Cílem této normy je potlačit týrání a propagaci týrání zvířat, poškozování jejich zdraví a potlačit usmrcování zvířat bez odpovídajícího důvodu. Právní úprava se vztahuje jak na zvířata domácí, tak i divoká. Hlavní ideou tohoto zákona je skutečnost, že zvíře je živý tvor a jako takový dokáže pociťovat bolest a utrpení, proto je třeba, aby byla ze strany člověka poskytnuta taková ochrana, aby k utrpení zvířat nedocházelo. Hojně diskutováno je usmrcování zvířat pocházejících z farmových chovů takovým způsobem, aby nedocházelo ke zbytečnému utrpení těchto zvířat. Stejně tak musí usmrcení zvěře divoké odpovídat zásadám tohoto zákona, tedy aby usmrcení neproběhlo bez

---

³⁰http://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1kon_o_ochran%C4%9B_p%C5%99%C3%ADrody_a_krajiny#.C4.8Cesk.C3.BD_z.C3.A1kon

důvodu a bylo provedeno šetrným způsobem. Nakořik je tento zákon dodřžován, je otázkou do diskuze, nicméně mám za to, že pokud je člověk myslivcem a nikoli pouze lovcem, blaho a pohodlí zvěře, o kterou se po celý rok stará, stojí na prvním místě.

4.2. Zákon o myslivosti

4.2.1. Část první: Obecná ustanovení

Z žádného právního předpisu vyšší právní síly nelze odvodit existenci práva myslivosti jako práva spojeného s vlastnictvím nemovitosti. Zůstává tedy zachována možnost samostatné právní úpravy myslivosti, aby přes proces tvorby honiteb vyjádřila realizaci tohoto práva u uživatele honitby a to definicí tohoto práva pomocí jeho obsahu (když jeho rozsah je dán výčtem zvěře). Zákon opouští dosavadní kostrbaté rozlišování práva myslivosti a výkonu práva myslivosti, když výkon práva myslivosti byl spojován navíc i s osobou lovce, tedy osobou, která s vlastnictvím pozemku neměla nic společného³¹.

Ve svých úvodních ustanoveních se zákon zabývá problematikou předmětu účelu a předmětu právní úpravy a vymezením základních pojmů. Již z výkladu pojmu „myslivost“ dle ustanovení § 2 písm. a) zákona o myslivosti, který tento pojem definuje poměrně široce jako *soubor činností prováděných v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři jako součásti ekosystému, a spolková činnost směřující k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků jako součásti českého národního kulturního dědictví*, je zřejmá rozsáhlost myslivosti. Takto podaná definice nám sice umožňuje považovat za myslivost širokou škálu činností, na druhou stranu ale poněkud opomíjí její důležitou součást, kterou je bezesporu regulace zvěře a činnosti s ní spojené.

Předmětem a účelem zákona je v první řadě chov a zachování druhů zvěře volně žijících na území České republiky. Předmětem právní úpravy je dále bezesporu dovoz a vývoz živé zvěře, výjimečně držení živé zvěře v zajetí, tvorba honiteb, ochrana myslivosti jako národního kulturního dědictví (vždyť česká myslivost je se svými tradicemi a zvyky ojedinělou lidskou činností objevující se pouze ve střední Evropě) a v neposlední řadě též regulací stavu zvěře a prováděním lovu zvěře.

---

³¹ důvodová zpráva k zákonu č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

Přestože zákon tedy dle svého ustanovení § 1 odst. 1) písm. i) upravuje regulaci a lov zvěře, v definici myslivosti tato jedna z nejdůležitějších činností uvedena není, což považuji za nedostatek, neboť lov je jedním z prostředků péče o zvěř a ochranu jejího prostředí, což je třeba před veřejností neustále připomínat. Lov není pojem totožný s pojmem myslivost, přesto si však veřejnost toto myslí. Lov je pouze důsledkem naplnění cíle tohoto zákona, tedy chovu zvěře, kdy lov plní regulační funkci, kterou je nutné v dnešní době s ohledem na zemědělský ráz krajiny dodržovat.

Za velice výstižnou definici myslivosti považuji definici pana Milana Kubů, jednatele Okresního mysliveckého spolku Příbram, který se ve svých příspěvcích v časopise Myslivost i v jeho elektronické verzi inspiruje zejména judikaturou Ústavního soudu (např. nález Ústavního soudu ze dne 6. 3. 2007, Pl. ÚS 3/06) a Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 27. 6.2007, č. j. 11 Ca 168/2007). Milan Kubů definuje myslivost a právo myslivosti s ohledem na konstantní judikaturu Ústavního soudu jako prostředek k dosažení optimalizace chovu zvěře, musí být chápány jako celospolečenská aktivita k ochraně zvěře, cílevědomá a regulovaná činnost k ochraně a rozvoji přírody, jejichž prostřednictvím stát naplňuje svou ústavní povinnost v obecném a veřejném zájmu, která nesmí být eliminována výkonem vlastnického práva, jež může být legitimně omezeno myslivostí, resp. právem myslivosti jako celkem³².

Na základě shora uvedeného je zřejmé, že zákon o myslivosti se týká zejména chovu zvěře jakožto obnovitelného přírodního dědictví představovaného populacemi volně žijících živočichů uvedených § 2 písm. c) a d) zákona. Ustanovení § 2 písm. c) zákona představuje taxativní výčet savců a ptáků, které podle mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv³³, jakož i druhů

---

³² Kubů, M. Uvádění honiteb do souladu se zákonem. Myslivost, 2007, č. 9, s. 28; současně též <http://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2007/Zari---2007/Uvadeni-honiteb-do-souladu-se-zakonom---Prvni-rozs.aspx>

³³ například Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů uveřejněná pod č. 127/1994 Sb. a Úmluv o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin uveřejněná pod č. 572/1992 Sb., dále předpisy Evropské unie: směrnice Rady č. 79/409/EEC z 2.4.1979 o ochraně volně žijících ptáků, směrnice Rady č. 92/43/EEC z 21.5.1992 o ochraně stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, nařízení Rady č. 3254/91/EEC z 4.11.1991 zakazující používání nášlapných pastí, nařízení Rady č. 338/97/EEC z 9.12.1996 o ochraně volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulující obchod s těmito druhy

zvěře, které jsou zvláště chráněnými živočichy podle zvláštních právních předpisů³⁴, nelze lovit. Tento zákaz není absolutní a lze udělit orgánem státní správy myslivosti dle části sedmé zákona výjimku. Návaznost a propojení zákona o myslivosti s právními normami upravujícími zvláštní druhovou ochranu je tedy z tohoto ustanovení zcela zřejmé. Ustanovení § 2 písm. d) zákona pak představuje taktéž taxativní výčet zvěře, kterou lze obhospodařovat lovem, resp. na kterou lze uplatňovat právo myslivosti.

Právo myslivosti je chápáno jako souhrn práv a povinností zvěř chránit, cílevědomě chovat, lovit, přivlastňovat si ulovenou nebo nalezenou uhynulou zvěř, její vývojová stádia a shozy paroží, jakož i užívat k tomu v nezbytné míře honebních pozemků.

K obsahu práva myslivosti je nutno především uvést, že vlastnictví ke zvěři odstřelené, odchycené, zhaslé, nalezené, atd., a to vcelku nebo i její části - např. shozu paroží, lebce uhynulé zvěře s trofejí - patří uživateli honitby. Vlastnictví k zvěři neulovené, tedy nepřivlastněné nepatří nikomu. Nejde však o typickou *res nullius* v pojetí římského práva, podle kterého platí, že *res nullius naturaliter fit primi occupantis*, tedy že věc ničí se stává vlastnictvím toho, kdo ji jako první uchopí. Tímto prvním „uchopitelem“ totiž nemůže být jakákoliv osoba, např. pytlák, nýbrž jen osoba, která je k tomu zákonem oprávněna. Zvěř nelze považovat ani za *res omnium communes*, jako je např. vzduch, volně tekoucí voda, ani za *res publicae*, věc patřící státu popřípadě obci, jako např. veřejné cesty, řeky. Jakmile by byla věc považována za patřící konkrétnímu subjektu, nelze vlastníka osvobodit od povinnosti z vlastnictví vyplývajících, např. hradit škody způsobené věcí³⁵.

Z uvedeného vyplývá, že vlastnictví k ulovené nebo uhynulé zvěři či k její části vzniká osobě oprávněné z titulu právní skutečnosti – okamžiku ulovení či úhynu zvěře. V praxi se často stává, že osoby navštěvující les v rámci obecného užívání lesa dle ust. § 19 odst. 1 zákona o lesích³⁶ najdou například při sběru lesních plodů či na zemi ležícího suchého klestu shoz paroží, který si domů odnesou jako „trofej“. Z pohledu platného práva tak tito návštěvníci poruší nejen ustanovení § 19 zákona o lesích, ale také ust. § 2 písm. h) zákona o myslivosti, neboť legálním vlastníkem shozu paroží jakožto části zvěře je uživatel honitby, na které je

---

³⁴ zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

³⁵ důvodová zpráva k zákonu č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

³⁶ zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů

tento shoz nalezen. V konečném důsledku se pak návštěvník lesa vystavuje případnému správnímu řízení před orgánem státní správy myslivosti za přešůpek na úseku myslivosti dle ust. § 34 zákona o přestupcích.

Ostatní pojmy uvedené v úvodních ustanoveních tohoto zákona týkající se honiteb, jejich druhů a typů, oblastí pro chov zvěře, apod., jsou převzaty z předchozích právních úprav samozřejmě s korekcí odpovídající současnosti- např. s existencí dálnic. Změnit pozemek honební na nehonební (neobsažený v definici nehonebního pozemku) lze nadále jen rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti³⁷. Za důležité s ohledem na další kapitoly považuji vysvětlení rozdílu mezi pojmy držitel honitby a uživatel honitby, neboť nemusí jít vždy o jednu a tutěž osobu a v praxi se výklad těchto pojmů dosti plete a zaměňuje. Za držitele honitby se dle tohoto zákona považuje osoba, které byla rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti honitba uznána. Může jít jak o osobu fyzickou (jednotlivce), tak osobu právnickou.

Držitelem honitby může být ten, kdo má souvislou výměru pozemků minimálně 500 ha. Pokud pozemek jediného vlastníka tuto výměru nemá, utvářejí se společenstevní honitby, kdy se požadované rozlohy dosáhne spojením menších pozemků od více vlastníků³⁸. Tím vznikne honební společenstvo, které je držitelem honitby a toto honební společenstvo může v honitbě hospodařit buď ve vlastní režii, nebo ji dále pronajmout nejčastěji mysliveckému sdružení na dobu deseti let. Myslivecká sdružení jsou pak z titulu nájemce honitby uživateli honitby. Uživatelem honitby se tedy rozumí držitel honitby, pokud ji užívá sám, nebo osoba, které držitel honitby honitbu pronajal. Problematikou tvorby honiteb a práv a povinností jednotlivých osob vystupujících v právních vztazích vznikajících z titulu tvorby honiteb se budu blíže věnovat v následujících kapitolách.

4.2.2. Část druhá: Chov a zušlechtování zvěře

---

³⁷ důvodová zpráva k zákonu č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

³⁸ http://www.kuthan.cz/data/tisk/2005/019_myslivci/index.html

K zachování všech druhů zvěře v přírodě činí orgány státní správy myslivosti potřebná opatření, přitom se poskytuje podpora a ochrana geograficky původním druhům zvěře. Chovem zvěře se rozumí odborné zásahy sledující určitě vymezené biologické cíle, zachování rovnováhy mezi stavy spárkaté zvěře a prostředím, udržování přírodní kvality genofondu zvěře, cílené zvyšování chovné kvality zvěře a úprava stavů zvěře na optimální stav. Chov zvěře je tedy základní morální povinností každého myslivce, přičemž je prováděn nejrůznějšími formami. Jde o záměrnou rozsáhlou činnost směřující k zabezpečení a zlepšení životních podmínek zvěře, k úpravě jejího početního stavu, k úpravě poměru pohlaví a k celkovému zlepšení jakostního stavu zvěře³⁹. Cíl tohoto chovu se dá chápat jednak z jeho konzumní stránky, kdy se chovem myslivce snaží zaměřit na chov jedinců s vysokou plodností a vysokou živou hmotností, a dále ze stránky trofejové, kdy se chovatel zaměřuje na chov takové zvěře, která bude dosahovat co nejmohutnější a nejkvalitnější trofeje. Dle mého názoru je potřeba obě stránky chovu udržovat na rozumné úrovni, je potřeba se věnovat chovu z jeho konzumní i trofejové stránky, s ohledem na rovnovážný stav je ovšem třeba dodržovat určité standardy chovu tak, aby nevznikaly anomálie zvěře, a to jak po stránce trofejové, tak konzumní.

Zákon o myslivosti ukládá uživateli honitby v oblasti chovu v první řadě povinnost zajišťovat chov zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem zvěře. Minimální stav zvěře je stav, při kterém není druh ohrožen na existenci a jeho populační hustota zabezpečuje biologickou reprodukci druhu. Normovaným stavem je pak nejvýše přípustný jarní stav, který odpovídá kvalitě životního prostředí zvěře a úživnosti honitby. Normovaný stav uvádí v rámci jakostní třídy honitby i požadovaný poměr pohlaví a věkovou skladbu zvěře a koeficient očekávané produkce. Ke zjištění těchto stavů zvěře je uživatel honitby každý rok v době mezi únorem a březnem povinen provádět sčítání zvěře, kdy dochází k orientačnímu součtu zvěře, na základě kterého se vypočítá plánovaný odlov na daný myslivecký rok tak, aby počet zvěře, který po odlovu zůstane, odpovídal zákonnému požadavku.

Zákonným právem orgánu státní správy myslivosti je omezení obvyklého způsobu užívání některých honiteb z důvodu obecného zájmu ochrany zvěře. V zájmu zachování druhu zvěře je dále zakázáno vypouštět do honiteb jedince druhů zvěře, kteří jsou drženi ve farmových chovech, dále vypouštět do honiteb zvěř a zvířata získaná křížením mezi druhy zvěře a druhy

---

³⁹ Kolektiv autorů, Penzum znalostí z myslivosti, XI. vydání, rok vydání 2011, Druckvo, spol. s r.o., str. 221

hospodářských zvířat, vypouštět do honiteb zvěř, která byla chována v zajetí nebo zavádět v honitbě další druhy zvěře bez předchozího souhlasu orgánu státní správy myslivosti. V poslední době se některá myslivecká sdružení snaží o reintrodukcii některých druhů zvěře zpátky do honitby. Jde o druhy zvěře, která se na honebních pozemcích původně nacházela, ovšem z důvodu nepříznivých civilizačních vlivů se z honitby vytratila. V podmínkách jižní a jihovýchodní Moravy jde zejména o snahu reintrodukce králíka divokého, který zde byl v minulosti hojně zastoupen a který byl postupně s ohledem na způsob zemědělského užívání polí vytlačen⁴⁰. Pro hodnocení kvality chované zvěře a kontroly lovené zvěře jsou orgány státní správy myslivosti ve svých územních obvodech oprávněny každoročně rozhodnout o konání chovatelské přehlídky trofejí a za tím účelem ustavit hodnotitelskou komisi. Pořádání těchto chovatelských přehlídek bývá většinou svěřeno určité myslivecké organizaci⁴¹. Myslivecké chovatelské přehlídky jsou každoroční součástí mysliveckých aktivit v regionu. Je žádoucí připravit je co nejlépe spojením fyzických i finančních prostředků, sousedskou spoluprací či výpůjčkou nebo sponzoringem. Chovatelské přehlídky nejsou jen příležitostí veřejné prezentace a zároveň kontroly úrovně mysliveckého hospodaření s veškerou lovnou zvěří, jde také o příležitost k setkávání myslivců s veřejností, kterou je třeba také orientovat na péči o živou přírodu jako základní předpoklad jejich vlastní existence⁴².

Chov zvěře je v poslední době velmi ztěžován narůstajícím počtem černé zvěře. Jde o aktuální problematiku nejen v oblasti práva myslivosti, ale i v oblasti zemědělského práva, neboť škody způsobené touto zvěří na polních plodinách se velmi často pohybují v astronomických výších. Hlavní příčinou stále stoupajícího počtu černé zvěře jsou ideální podmínky, které jim zajišťují zemědělci v podobě monokulturního způsobu zemědělství. Rozsáhlé polní porosty kukuřice či řepky poskytují divokým prasatům ideální krytinu a současně žír, což způsobuje to, že černá zvěř nemá potřebu z takových porostů vycházet. Jejich odlov je tedy po dobu pěstování prakticky vyloučen. Poté se černá zvěř přesune do krytiny, kterou jí poskytuje les a odtud vychází také zřídka, nadto černá zvěř je zvěří neuvěřitelně ostražitou, její lov je tedy opravdu velice náročný. Černá zvěř je v našich podmínkách na vrcholu potravního řetězce a

---

⁴⁰Blíže o právní problematice zpětného zavádění králíka divokého do honiteb pojednává právní rozbor, který autorka práce jako praktikantka advokátní kanceláře vypracovala a který je přílohou č. 1 této diplomové práce.

⁴¹ podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů

⁴² Dr. Fejfar F.: Právo myslivosti = odbornost a odpovědnost, Myslivost, ročník 2008, č. 2, str. 8

nemá kromě člověka žádného přirozeného predátora, což způsobuje její nekontrolovatelné množení a způsobuje ohromné škody.

K podobnému přemnožení divokých prasat v českých lesích došlo naposledy za vlády Marie Terezie. Ta proto rozhodla, že černá zvěř se bude chovat pouze v oborách. Její opatření, k němuž se přidal i Josef II., způsobilo, že divoká prasata byla až do druhé světové války v lesích vzácností. Ve druhé polovině 20. století se však černá zvěř dostala opět do volné přírody a došlo k jejímu přemnožení⁴³. Obdobné nařízení či jiný právní předpis není dle mého názoru v dnešní době reálný. Jelikož jde o problém celorepublikový, kdy na některých územích je situace horší, na některých lepší, zvažovalo Ministerstvo zemědělství i možnost plošné sterilizace divokých prasat. V tomto případě by ovšem byla zvěřina nepoživatelná. Nezbyvá tedy, než se plně soustředit na regulaci této zvěře lovem. Zákon však tuto regulaci černé zvěře lovem nijak neusnadňuje, neboť ustanovení týkající se lovu zvěře v honitbách jsou značně obecná a svým výkladem neumožňují efektivně upravovat skutečný stav.

Ustanovení § 17 odst. 6 zákona o myslivosti stanoví, že „je nutno bránit vzniku hranice honitby, kterou by tvořilo rozhraní zemědělských a lesních pozemků“. Bohužel však toto ani jiná ustanovení již nedávají příliš konkrétních možností, jak tento dobrý záměr prosadit. Při hektickém uvádění honiteb do souladu s novou legislativou v letech 2002 - 2003, došlo k tomu, že jen málo honiteb v oblastech styku lesních a polních komplexů nemá alespoň částečně svoje hranice vedeny po rozhraní lesa a polí. Dále je pak v ustanovení § 45 „Zakázané způsoby lovu“ v odst. 1 písm. s) uveden zákaz „lovit zvěř na čekané ve vzdálenosti do 200 m od hranic sousední honitby, v této vzdálenosti přikrmovat zvěř, umísťovat myslivecká zařízení a provádět lov z mysliveckých a jiných zařízení“. Důsledkem tohoto opatření vzniká situace, kdy je v mnoha honitbách většina hranice pole a lesa téměř nedotknutelná. Aby byl výčet ustanovení zákazů lovu týkajících se místa lovu úplný, je nutné brát zřetel i na písm. n) zákaz lovit zvěř v době nouze ve vzdálenosti do 200 m od krmelců a slanisek⁴⁴.

Tento stejný zákon pak uživatelům honiteb přikazuje povinnost platit škody zvěří bez ohledu na to, zda je tato zvěř v honitbě stálá, případně na to, zda uživatel měl reálnou možnost proti vzniku těchto škod účinně zasáhnout. Pokud bychom si teoreticky představili honitbu ve tvaru

---

⁴³ <http://www.czsk.net/svet/clanky/cr/diviaci.html>

⁴⁴ Plhal R., Kamler J., Turek K.: Kde máme lovit? (III), *Myslivost*, ročník 2012, č. 2, str. 28

pruhu o šířce 500 - 600 m s deseti nebo patnácti krmelci, potom by její uživatelé v době nouze mohli nechat své lovecké zbraně zamknuté ve skříní.

Plhal R., Kamler J. a Turek K. se ve svém odborném článku uveřejněném v časopise Myslivość pod názvem „Kde máme lovit“ pokusili hodnotit 381 honiteb v Moravskoslezském kraji. U všech honiteb byla porovnávána skutečná celková výměra a výměra zóny podél hranic, kde se dle zákona nesmí lovit na čekané a umísťovat myslivecká zařízení. Pouze v 55 honitbách byla tato zóna menší než čtvrtina celkové rozlohy. Z výsledků je patrné, že zóna, kde nelze lovit na čekané, v průměru zaujímá 32 % celkové výměry honitby, tedy asi třetinu. Když se k těmto číslům přičte ještě podíl nelovené plochy v okolí krmelců a slanisek v době nouze (12,5 ha na jedno zařízení), kde je lov zakázán veškerými způsoby, myslivcům pak zbývá opravdu málo možností k lovu černé zvěře⁴⁵.

Z této praktické ukázky je zřejmé, že chov zvěře není nikterak jednoduchou záležitostí a myslivci jsou mnohdy v nepříjemné situaci, kdy jsou z jedné strany urgováni zemědělci k většímu odlovu černé zvěře za účelem snížení škod zvěře, na druhou stranu jim však zákon mnohdy ani nedovoluje regulaci černé zvěře praktikovat. Dle mého názoru je třeba dojít ke vzájemné shodě mezi myslivci a zemědělci, neboť má-li se problém regulace černé zvěře efektivně řešit, je třeba ústupků na obou stranách. Zejména současný styl hospodaření na polních kulturách totiž přímo podporuje rozmnožování černé zvěře, přičemž v rozsáhlých monokulturách dochází k její regulaci jen velmi obtížně.

4.2.3. Část třetí: Ochrana myslivosti a zlepšování životních podmínek zvěře

4.2.3.1. Ochrana myslivosti

Ochranou myslivosti se dle ustanovení § 8 odst. 1 zákona rozumí ochrana zvěře před nepříznivými vlivy prostředí, před nakažlivými chorobami, před škodlivými zásahy lidí a před volně pobíhajícími domácími zvířaty; ochrana životních podmínek zvěře, zajištění klidu v honitbě a ochrana mysliveckých zařízení.

---

⁴⁵ <http://www.myslivość.cz/Casopis-Myslivość/Myslivość/2012/Unor---2012/Kde-mame-lovit--%28II%29.aspx>

Zákon v této hlavě týkající se ochrany myslivosti stanovuje zákazy, a to zákazy jak absolutní, tak relativní. Současně jsou tyto zákazy směřovány jak veřejnosti, resp. všem, tak např. vlastníkům domácích a hospodářských zvířat. Své povinnosti musí dle ustanovení § 11 zákona dodržovat i uživatel honitby.

Především je zakázáno plašit zvěř jakýmkoli způsobem, s výjimkou opatření k zabránění škodám působeným zvěří a dovolených způsobů lovu. Dále je zakázáno plašit zvěř při hnízdění a kladení mláďat a provádět další činnosti záporně působící na život zvěře jako volně žijících živočichů, pokud nejde o činnosti při obhospodařování pozemků nebo o činnosti při návštěvách honiteb jako součást krajiny. Rovněž je zakázáno poškozovat nebo ničit slániska, napajedla, zařízení pro přikrmování, pozorování a lov zvěře a další myslivecká zařízení. Zajímavým ustanovením, které vyvolalo mnohé diskuze, je ustanovení § 9 odst. 3 zákona o myslivosti, dle kterého na žádost uživatele honitby může orgán státní správy myslivosti, zejména v době hnízdění, kladení a odchovu mláďat nebo provádění lovů, nařídit přiměřené omezení nebo i zákaz vstupu do honitby nebo její části, omezení jízdy koňmi a tažnými psy a omezení jiných sportovních nebo zájmových činností. Uvedená opatření se nevztahují na hospodářskou činnost vlastníků nebo nájemců honebních pozemků.

Právě tato omezení a zákazy a hlavně omezení nebo zákaz vstupu do honitby v zájmu ochrany zvěře se staly důvodem, proč podala skupina poslanců a senátorů návrh k Ústavnímu soudu na zrušení tohoto ustanovení a i jiných ustanovení zákona o myslivosti. Navrhovatelé poukazují na rozpor s čl. 11 odst. 4 Listiny, podle kterého je omezení vlastnického práva možné jen ve veřejném zájmu na základě zákona a za náhradu. Navrhovatelé nezpochybňují veřejný zájem v tom, že by se měla zvěř při hnízdění, kladení a odchovu mláďat chránit, navrhovatelé však poukazují na skutečnost, že v rámci výkonu práva myslivosti, tj. lovu zvěře či přivlastňování si zhaslé zvěře, žádný veřejný zájem neexistuje.

Ústavní soud na tento návrh reagoval v nálezu č.j. PL. ÚS 34/03 ze dne 13. prosince 2006, kdy návrh zamítl, přičemž argumentoval tím, že uvedená omezení směřují k zajištění činnosti, jejímž předmětem je ochrana zvěře, případně dosažení optimálního stavu zvěře, případně zajištění bezpečnosti v době lovu, proto jim z hlediska ústavních práv nelze ničeho vytknout. A proto, že jsou uvedená ustanovení v souladu s čl. 11 odst. 3 Listiny, nelze na uložení

povinnosti nahlížet, jako na omezení vlastnického práva, za něž by stěžovatelům náležela náhrada podle čl. 11 odst. 4 Listiny, které se dovolávají⁴⁶.

Vlastníkům domácích zvířat, včetně vlastníků zvířat ze zájmových a farmových chovů, je zakázáno nechat tyto zvířata volně pobíhat po honitbě mimo vliv svého majitele nebo vedoucího. V praxi je toto ustanovení § 10 odst. 1 zákona velmi důležité, protože při své praxi se často setkávám s volně pobíhajícími psy a kočkami, není výjimkou, že vlastníkově utečou i hospodářská zvířata jako ovce či domácí prasata. Zejména domácí prasata mohou mít velký vliv na následný chov zvěře, neboť tyto často velmi jednoduše zdivočí a začnou se pářit s divokými prasaty. Výsledkem jsou pak jedinci zbarvení do bíla, přičemž nejde o albinismus. Z chovatelského hlediska dochází k degradaci chovu, neboť takováto genetická mutace se často projevuje až po několika generacích, není tedy výjimkou, když se divokým prasatům narodí jedinci s bílými prvky.

Problémem bývá i skutečnost, že vlastníci domácích zvířat i zvířat pocházejících z farmových chovů útěk těchto zvířat, pokud není ve velkém rozsahu, často nikomu nehlásí, myslivci se tak o případné hrozbě dozví až s několikadenním či týdenním odstupem.

Zákon v této hlavě taky stanoví povinnost zemědělcům provádět sklizně mechanizačními prostředky tak, aby nedocházelo ke škodám na zvěři (ust. § 10 odst. 3 písm. b) zákona o myslivosti). Opět musím potvrdit z praxe, že spolupráce v této oblasti mezi myslivci a zemědělci alespoň v mém okolí funguje dostatečně. Vždy těsně před sklizní pícnin, obilí či jiných plodin prochází myslivci se psy tato pole a snaží se zvěř zde ukrytou dostat z dosahu kombajnů či jiných secích strojů.

Povinnosti z tohoto zákona v oblasti ochrany myslivosti plynou i pro uživatele honitby, který je dle ustanovení § 11 zákona o myslivosti povinen pečovat o zakládání remízku⁴⁷ a jiných vhodných úkrytů pro zvěř na pozemcích, na kterých jim to vlastníci, popřípadě uživatel

---

⁴⁶ nález Ústavního soudu ze dne 13.12.2006, č.j. PL. ÚS 34/03

⁴⁷ malý porost nízkých stromů a keřů uprostřed polí nebo na mezích. Poskytuje ochranu zvěři před povětrnostními vlivy a v dobách povodní také přispívá k zadržení vody. Tím, že se v minulosti většina mezí rozoraly a remízky vykácely, dále pak narovnáním přirozeně meandrujících koryt řek a potoků (které vymílaly úrodnou půdu) došlo k tomu, že povodňové vlny mají rychlejší a ničivější účinek, než kdyby měly v cestě překážky v podobě remízků a meandrů.

honebních pozemků na jejich žádost písemně povolí; vlastník, popřípadě nájemce lesních pozemků může tuto činnost povolit jen při dodržení předpisů o lesích⁴⁸.

Důležitou povinností uživatele honitby je povinnost v době nouze provádět dostupná a přiměřená opatření k záchraně zvěře, zejména ve spojitosti se záplavami, povodněmi, lesními požáry a extrémně vysokou sněhovou pokrývkou. Proto se zvěř hlavně během zimních měsíců intenzivně přikrmuje, přičemž nesplní-li uživatel honitby tuto svou povinnost plynoucí mu z ustanovení § 11 odst. 3 zákona o myslivosti, a nesjedná-li uživatel honitby po výzvě orgánu státní správy myslivosti nápravu, může orgán státní správy myslivosti rozhodnout o krmení zvěře na náklady uživatele honitby. Odvolání proti takovému rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti pak nemá odkladný účinek⁴⁹.

4.2.3.2. Myslivecká stráž

Právním základem pro postavení veřejných stráží je ustanovení § 81 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a dále zvláštních zákonů, v případě myslivecké stráže jde o zákon o myslivosti. Funkce veřejné stráže je přímou formou účasti veřejnosti na ochraně životního prostředí. Důležitá je poznámka, že myslivecká ani kterákoli jiná veřejná stráž není orgánem státní správy, jde pouze o fyzickou osobu pověřenou výkonem státní správy. Tato osoba jmenovaná do funkce veřejné stráže tedy není orgánem, ale pouze zprostředkovává ve veřejném zájmu činnosti pro stát uložené jí příslušným právním předpisem.

Myslivecká stráž plní funkci ochrany myslivosti. Uživatel honitby je povinen pro každých započatých 500 ha honitby navrhnout orgánu státní správy myslivosti ustanovení jedné myslivecké stráže. Mysliveckou stráž ustanovuje orgán státní správy myslivosti na dobu 10 let, přičemž opakované ustanovení je možné. Toto funkční období je relativně dlouhé a v podstatě kopíruje dobu nájmu honitby. Při navrhování fyzické osoby do funkce myslivecké stráže by tedy uživatel honitby měl dbát zejména na to, aby budoucí myslivecká stráž mohla svou funkci plnit po celé funkční období stejně efektivně. Není efektivní a ani ekonomické volí do funkce myslivecké stráže osobu starší, neboť je zdě důvodná obava, že tato osoba nebude moci vykonávat funkci po celou dobu a tedy orgánu státní správy myslivosti během

---

⁴⁸ zákon č. 289/2005 Sb., zákon o lesích, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁹ ustanovení § 55 zákona č. 71/1969, o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů

svého funkčního období oznámí skončení výkonu funkce. Mysliveckou stráží se může stát osoba, která splní v § 12 odst. 3 zákona o myslivosti taxativně stanovené podmínky, tedy je osobou starší 21 let s bydlištěm na území České republiky, je bezúhonná a má způsobilost k právním úkonům, je zdravotně a fyzicky způsobilá k výkonu funkce myslivecké stráže, prokázala znalost práv a povinností této stráže a složila slib tohoto znění: „Slibuji, že jako myslivecká stráž budu s největší pečlivostí a svědomitostí plnit povinnosti při výkonu ochrany myslivosti, že budu při výkonu této činnosti dodržovat právní předpisy a nepřekročím oprávnění příslušející myslivecké stráž“.

Myslivecká stráž musí být dále držitelem loveckého lístku, zbrojního průkazu a musí být pojištěna a musí se svým jmenováním vyslovit souhlas. Prováděcí vyhláška Ministerstva zemědělství č. 244/2002 Sb. blíže specifikuje podrobnosti pro výkon funkce myslivecké stráže a stanoví i vzor průkazu myslivecké stráže. Tento je pro představu zobrazen v příloze č. 4 této diplomové práce.

Zákon myslivecké stráží přiznává řadu práv, které jsou taxativně vyčteny v ustanovení § 14 zákona o myslivosti. Mnohé z těchto práv vzbudily bouřlivé emoce. Myslivecká stráž je zejména oprávněna požadovat od osob, které jsou v honitbě se střelnou zbraní, předložení zbrojního průkazu, průkazu zbraně, loveckého lístku, povolenky k lovu a potvrzení o platném pojištění za účelem legitimace a osvědčení, že se v honitbě nachází se střelnou zbraní oprávněně. Dalším, dosti kontroverzním právem myslivecké stráže je právo zastavit a prohlížet v honitbě a na účelových komunikacích⁵⁰ v honitbě dopravní prostředky včetně přepravovaných zavazadel, je-li důvodné podezření, že přepravují nebo obsahují neoprávněně nabytou zvěř, a za tím účelem požadovat předložení dokladu o nabytí zvěře.

Podobné ustanovení existovalo i v zákoně o myslivosti z roku 1992, ale nestálo takto samostatně. V zákoně č. 270/1992 Sb. bylo stanoveno, že myslivecká stráž je oprávněna zadržet ke zjištění totožnosti osobu, kterou přistihne při neoprávněném výkonu práva myslivosti nebo při činu tímto zákonem zakázaném, nebo osobu, kterou přistihne v honitbě s loveckou výstrojí, popřípadě se střelnou zbraní, pokud nejde o osobu oprávněnou podle zvláštních předpisů nosit zbraň i na honebních pozemcích. V takových případech je oprávněna požadovat od přistižených osob předložení loveckého lístku a povolenky k lovu, zastavit a prohlížet v honitbě a na účelových komunikacích v ní dopravní prostředky včetně přepravovaných zavazadel, je-li důvodné podezření, že přepravují nebo obsahují neoprávněně

---

⁵⁰ ustanovení § 7 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

nabytou zvěř, a požadovat předložení dokladu o jejím oprávněném nabytí. Přestože i současný zákon o myslivosti výslovně stanoví, že prohlídka dopravních prostředků a zavazadel nesmí sledovat jiný zájem než zjištění, zda v těchto prostředcích a zavazadlech není neoprávněně nabytá zvěř, tak hodně odpůrců tohoto ustanovení pocíťovalo snadnou zneužitelnost takového zákonného ustanovení⁵¹.

Myslivecká stráž je dále oprávněna zadržet osobu, kterou přistihne v honitbě při neoprávněném lovu nebo jiné činnosti tímto zákonem zakázané, nebo osobu, kterou přistihne v honitbě se zakázanou loveckou výzbrojí anebo se střelnou zbraní, pokud není osobou oprávněnou podle zvláštních právních předpisů zbraň držet i na honebních pozemcích (např. Policie České republiky). Těmto osobám může myslivecká stráž odejmout střelnou zbraň, zakázanou loveckou výzbroj, ulovenou nebo přepravovanou zvěř a také loveckého psa, přičemž není rozhodující, zda mu věc patří či nikoliv⁵². O odnětí věci musí myslivecká stráž sepsat úřední záznam a osobě, jíž byla věc odňata, vystavit potvrzení o odnětí věci a odňatou střelnou zbraň nebo loveckou výstroj odevzdat neprodleně orgánu policie.

Důležitým je také právo usmrcovat v honitbě toulavé psy a kočky. Jde o velice bouřlivé téma, o kterém bylo napsáno mnoho příspěvků. Kontroverznost tohoto ustanovení je zcela zřejmá, setkávají se zde totiž zájmy myslivce jako chovatele zvěře se zájmy chovatelů psů a koček. Toto právo bylo stanoveno i v předchozích zákonech o myslivosti, nebylo však upraveno tak přísně jako v současné právní úpravě. Dle ustanovení § 14 odst. 1 písm. e) zákona o myslivosti lze usmrcovat toulavé psy, kteří mimo vliv svého vedoucího ve vzdálenosti větší než 200 metrů od nejbližší nemovitosti sloužící k bydlení, pronásledují zvěř. Toto oprávnění je dle zákona o myslivosti svěřeno pouze mysliveckému hospodáři a myslivecké stráž, přičemž se nevztahuje na psy ovčáckých a loveckých plemen, na psy slepecké, zdravotnické záchranářské a služební. Ovčáckými a loveckými plemeny, kteří jsou vyňati z tohoto oprávnění, jsou psi mající průkaz původu, tedy potvrzení vydané Mezinárodní kynologickou federací (FCI). Výjimka se tedy nevztahuje na psy jiných plemen a na jejich křížence⁵³. O neoprávněné usmrcení psa půjde tehdy, jestliže bude usmrcen pes loveckého nebo ovčáckého

---

⁵¹ <http://www.epravo.cz/top/clanky/spravni-pravo/k-opravneni-myslivecke-straze-prohlizet-motorova-vozidla-15693.html>

⁵² Čechura, V. a kol. Myslivost a právo. 1. vydání. Praha. Orac, 2000, s. 99.

⁵³ Konečný, M. Usmrcování psů v honitbě a nový zákon o myslivosti. Správní právo, 2002, s. 144 – 151.

plemene s průkazem původu. Poznat v praxi tuto skutečnost je ale velmi obtížné a jen málokterý z oprávněných podstoupí nebezpečí trestněprávního stíhání nebo správněprávní sankce. Odpovědnost za náhradu škody způsobenou nezákonným usmrcením psa nese ten, kdo střílel⁵⁴.

Myslivecká stráž je povinna se při své činnosti prokázat průkazem myslivecké stráže a nosit u sebe odznak myslivecké stráže. Myslivecká stráž je dále povinna dohlížet na dodržování povinností spojených s ochranou myslivosti a oznamovat neodkladně zjištěné závady, nedostatky a škody podle jejich povahy uživateli honitby.

Současně stát odpovídá za škodu způsobenou mysliveckou stráží v souvislosti s výkonem její činnosti, a stejně tak stát odpovídá za škodu osobě, která poskytla pomoc myslivecké stráží na její žádost nebo s jejím vědomím. Jde o objektivní odpovědnost státu s liberačním důvodem, kdy se stát může odpovědnosti zprostit, pokud prokáže, že si škodu způsobil poškozený úmyslně.

4.2.4. Část čtvrtá: Tvorba a využití honiteb

4.2.4.1. Navrhování honiteb

Tvorba honiteb je v současné době velice aktuálním tématem, neboť v letošním roce 2013 dochází ke konci platnosti nájemních smluv a mnohá myslivecká sdružení bojují o to, aby dostala honitbu do nájmu na další decennium. Myslivost lze provozovat jen v rámci uznané honitby, kdy tato je tvořena souvislými honebními pozemky⁵⁵. Definice honebního pozemku je v zákoně o myslivosti stanovena negativně, tedy je uvedeno, že honebním pozemkem je takový pozemek, který není pozemkem nehonebním. Nehonebním pozemkem jsou pak dle ustanovení § 2 písm. e) zákona o myslivosti pozemky uvnitř současně zastavěného území

---

⁵⁴ Konečný, M. Usmrcování psů v honitbě a nový zákon o myslivosti. Správní právo, 2002, s. 150 – 151.

⁵⁵ souvislými honebními pozemky se dle ust. § 2 písm. g) zákona o myslivosti rozumí takové honební pozemky, jestliže se lze dostat z jednoho na druhý bez překročení cizího pozemku; úzké pozemkové pruhy nepřerušují tuto souvislost, leží-li však ve směru podélném, nezakládají souvislost mezi pozemky jimi spojenými; za takové pruhy se nepovažují dálnice, silnice dálničního typu, přehrady a letiště se zpevněnými plochami

obce, jako náměstí, návsi, tržiště, ulice, nádvoří, cesty, hřiště a parky, pokud nejde o zemědělské nebo lesní pozemky mimo toto území, dále pozemky zastavěné, sady, zahrady a školky řádně ohrazené, oplocené pozemky sloužící k farmovému chovu zvířete^{56, 57} obvod dráhy, dálnice, silnice, letiště se zpevněnými plochami, hřbitovy a dále pozemky, které byly za nehonební prohlášeny rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti. Na žádost vlastníka honebního pozemku, nebo z důvodu bezpečnostních nebo vojenských může orgán státní správy myslivosti prohlásit dle ust. § 17 odst. 2 zákona o myslivosti honební pozemek za pozemek nehonební. Toto právo vlastníka ovšem není nárokové, tedy k tomu, aby byl honební pozemek prohlášen za nehonební, musí mít vlastník honebního pozemku závažný důvod. Nelze tedy požadovat změnu charakteru pozemku pouze z toho důvodu, že vlastník nechce, aby na jeho pozemku bylo vykonáváno právo myslivosti. To potvrzuje i evropská judikatura, kdy ve sporu Chassagnou a další proti Francii bylo konstatováno, že vlastník honebního pozemku může zabránit lovu na svém pozemku tím, že jej požaduje prohlásit za nehonební, jen tehdy, když je trvale a nepropustně oplotí⁵⁸.

Řízení o rozhodnutí o prohlášení honebního pozemku za nehonební je správním řízením, kdy účastníky jsou žadatel, uživatel honitby, na kterém se předmětný pozemek nachází a každá další osoba, jejíž práva by mohla být rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti dotčena. Při tvorbě honiteb se nepřihlíží ke hranicím katastrálního území, ani územním obvodům obcí nebo krajů. Samozřejmě pokud je to možné, měly by hranice honitby kopírovat terén přírody, tedy potoky, cesty, silnice, apod.. Současné je třeba při tvorbě honiteb brát zřetel na tvar honitby. Nelze uznat honitbu, která má tvar úzkého pozemkového pruhu v nejširším místě širokém pouze 500 metrů, i kdyby dosahovala stanovené minimální rozlohy honitby. K této podmínce se nepřihlíží u částí, které jsou svým charakterem výběžkem.

V praxi se poměrně pravidelně stává, že hranice mezi honitbami není stanovena přesně hranicemi pozemků, ale tzv. pomyslnou hranicí. To znamená, že hranice není určena přírodním prvkem tak, jak doporučuje zákon, ale například vzdušnou čarou rozdělením lánu

---

⁵⁶ ust. § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a změně některých souvisejících předpisů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁵⁷ ust. § 1 a násl. zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon)

⁵⁸ Přehled rozsudků evropského soudu pro lidská práva, č. 28331/95, II. ročník, č. 7-8/99. s. 148 – 156.

pole. Toto řešení je možné, ovšem přináší s sebou problémy spojené např. s dosledem spárkaté zvěře⁵⁹.

Návrh na uznání honitby, kdy minimální výměra honitby pro oboru je 50 ha, pro ostatní honitby 500 ha, podává vlastník honebních pozemků nebo přípravný výbor honebního společenstva orgánu státní správy myslivosti, který vydá rozhodnutí o uznání honitby v případě, že tato splňuje podmínky stanovené v ustanovení § 17 zákona myslivosti. K návrhu na uznání honitby se přikládají zpracované údaje o vlastnictví honebních pozemků včetně mapového zákresu hranic honitby na mapě zajišťující přesné odlišení hranic honiteb a návrh plánovaných druhů zvěře a jejich minimálních a normovaných stavů.

Současná dosud platná právní úprava v oblasti minimální výměry honitby lze být považována za jakýsi minimální standard odpovídající potřebám chovu zvěře. Přesto se v dnešní době vyskytují tendence, a návrh novely zákona o myslivosti již s touto změnou počítá, tuto zákonnou výměru snížit. Hlavním argumentem je odkaz na tradici, kdy v minulosti byla minimální výměra honiteb stanovena mnohem menší (cca 150 ha). Současně mají odpůrci tohoto názoru za to, že pokud dojde ke snížení výměry honiteb, dojde k zefektivnění regulace zvěře černé a tím dojde ke snížení škod zvěří na zemědělských kulturách. Není tedy náhodou, že největšími odpůrci této změny jsou zrovna zemědělci, kteří by na základě této změny byli schopni vykonávat právo myslivosti ve vlastní režii, neboť výměry zemědělsky obhospodařovaných pozemků mnohdy odpovídají navrhované minimální výměře 100 ha.

4.2.4.2. Honební společenstvo

Honební společenstvo je právnickou osobou založenou podle tohoto zákona, jehož členy mohou být pouze vlastníci nebo spoluvlastníci souvislých honebních pozemků, jejichž výměra v součtu dosahuje výměry požadované zákonem o myslivosti pro vznik společenstevní honitby, a která zajišťuje sama výkon práva myslivosti, anebo společenstevní honitbu pronajme podle tohoto zákona. Honební společenstvo nesmí vlastním jménem podnikat⁶⁰ ani se účastnit podnikání jiných osob a nesmí zřizovat organizační složky. Název

---

⁵⁹ hledání postřelené nebo jinak poraněné spárkaté zvěře (např. zvěře černé, vysoké)

⁶⁰ ustanovení § 2 odst. 1 obchodního zákoníku

honebního společenstva tvoří označení „honební společenstvo a název obce⁶¹ či případně městské části či obvodu (tedy např. Honební společenstvo Praha 1).

Členství v honebním společenstvu je založeno na vlastnictví honebního pozemku, který spadá pod příslušné území spravované příslušným honebním společenstvem. Členství v honebním společenství vzniká automaticky, pokud však vlastník honebního pozemku do 30 dnů písemně vyrozumí honební společenstvo o tom, že nesouhlasí s členstvím v honebním společenstvu, pak se jejím členem nestane. Členství pak zaniká v případě prohlášení honebních pozemků za nehonební, případně na základě vlastního oznámení.

Návrh na registraci honebního společenstva se orgánu státní správy myslivosti podává současně s návrhem na uznání honitby a mohou jej podat alespoň dva vlastníci honebních pozemků starší 18 let. Honební společenstvo vzniká dnem registrace, kterou orgán státní správy myslivosti provede, nezjistí-li důvod k odmítnutí registrace. Honební společenstvo odpovídá za své závazky celým svým majetkem, přičemž členové honebního společenstva ručí za jeho závazky. Příjmem honebního společenstva mohou být příjmy z využití společenstevní honitby, dary, příjmy z pronájmu společenstevní honitby, půjčky a jiné.

Každé honební společenstvo je evidováno ve veřejném rejstříku vedeném orgánem státní správy myslivosti. V tomto rejstříku jsou vyznačovány zákonem stanovené údaje týkající se honebního společenstva a jeho fungování, současně tento registr tvoří sbírka listin obsahující stanovy honebního společenstva jakožto jeho základní a zakládající dokument (příloha č. 5).

Nejvyšším orgánem honebního společenstva je valná hromada, kterou svolává honební starosta, případně jiná osoba podle zákona o myslivosti, zpravidla jednou ročně. Způsob vyrozumění o konání valné hromady může upřesnit valná hromada. Běžnou praxí je, že vyrozumění o konání valné hromady se vyvěsí na úřední desku obce, na veřejně přístupná a hojně navštěvovaná místa v obci (obchody, restaurace, apod.), případně se informace vyhlásí v místním rozhlasu⁶². Takto se děje s ohledem na skutečnost, že honební společenstvo má mnohdy přes tisíc členů a vyrozumívání každého tohoto člena by tedy bylo časově velmi náročné, neefektivní a neekonomické. Nadto pokud by nebyli všichni členové řádně

---

⁶¹ ustanovení § 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

⁶² <http://zivotniprostredi.koprivnice.org/index.php?art=345>

vyrozumění o konání valné hromady, nemohlo by se prakticky jednání valné hromady pro vadu doručování účastnit a veškeré závěry tohoto jednání by mohly být právně napadnutelné.

Valnou hromadu svolává honební starosta zpravidla jednou ročně. Pokud je honební starosta nečinný, může být valná hromada svolána místostarostou. Návrh na konání valné hromady může také podat člen nebo členové honebního společenstva, jejichž hlasy činí alespoň 10% všech hlasů, přičemž honební starosta je povinen na základě tohoto návrhu valnou hromadu svolat. Neučiní-li tak, mohou valnou hromadu svolat členové nebo člen, kteří návrh podali.

Honební starosta zastupuje honební společenstvo navenek. Uzavřít, změnit nebo vypovědět smlouvu o nájmu honitby může honební starosta jenom s předchozím souhlasem příslušného orgánu honebního společenstva, jinak je jím provedený úkon neplatný. Honebního starostu a jeho zástupce volí valná hromada na období 10 let způsobem uvedeným ve stanovách, a to z členů honebního společenstva nebo z fyzických osob, které navrhne člen honebního společenstva. Honební starosta je povinen vykonávat svou působnost s péčí řádného hospodáře. Současně odpovídá honebnímu společenstvu za škodu, kterou způsobil porušením právních povinností při výkonu funkce. V řízení proti honebnímu starostovi zastupuje honební společenstvo určený člen honebního výboru, a není-li honební výbor zvolen, kterýkoliv člen honebního společenstva. Honebního starostu v době jeho nepřítomnosti zastupuje honební místostarosta; jedná a rozhoduje ve všech věcech, které jsou svěřeny honebnímu starostovi⁶³.

Každý člen honebního společenstva má na valné hromadě hlasovací právo. Na rozhodování se členové honebního společenstva podílejí podle výměry honebních pozemků, které vlastní a které tvoří společenstevní honitbu. Za každý, i započatý hektar výměry honebního pozemku, který v honitbě vlastní, přísluší členovi honebního společenstva jeden hlas⁶⁴.

Valná hromada je usnášeníschopná, pokud jsou přítomní členové nebo jejich zástupci, kteří mají alespoň polovinu hlasů. Pokud ovšem do uplynutí jedné hodiny od počátku valné hromady stanovený počet členů nedorazí, je valná hromada usnášeníschopná v počtu, v jakém se sešla. Valná hromada se usnáší nadpoloviční většinou. V případech stanovených

---

⁶³ http://eagri.cz/public/web/file/181180/Honebni_spolecenstvo_informace.pdf

⁶⁴ <http://zivotniprostredi.koprivnice.org/index.php?art=345>

v ustanovení § 21 odst. 1 písm. b), c) a d) zákona o myslivosti je však k přijetí rozhodnutí potřeba tří čtvrtin hlasů přítomných členů.

Pokud počet členů honebního společenstva přesahuje 10, je honební společenstvo povinno zvolit honební výbor, který tvoří honební starosta, honební místostarosta a nejméně jeden a nejvýše 5 dalších členů honebního společenstva; počet členů určí stanovy. Pro svolávání honebního výboru platí ustanovení o svolávání valné hromady obdobně. Honební výbor je tedy jakýmsi výkonným orgánem honebního společenstva.

Neurčí-li stanovy jinak, může se honební výbor usnášet, jen je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů; k usnesení je zapotřebí souhlasu většiny přítomných členů. Při rovnosti hlasů je rozhodující hlas předsedajícího. O jednání honebního výboru musí být pořízen zápis obsahující průběh jednání. Zápis podepíše všichni přítomní členové honebního výboru. Honební společenstvo musí uchovávat zápisy z jednání honebního výboru po celou dobu jeho existence. Stanovy mohou připustit i písemné hlasování nebo hlasování pomocí prostředků sdělovací techniky mimo zasedání honebního výboru, pokud s tím souhlasí všichni jeho členové. Při obstarání záležitostí honebního společenstva má honební výbor postavení honebního starosty, s výjimkou práva zastupovat honební společenstvo navenek.

Honební společenstvo zaniká dnem výmazu z rejstříku, přičemž zániku honebního společenstva předchází jeho zrušení ke dni, kdy zaniká společenstevní honitba, nebo uplynutím doby, na kterou bylo honební společenstvo založeno, dále dnem uvedeným v rozhodnutí valné hromady o zrušení honebního společenstva, rozdělením nebo sloučením s dalším honebním společenstvem, případně zrušením konkurzu po splnění rozvrhového usnesení nebo zrušením konkurzu z důvodu, že majetek dlužníka je nedostačující.

Problematikou vzájemné souvislosti mezi zánikem členství v honebním společenstvu a případnou změnou honitby se několikrát ve své činnosti zabýval i Ústavní soud. Pro představu uvádím náleží Ústavního soudu ze dne 6.3.2007, sp.zn. Pl. ÚS 3/06, ve kterém došel Ústavní soud k závěru, že samostatným zánikem členství v honebním společenstvu nedochází k žádné změně honitby, ta je totiž uznána (a pozemkově vymezena) správním rozhodnutím. Současně Ústavní soud vyslovil tezi, že pozemky vlastníka, jehož členství zaniklo, zůstávají proto součástí honitby, v jejímž rámci vykonává myslivost (§ 17 odst. 1), resp. právo myslivosti (§19 odst. 1, písm. b), nadále honební společenstvo, neboť vystoupení člena z honebního

společenstva se nemůže dotknout správního rozhodnutí o uznání honitby (§ 18 odst. 1). Při transformaci honebních společenstev pak není třeba vydávat konstitutivní rozhodnutí o nové registraci společenstva, ale pouze deklaratorní individuální správní akt o splnění podmínek zákona č. 449/2001 Sb..

Kombinací závěrů v citovaných nálezech Ústavního soudu je vyslovená zásada, že ústavněprávní garance myslivosti a práva myslivosti jsou legitimním omezením vlastnického práva a tato zásada se projevuje v daném případě tak, že se zánikem členství vlastníka honebních pozemků v honebním společenstvu nelze spojovat vyčlenění jeho pozemků z honitby, jejímž držitelem je honební společenstvo. Důvody spočívají jak v hmotněprávní potřebě kontinuity péče o ekosystém, tak i v procesněprávní nemožnosti změny správního rozhodnutí o uznání honitby pouhým zánikem členství vlastníka pozemku v honebním společenstvu. Pokud tedy vystoupivší členové budou mít v úmyslu vykonávat právo myslivosti v nově uznané honitbě, mohou takového stavu dosáhnout za použití institutů, které jim k tomu zákon č. 449/2001 Sb. výslovně dává, tedy zejména prostřednictvím rozdělení honitby, podaří-li se jim prosadit podání takového návrhu držitelem honitby⁶⁵.

4.2.4.3. Uznání honitby a její změny

O uznání honitby rozhoduje ve správním řízení místně příslušný orgán státní správy myslivosti, tedy takový orgán, v jehož územním obvodu leží honební pozemky navrhované honitby. Jestliže honební pozemky leží v katastru více obcí, pak je místně příslušný ten orgán státní správy myslivosti, na jehož území leží největší část honebního pozemku. V tomto případě jde o výkon státní správy v přenesené působnosti. Řízení o uznání honitby se zahajuje na návrh, který podává vlastník honebních pozemků nebo přípravný výbor honebního společenstva. V ust. § 18 odst. 1 věta druhá zákona o myslivosti je zakotvena povinnost orgánu státní správy vydat rozhodnutí o uznání honitby, pokud návrh na uznání honitby splňuje podmínky uvedené v ust. § 17 zákona o myslivosti. Orgán státní správy v takovém případě tedy nemůže odmítnout uznání honitby z jiných důvodů, než z důvodů rozporu s výše uvedeným ustanovením zákona o myslivosti. K návrhu na uznání honitby se příkládají

---

⁶⁵ Kubů, M. Uvádění honiteb do souladu se zákonem. Myslivost, 2007, č. 9, s. 28, současně též <http://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2007/Zari---2007/Uvadeni-honiteb-do-souladu-se-zakonom---Prvni-rozs.aspx>

zpracované údaje o vlastnictví honebních pozemků včetně mapového zákresu hranic honitby na mapě zajišťující přesné odlišení hranic honiteb a návrh plánovaných druhů zvěře a jejich minimálních a normovaných stavů.

Zejména řádné označení hranic honitby je důležitým krokem předcházejícím následně problémy či spory např. o to, kdo má vlastnické právo ke zvěři postřelené, která byla následně nalezená na území jiné honitby v těsné blízkosti hranice honiteb.

Problematickou může být hranice honitby, která je stanovena hranicí lesa, neboť zvěř zpravidla tuto hranici přechází při hledání potravy⁶⁶.

V rozhodnutí o uznání honitby se uvede její název, její držitel, výměra honebních pozemků v členění podle druhu kultur, popis hranic, vyznačení obvodu honitby, výčet a výměry honebních pozemků přiřčených s uvedením jejich vlastníků, a důvodu přiřčení, jakostní třídy honitby pro jednotlivé druhy zvěře navržené držitelem honitby a jejich minimální a normované stavy. V praxi ovlivňuje zařazení honitby nebo její části do jakostních tříd zejména případnou výši nájemného za pronájem takové honitby. Do nabytí právní moci rozhodnutí o uznání honitby užívá honitbu její dosavadní uživatel. V rozhodnutí o uznání honitby nelze vyloučit odkladný účinek odvolání. Tato otázka nebyla v předchozí právní úpravě výslovně řešena a v praxi docházelo k problémům v případě změny honitby nebo uznávání honitby nové.

Ust. § 29 odst. 2 zákona o myslivosti řeší situaci, kdy držitel honitby nezačne ve lhůtě 60 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uznání honitby užívat honitbu sám nebo ji nepronajme. Orgán státní správy myslivosti, v daném případě obecní úřad obce s rozšířenou působností, honební pozemky přiřčení k jiné honitbě nebo rozděleně k několika honitbám a rozhodnutí o uznání původní honitby zruší. Toto ustanovení zabraňuje situaci, kdy by mohlo dojít ke škodám v důsledku přerušení péče o zvěř a myslivecká zařízení.

Honební pozemky, které tvoří vlastní nebo společenstevní honitbu, přiřčení orgán státní správy myslivosti zpravidla k honitbě, která má s těmito honebními pozemky nejdelší společnou hranici a zásady řádného mysliveckého hospodaření nevyžadují jejich jiné přiřčení. Toto ustanovení § 30 odst. 1 zákona je poměrně zdařilým a hlavně racionálním pokusem zákonodárce, jak dospět k tomu, aby honitby měly co nejjednodušší tvar a tvořily jen zbytečné výběžky, enklávy či jiné nesmyslné útvary. Toto je stanoveno zejména s ohledem

---

⁶⁶ Švarc, J., Velikost honiteb a jejich hranice, Myslivost, ročník 1992, č. 1, str. 3

na kvalitu chovu, kdy se o zvěř mnohem jednodušeji pečuje na souvislých honebních pozemcích. Orgán státní správy myslivosti ovšem nepříčleňuje k honitbě výhradně honební pozemky, které tvoří vlastní nebo společenstevní honitbu. K přiřazení honebního pozemku k honitbě může dojít i v případě shora uvedeném, kdy držitel honitby nezačne dle ust. § 29 odst. 2 do 60 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uznání honitby tuto honitbu užívat nebo ji nepronajme. Zákon také nevyklučuje přiřazení honebního pozemku k honitbě na základě předchozí dohody mezi navrhovatelem honitby a vlastníky přiřezovaných pozemků.

V případě, že došlo k přiřazení honebního pozemku k honitbě orgánem státní správy myslivosti, náleží vlastníku takto přiřezovaného pozemku náhrada, přičemž jde-li o společenstevní honitbu, je tuto náhradu povinno platit honební společenstvo. Nedohodnou-li se zúčastněné osoby o výši náhrady, určí náhradu orgán státní správy myslivosti a přihlédne přitom k velikosti přiřazených honebních pozemků a k předpokládanému výnosu z výkonu práva myslivosti na těchto pozemcích. Náhrada za přiřazení náleží vlastníku honebních pozemků také v případě, že honební pozemky byly přiřazené k honitbě na základě dohody vlastníka honebního pozemku s navrhovatelem honitby. V takovém případě bych ale považovala za vhodné, aby byla výše, případně způsob vypočtení náhrady stanovena již v dohodě o přiřazení honebního pozemku k honitbě, neboť určení výše náhrady dle ustanovení § 30 odst. 2 zákona o myslivosti je pro svou neurčitost velice diskutabilní. Bylo by rozumné a pro právní jistotu účastníka řízení asi nejkvalitnější, kdyby byla náhrada určena znalcem. K tomu ale nedochází a naopak v praxi se objevují zcela odlišné přístupy zainteresovaných osob k této otázce. Nemálo vlastníků přiřazených honebních pozemků o existenci právního nároku na náhradu za přiřazení vůbec neví. Na druhou stranu také vlastníci honebních pozemků mnohdy uplatňují nereálné a přemrštěné požadavky. Otázkou zůstává, zda by nebylo možné upravit způsob stanovení výše této náhrady právním předpisem⁶⁷.

Vyžadují-li to zásady řádného mysliveckého hospodaření, může orgán státní správy myslivosti povolit změnu honitby vyrovnáváním hranic nebo výměnou honebních pozemků. Při změně honitby se přitom nepřihlíží k územním hranicím obcí, okresů nebo krajů a výměry směřovaných pozemků nemusí být stejné. Takovou změnu ovšem orgán státní správy myslivosti nepovolí, pokud by vedla ke změně celkové výměry alespoň jedné z dotčených

---

⁶⁷ Novák, R., K problematice stanovení výše náhrady za přiřazené honební pozemky, Myslivost, ročník 2004, č. 3, str. 12

honiteb o více než 10%. Orgán státní správy myslivosti může také na návrh držitele honitby, orgánu ochrany přírody nebo orgánu státní správy lesa v odůvodněných případech rozhodnout o změně minimálních nebo normovaných stavů zvěře pro danou honitbu.

Tak, jak honitba pravomocným rozhodnutím o uznání vzniká, tak také na základě právní skutečnosti zaniká. Zaniknout může z důvodu zrušení, sloučení nebo rozdělení na žádost jejích držitelů a nabytím právních mocí nových rozhodnutí o uznání honitby. Dále je možné zánik honitby spojit se zrušením honebního společenstva či dalšími případy uvedenými v ustanovení § 31 odst. 6 zákona o myslivosti.

4.3.4.4. Využití honiteb

Jak již bylo výše uvedeno, držitel honitby může užívat honitbu sám nebo ji může pronajmout. Toto ovšem ve lhůtě stanovené § 29 odst. 2 zákona o myslivosti musí orgánu státní správy myslivosti sdělit. Existuje také možnost, že honební společenstvo společenstevní honitbu užívá na vlastní účet, pokud se takto děje, je povinno přednostně před dalšími osobami umožnit účast na užívání honitby svým členům. K této přednosti je povinno přihlížet i při rozhodnutí o pronájmu honitby. Posledně zmíněné právo přednosti při umožnění účasti na užívání honitby bývá předmětem mnoha diskusí a dotazů ze strany osob vykonávajících právo myslivosti. Situace není komplikovaná, pokud vlastník honebních pozemků je zároveň členem honebního společenstva a zároveň také členem mysliveckého sdružení, kterému je společenstevní honitba pronajata. Ze zákonné dikce vyplývá, že takový člen by měl mít při užívání honitby přednost před ostatními členy mysliveckého sdružení, kteří nejsou vlastníky honebních pozemků v dané honitbě. V praxi se jedná zejména o možné přednostní vydávání povolenek k lovu některých druhů zvěře. V zákoně o myslivosti ovšem není a nikdy v minulosti nebylo výslovně zakotveno právo na přednostní vydání povolenky. Odvozování přednostního práva na vydání povolenky probíhá pouze na základě poznatků z praxe⁶⁸.

Pronájem honitby je v současné době na území České republiky nejvíce rozšířeným způsobem využití honiteb⁶⁹. Honitbu lze podle platného českého práva pronajmout pouze třem skupinám subjektů. V první řadě jde o českou fyzickou osobu, která má platný český lovecký lístek,

---

⁶⁸ Čechura, V., Právní poradna, Myslivost, ročník 2004, č. 2, str. 44

⁶⁹ Čechura, V. a kol., Myslivost a právo, 1. vydání, rok vydání 2000, Nakladatelství ORAC, str. 195

druhou skupinou je pak česká právnická osoba, která na pozemcích v těchto honitbách zemědělský nebo lesnický hospodaří. U této skupiny osob zákon předpokládá, že její statutární orgán či alespoň jeden jeho člen nebo odpovědný zástupce je držitelem platného českého loveckého lístku. Třetí skupina osob je v praxi asi nejběžnějším jevem – honební společenstvo honitbu pronajme mysliveckému sdružení, které vzniklo podle předpisů o sdružování občanů⁷⁰, jehož nejméně tři členové jsou držiteli platného českého loveckého lístku.

V souvislosti s pronájmem honiteb některému se shora uvedených subjektů bych se ráda pozastavila nad rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21.11.2005, č.j. 21 CO 512/2005⁷¹, který řešil spor o to, zda se nájmem podle ustanovení § 32 zákona o myslivosti myslí nájem honebních pozemků nebo nájem výkonu práva myslivosti dle ust. § 2 písm. h) zákona o myslivosti. Vyřešení této mezi stranami sporné otázky mělo totiž zásadní vliv na případné placení daně z přidané hodnoty jako součásti nájemného. Soud nakonec dospěl k názoru, že je-li honitba pronajímána, jsou pronajímány honební pozemky, a to za účelem výkonu práva myslivosti. Pronájem tedy nelze vykládat jako pronájem práva myslivosti, ale jako nájem honebních pozemků, tedy nemovitostí.

Pronájem honitby je v současné době velice diskutovaným, velice aktuálním a současně velice ošemetným tématem. Dne 31. 3. 2013 skončí valné většině nájemců honiteb smlouvy o nájmu honitby, a to dle ustanovení § 33 odst. 1 zákona o myslivosti. Výjimkou jsou pouze nájemní smlouvy uzavřené později než 1. 4. 2003, např. z důvodu pozdějšího uznání honitby a podobně. Jelikož období nájmu je dlouhé, může např. s ohledem na mezilidské vztahy uvnitř mysliveckého sdružení dojít k různým svárům, které mají za následek to, že se v mysliveckém sdružení separuje část členů, která poté usiluje o to, aby honební společenstvo honitbu pronajalo jim a ne předchozím nájemcům. Většina mysliveckých sdružení honitbu v roce 2013 obhájí bez větších komplikací, existují však i taková sdružení, v nichž právě dochází k těmto rozkolům, což s sebou přináší značné problémy v oblasti příprav podkladů na valnou hromadu honebního společenstva.

V první řadě, pokud chtějí mít potenciální nájemci vůbec šanci na nájem honitby, musí získat potřebnou podporu členů honebního společenstva. Za tímto účelem proto obchází jednotlivé

---

⁷⁰ zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů

⁷¹ <http://kraken.slv.cz/KSVYCHK21Co512/2005>

členy honebního společenstva s žádostí o podporu, případně s žádostí o poskytnutí hlasu na valné hromadě - tato podpora se pak projevuje udělením plné moci k jednání na valné hromadě. Obsah a náležitosti plné moci bývají často řešeným problémem. Z odborných publikací a názorů vyplývá, že zákon o myslivosti se zastupováním člena honebního společenstva na jeho valné hromadě počítá- v § 22 odst. 4, kdy používá obratu „pokud jsou přítomni členové nebo jejich zástupci“. Pojem zastupování resp. plné moci odpovídá ustanovení občanského zákoníku o zastoupení na základě plné moci (§ 31 až § 33b), resp. obratu jím používanému „plná moc, v níž musí být uveden rozsah zmocněnce oprávnění“. Tak například, má-li valná hromada podle pozvánky rozhodovat o využití honitby na vlastní účet nebo pronájmem (a komu), může zmocnitel zavázat zmocněnce hlasovat pro pronájem (a komu). Občanský zákoník pak má ustanovení pro případ, jestliže zmocněnec „pověření“ překročí. Rozsah zmocněnce oprávnění tedy představuje omezení věcné. Nelze plnou moc například omezit tak, že by zmocněnec mohl přednést názor zmocnitele nebo se vyjadřovat k jiným návrhům, ale nesměl by hlasovat. Jen plné moci s takto uvedeným pověřením /mandátem/ pak mohou při hlasování valné hromady honebního společenstva představovat projev vůle členů - vlastníků honebních pozemků. Lepší je proto vůbec plné moci bez pokynu zmocněnci neudělovat a ponechat na valné hromadě po uplynutí hodiny určené k jejímu zahájení (§ 22 odst. 4 zákona o myslivosti) rozhodování vlastníků, kteří se dostavili. Plnou moc lze podle § 31 odst. 1 občanského zákoníku vystavit jen pro jeden právní úkon, tj. například pro hlasování na jedné konkrétní valné hromadě v plné moci výslovně uvedené. Rozhodování podle § 22 odst. 7 zákona o myslivosti je rozhodováním mimo valnou hromadu a při něm se pak plné moci nevystavují (místo zmocnění vlastníků v korespondenčním hlasování přímo vyjadřuje svůj názor - ano nebo ne). Formálně musí být dále v plné moci podle občanského zákoníku uvedena data o zmocniteli i zmocněnci (jméno, příjmení, datum narození nebo rodné číslo, a adresa), dále výslovně text, jímž zmocnitel uděluje plnou moc zmocněnci k zastupování při právním úkonu, tj. jednání a hlasování na valné hromadě honebního společenstva .....(XY) konané dne .....(den, měsíc, rok) v.....(kde), datum udělení plné moci, podpis zmocnitele, a konečně prohlášení zmocněnce, že tuto plnou moc přijímá a jeho podpis. Neuvádí se počet hlasů/, poněvadž ten musí mít honební společenstvo uvedeno v podkladech pro hlasování konkrétní valné hromady. Člen nemůže udělit dvě plné moci a mezi zástupce „rozdělit“ své hlasy. Ze dvou plných mocí stejnému zmocněnci platí ta se starším datem, plná moc s novějším datem platí jen, je-li výslovně

předchozí plná moc odvolána. Žádný právní předpis neuvádí povinnost plnou moc ověřovat notářským zápisem, ověřovat na ní podpisy apod.⁷².

Povede-li se jim získat podporu členů honebního společenstva a prosadí-li si možnost uzavření nájemní smlouvy, nastává druhá fáze jejich snažení, a to právě uzavření smlouvy o nájmu honitby dle ustanovení § 33 zákona o myslivosti. Tato musí být písemně uzavřena na dobu 10 let a držitel honitby je povinen do 15 dnů ode dne uzavření smlouvy zaslat jedno její vyhotovení orgánu státní správy myslivosti, kterým je v tomto případě místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Doba nájmu v podstatě kopíruje předchozí právní úpravu. Stanovení dlouhé doby pronájmu je odůvodněno tím, že krátká doba nezamezuje nadměrnému snižování stavů zvěře, vede k neúměrnému využívání honitby, absenci investic a snah po zvyšování produkce a k zanedbání péče o zvěř. Toto nebezpečí je reálnější praktickou absencí kontrolní činnosti orgánů státní správy⁷³. Nájemné z honitby se stanoví dohodou smluvních stran, pokud zákon o myslivosti nestanoví jinak. Nájemné je hrazeno pronajímateli, tedy ve většině případů honebnímu společenstvu. Bývá praktické ve smlouvě o nájmu honitby uvést tzv. valorizační doložku, která počítá s růstem spotřebitelských cen či inflací.

Náležitosti smlouvy o nájmu honitby nejsou v zákoně o myslivosti výslovně uvedeny, zákon ve svém ustanovení § 33 odst. 9 říká, že není-li tímto zákonem nebo smlouvou stanoveno jinak, řídí se právní vztahy ze smlouvy o nájmu honitby ustanoveními občanského zákoníku o nájmu. Nájemní smlouva dle ustanovení § 33 odst. 6 zákona o myslivosti zaniká uplynutím doby, zánikem honitby, zánikem nebo smrtí nájemce honitby, dohodou, výpovědí s 18 měsíční výpovědní lhůtou, či rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti. Nájemní smlouva může také zaniknout, pokud nájemce přestane plnit povinnosti stanovené mu ust. § 32 odst. 3 zákona o myslivosti.

Za poněkud kontroverzní a v dnešní době dosti přemílané téma v souvislosti nájmu státních honiteb považují ustanovení § 33 odst. 3 zákona o myslivosti. V tomto ustanovení je zakotveno právo dosavadního nájemce na opětovné uzavření nájemní smlouvy na další období v případě nájmu honitby na honebních pozemcích státu. Toto ustanovení, původně

---

⁷² <http://www.cmmj.cz/Poradny/Pravni-poradna/zastupovani-clena-HS-na-zaklade-plne-moci.aspx>

⁷³ Čechura, V. a kol., Myslivost a právo, 1. vydání, rok vydání 2000, Nakladatelství ORAC, str. 79

opční právo⁷⁴, vyhrazovalo opci všem nájemcům bez ohledu na typ vlastníka honebních pozemků, ale po velké kritice z řad vlastníků honebních pozemků⁷⁵ bylo zredukováno pouze na honitby na státních pozemcích.

Ze strany myslivců bylo ovšem toto opční právo na pronájem honitby spíše hájeno⁷⁶, protože malá výměna uživatelů honiteb umožňuje také stabilnější hospodaření v honitbě a stabilnější péči o zvěř.

Výhodné je dle mého názoru pro nájemce honiteb ve vlastnictví státu ustanovení § 33 odst. 4 zákona o myslivosti, které stanoví, že pokud takovíto nájemci provedou opatření na ochranu proti škodám působeným zvěří po předchozím souhlasu zástupce právnické osoby, která hospodaří s majetkem státu nebo majetek státu spravuje, přijme se toto plnění jako naturální plnění na nájem ve výši ceny takového opatření v místě honitby obvyklé. Za právnickou osobu spravující nebo hospodařící s majetkem státu považujeme Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, Pozemkový fond České republiky a státní podnik Lesy České republiky, s.p.. Toto ustanovení považuji za velice výhodné zejména ekonomicky, neboť stát prostřednictvím uvedených právnických osob je povinen platit škody způsobené zvěří, jejichž stavy nelze s ohledem na jejich zvláštní druhovou ochranu snižovat; jde např. o škody způsobené vlky, rysy a jinými chráněnými šelmami na hospodářských zvířatech. Je tedy dle mého názoru výhodné pro obě strany, zejména s ohledem na množství soudních sporů v této oblasti, raději finančně podpořit nájemce v jeho snaze provést opatření sloužící k ochraně proti škodám, než se poté s nájemcem o výši této škody soudit. Shora citované ustanovení lze vztáhnout nejen na škody způsobené zvěří zvláště druhově chráněnou, ale i na škody způsobené zvěří běžně lovenou (opatření proti okusu dřevin spárkatou zvěří).

---

⁷⁴ ust. § 99 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb, o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů: Opčním právem se rozumí právo zadavatele na poskytnutí dalších dodávek, služeb či stavebních prací, jejichž zadání si zadavatel vyhradil v zadávacích podmínkách původní veřejné zakázky zadávané v otevřeném řízení, užším řízení nebo zjednodušeném podlimitním řízení, a v případě veřejné zakázky v oblasti obrany nebo bezpečnosti i v soutěžním dialogu. Opční právo je zadavatel oprávněn využít pouze ve vztahu k dodavateli, kterému zadal původní veřejnou zakázku.

⁷⁵ Vaca, D., Hromas, J., Feuereisel, J., Nepochopení nebo oprávněné výtky, Svět myslivosti, ročník 2001, č. 3, str. 6-7

⁷⁶ Vaca, D., Hromas, J., Feuereisel, J., Nepochopení nebo oprávněné výtky, Svět myslivosti, ročník 2001, č. 3, str. 6-7

O nájmech honiteb by se dalo napsat mnoho dalších zajímavých informací, které by svým množstvím jistě dosáhly rozsahu diplomové práce, přesto však není cílem této diplomové práce věnovat se pouze této problematice.

4.2.5. Část pátá: Myslivecké hospodaření a lov

4.2.5.1. Myslivecký hospodář

Myslivecký hospodář je jednou z nejdůležitějších osob v mysliveckém sdružení, neboť koriguje chov zvěře a nastavuje hranice a limity jejího lovu. Současně plní v mysliveckém sdružení kontrolní funkci, neboť jeho povinností je mimo jiné kontrolovat činnosti jednotlivých členů mysliveckého sdružení. Uživatel honitby je povinen navrhnout orgánu státní správy myslivosti ustanovení mysliveckého hospodáře, který musí splňovat podmínky stanovené § 35 odst. 1 zákona o myslivosti. Předpokladem pro zastávání této funkce je, že navržená osoba je bezúhonnou osobou způsobilou k právním úkonům, je starší 21 let, má trvalé bydliště na území České republiky a je držitelem platného loveckého lístku, zbrojního průkazu a je řádně pojištěna. Neopominutelnou podmínkou navrhované osoby je, aby tato osoba složila zkoušku z myslivosti na vysoké škole, na které je myslivost vyučovacím předmětem, nebo úspěšně ukončila studia na střední odborné škole, nebo vyšší odborné škole, na které je myslivost vyučovacím předmětem, nebo složila vyšší odbornou mysliveckou zkoušku anebo složila zkoušku pro myslivecké hospodáře, přičemž potvrzení o složení zkoušky vystavené jejím pořadatelem je veřejnou listinou⁷⁷. Podrobnosti ke způsobu provádění zkoušek pro myslivecké hospodáře stanoví ve svém ustanovení § 5 vyhláška Ministerstva zemědělství č. 244/2002 Sb., která zejména stanoví zkušební okruhy, počet a nároky na zkušební komisaře a způsob hodnocení znalostí uchazečů.

---

⁷⁷ činnost mysliveckého hospodáře, jeho práva a povinnosti a přípravu a průběh zkoušek odborné způsobilosti kvalitně přibližuje dokumentární seriál České televize Tisíc let české myslivosti, více viz <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10169538516-tisic-let-ceske-myslivosti/209572231120017/>

Navrhnout ustanovení mysliveckého hospodáře je uživatel honitby povinen do 15 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o uznání honitby, po uzavření smlouvy o nájmu honitby či jiných skutečností v zákoně uvedených.

Jak již bylo řečeno, myslivecký hospodář je osobou nepostradatelnou v jakémkoli mysliveckém sdružení. Tomu odpovídají i jeho práva a povinnosti, které se do značné míry prolínají s právy a povinnostmi myslivecké stráže. Z tohoto důvodu se domnívám, že je efektivní, aby myslivecká stráž a myslivecký hospodář nebyl jednou a toutéž osobou, neboť jejich kontrolní pravomoci jsou v dnešní době, kdy se objevuje velké množství pytláků, jedinou účinnou zbraní v boji proti nim.

Myslivecký hospodář je předně oprávněn vypracovat a spolu se zástupcem uživatele honitby podepisovat úkony týkající se mysliveckého hospodaření. Jde zejména o plán mysliveckého hospodaření, který bude blíže rozebírat následující kapitola. Myslivecký hospodář je oprávněn kontrolovat ulovenou zvěř a její označení, měl by být předem zpraven o provádění dohledávky poraněné zvěře, která přeběhla nebo přeletěla ze sousední honitby a při té příležitosti je oprávněn požadovat předložení loveckého lístku a potvrzení o povinném pojištění od osob, které loví v honitbě zvěř. Tato oprávnění mysliveckého hospodáře jsou v praxi poměrně často využívána, neboť prakticky neexistuje společný lov, na kterém by se nekontrolovaly doklady myslivců. Jde o ustanovení pro mysliveckého hospodáře výhodné, neboť takovou kontrolou se dá předejít množství problémů spojených např. se zraněním během společného lovu. V souvislosti se společnými lovy je myslivecký hospodář také oprávněn požadovat předložení dokladů loveckých psů a případně i lov v jeho průběhu zastavit, nejsou-li splněny podmínky pro něj stanovené. S takovou kontrolou jsem se ještě během své myslivecké praxe nesešla, přitom ji považuji za velice vhodnou především s ohledem na skutečnost, že se na společných lovech běžně vyskytují psi o kohoutkové výšce vyšší než zákonem stanovených 55 cm. Této problematice bych se ale chtěla věnovat blíže v kapitole o právní úpravě lovu zvěře.

Myslivecký hospodář je, stejně jako myslivecká stráž, oprávněn usmrcovat toulavé psy a kočky, další zvířata škodlivá myslivosti, zdivočelá domácí zvířata a volně se pohybující zvířata z farmových chovů zvěře za dodržení podmínek stanovených v ustanovení § 14 zákona o myslivosti. V souvislosti s oprávněním mysliveckého hospodáře usmrcovat další zvířata škodlivá myslivosti, považuji za důležité zmínit v současné době vzrůstající problém,

kteřý podle stávající právní úpravy nemůže myslivecký hospodář řešit, a to čím dál hojnější výskyt psíka mývalovitého na území České republiky.

Podle Kowalczyka (2006) byl jako kožešinové zvíře po roce 1928 introdukovan do evropské části Ruska a některých území východoevropských a severoevropských států ze Sibiře a Střední Asie (Kazachstán, Kyrgyzstán). Na území České republiky se začal objevovat v oblastech severní Moravy, Slezska a severovýchodních Čech v období let 1959 – 1965 a v roce 1966 zde byl také zaznamenán první jeho odlov v počtu 8 kusů.

Statistické údaje Ministerstva zemědělství ČR informují, že se u nás populace psíka mývalovitého následně podle zjišťovaného výskytu a kolísavého odlovu zvyšovala. Na přelomu století (rok 2000) dosáhl jeho roční odlov 165 kusů. Zatímco za 30 let (1971 – 2000) bylo uloveno 774 těchto zvířat, tak za následujících 9 let, tj. v období novelizovaného zákona o myslivosti, to bylo již 5515 kusů s narůstajícím trendem. Lze však předpokládat, že statistické údaje z těchto hlášení nemusí být zejména u této populace zcela úplné. Nicméně poukazují již dnes na poměrně značnou početnost tohoto zcela nového a do jisté míry nežádoucího druhu nejen pro jeho škodlivost, ale i potenciální nepříznivou zdravotní problematiku. Psík mývalovitý je s ohledem na množství parazitárních onemocnění, kterými může nakazit i jinou zvěř, velmi nebezpečným jedincem, nadto s jeho přibývajícím počtem je nutná jeho regulace⁷⁸.

Je jen obtížně pochopitelné, že od roku 2001 byl tento druh vypuštěn ze seznamu lovné zvěře a může být loven jako volně žijící zvíře pouze mysliveckou stráží (§ 12, odst.1 a § 14, odst.1, písm. f uvedeného zákona), přičemž se zde uvádí, že tato psovitá šelma je v naší přírodě nežádoucí. V případné novele zákona o myslivosti bych uvítala, aby byla pravomoc usmrcovat psíka mývalovitého, svěřena také mysliveckému hospodáři.

Při své činnosti je myslivecký hospodář, stejně jako myslivecká stráž, povinen prokazovat se průkazem mysliveckého hospodáře. Mezi jeho nejdůležitější povinnosti patří bezesporu povinnost zabezpečovat plnění povinností spojených s chovem a lovem zvěře, navrhopat v této souvislosti uživateli honitby opatření k řádnému mysliveckému hospodaření, vést záznamy o hospodaření v honitbě a evidovat vydané povolenky k lovu. Tato evidenční činnost mysliveckého hospodáře je velmi důležitá, neboť poskytuje podklady pro celostátní

---

⁷⁸ Pavlásek Ivan, Ing. DrSc., Psík mývalovitý – nový hostitel tasemnice měcholista větveného, Myslivost, ročník 2011, vydání 2/2011, str. 71, současně také na <http://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2011/Unor---2011/Psik-myvalovity---novy-hostitel-tasemnice-mechozil.aspx>

evidenci a statistiky, nadto činnost mysliveckého hospodáře v oblasti evidenční podléhá kontrole orgánu státní správy myslivosti.

Hospodář má své povinnosti i během společných lovů. Předně může ze společného lovu vyloučit střelce, honce i další osoby, které jsou pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek, osoby mladší 15 let a osoby, které hrubým způsobem porušily bezpečnostní pravidla. Uvedené osoby jsou povinny místo honu nebo jiného společného lovu neprodleně opustit. Alkohol podle předchozí právní úpravy nesměli požit pouze střelci, honci tedy byli z toho zákazu vyňati, což vedlo často k situacím, kdy byli honci pod vlivem alkoholu ještě dříve, než samotný lov začal. Proto kvituji současnou právní úpravu, která vylučuje alkohol i u osob, které nadržují střelnou zbraň, neboť jde zejména o bezpečí těchto osob pohybujících se v tlaku. Osoby, které nejsou pod vlivem alkoholu, jsou schopny respektovat bezpečnostní opatření lovu a proto tak dle mého názoru nedochází k tolika neštěstím, jako dříve, kdy požívání alkoholu během lovu umožněno bylo. Současně toto ustanovení chrání mysliveckého hospodáře jako vedoucího lovu před nepříjemnostmi spojenými s úrazy a zraněními v souvislosti s požitím alkoholu během lovu.

Myslivecký hospodář je dále povinen nejpozději následující den po skončení lovu zajistit provedené společné dohledávky poraněné zvěře s použitím loveckých psů. Toto se většinou provádí po skočení leče, případně po zakončení celého lovu. Neříkám, že je toto ustanovení zákona zbytečné, naopak, je na místě, ale myslivecká morálka myslivci přikazuje, pokud na zvěř vystřelí, provést řádný dosled, a to i přesto, že zvěř prokazatelně minul. Proto každý správný myslivec dohledávku poraněné zvěře činí automaticky a zákon mu podobnou povinnost nemusí výslovně ukládat.

Jak již bylo uvedeno výše, mysliveckého hospodáře ustanovuje a odvolává orgán státní správy myslivosti na návrh uživatele honitby. Funkce mysliveckého hospodáře trvá po dobu platnosti smlouvy o nájmu honitby, pokud během jeho funkčního období nedojde k takové právní události, která by měla za následek zánik jeho funkce; myslím tím zejména smrt mysliveckého hospodáře, jeho odstoupení či odvolání orgánem státní správy myslivosti. V takovém případě je uživatel honitby povinen neprodleně, nejpozději však do 15 dnů od takové právní události, navrhnout orgánu státní správy myslivosti jiného vhodného kandidáta na funkci mysliveckého hospodáře.

4.2.5.2. Plán mysliveckého hospodaření

Plán mysliveckého hospodaření v honitbě je písemně vypracovaný záměr uživatele honitby, jak bude od 1. dubna do 31. března roku následujícího⁷⁹ v honitbě myslivecky hospodařit. Plán obsahuje cíle uživatele honitby zajišťující ochranu zvěře, cílevědomý chov a lov zvěře, včetně vývojových stádií zvěře. Bližší úpravu mysliveckého plánování provádí vyhláška Ministerstva zemědělství č. 553/2004 Sb., o podmínkách, vzoru a bližších pokynech k vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě, ve znění pozdějších předpisů.

Plán mysliveckého hospodaření se může podle povahy honitby skládat z plánu chovu a lovu zvěře spárkaté, zvěře drobné, z plánu lovu ostatních druhů zvěře, plánu péče o zvěř, plánu společných lovů zvěře a plánu počtu loveckých psů. V souvislosti s tím jsou podle povahy honitby požadovány k plánu přiložit přílohy, a to zejména výsledky sčítání zvěře, měsíční hlášení o plnění plánu, evidenci výše škod způsobených zvěří na zemědělských a lesních porostech, závěry a doporučení pro hospodaření se zvěří v oblasti chovu vypracované orgánem státní správy myslivosti.

Uživatel honitby je povinen každoročně v termínu stanoveném orgánem státní správy myslivosti provést kontrolní sčítání zvěře v honitbě a jeho výsledky do pěti dnů písemně sdělit příslušnému orgánu. Toto sčítání slouží mimo jiné jako podklad k vypracování plánu mysliveckého hospodaření.

Uživatel honitby je při vypracování plánu mysliveckého hospodaření vázán nejen právními předpisy, ale zejména celkovým stavem ekosystému, výsledky porovnání kontrolních a srovnávacích ploch a výše škod způsobených v uplynulém období zvěří na lesních a zemědělských porostech, výsledky sčítání zvěře, minimálními a normovanými stavy zvěře, poměry pohlaví a koeficienty očekávané produkce a dalšími důležitými podklady.

Vypracovaný plán předloží uživatel honitby držiteli honitby k vyjádření. Nevyjádří-li se držitel honitby k plánu do 15 dnů od jeho doručení, má se za to, že s jeho zněním souhlasí, v opačném případě je třeba, aby mezi ním a uživatelem honitby došlo k dohodě o znění plánu mysliveckého hospodaření, nedojde-li k ní, určí jeho znění orgán státní správy myslivosti. Odsouhlasený či dohodnutý plán je poté uživatel honitby povinen odeslat orgánu státní správy myslivosti. Plán mysliveckého hospodaření se dá i měnit, přičemž změnou se rozumí

---

⁷⁹ období od 1.4. kalendářního roku do 31.3. následujícího kalendářního roku je z hlediska myslivosti považován za „myslivecký“, z hlediska plánování za „hospodářský“ rok. Myslivost tedy nezná běžný kalendářní rok.

samostatné rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti o snížení stavu zvěře v honitbě nebo zrušení chovu některého druhu zvěře a o povolení některého druhu zvěře v době hájení.

Důležitou informací je, že do plánu mysliveckého hospodaření se započítává také zvěř ulovená na nehonebních pozemcích, zvěř nalezená při dohledávce, a nalezená zvěř uhynulá. Toto ustanovení je důležité zejména pro honitby příměstské nebo pro honitby, které se nachází v těsné blízkosti frekventovaných komunikací a železnic, neboť množství zvěře je usmrceno dopravními prostředky a existují honitby, kde právě takto usmrcená zvěř tvoří i nadpoloviční počet plánované ulovené zvěře.

4.2.5.3. Povolení lovu ve zvláštních případech

Z platné právní úpravy myslivosti plyne, že se může lovit jen zvěř, kterou lze tzv. obhospodařovat lovem, podle § 2 písm. d), a to ve stanovené době lovu. Dále v zákoně můžeme ukázat na pojmový nesoulad, neboť zatímco ustanovení § 42 odst. 1 hovoří o zvěři, která není hájená, tak jiné ustanovení § 2 písm. c) hovoří o zvěři, kterou nelze obhospodařovat lovem⁸⁰. Toto si vykládám tím, že zákonodárce vycházel ze starší právní úpravy, která pojmy „hájená“ užívala.

V praxi může vedle řádně prováděného lovu vzniknout i potřeba lovu za mimořádných okolností. Vyžaduje-li tedy zájem vlastníka či nájemce honitby nebo zájem zemědělské nebo lesní výroby, aby byl počet některého druhu zvěře snížen, orgán státní správy povolí, popřípadě uloží uživateli honitby příslušnou úpravu stavu zvěře. Řízení, jehož výsledkem je povolení nebo uložení snížení počtu zvěře, je správním řízením ve smyslu příslušných ustanovení soudního řádu správního. Je-li v zájmu ochrany přírody, zemědělské a lesní výroby nebo uživatele honitby z důvodu působení škod, aby počet určitého druhu zvěře byl snížen, může orgán státní správy myslivosti povolit nebo uložit přiměřenou úpravu stavu zvěře. Zájmem mysliveckého hospodaření může být např. úprava poměru pohlaví zvěře, čehož lze dosáhnout z části plánem lovu. Konečným rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti ohledně snížení stavu zvěře, může být snížení až na minimální stav, v krajním případě dokonce úplné zrušení chovu zvěře, a to tehdy, nelze-li působené škody odstranit technickými prostředky nebo ekonomicky únosnými způsoby a byl-li k tomu dán návrh ze

---

⁸⁰ Damohorský, M. a kol. Právo životního prostředí. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 347.

strany vlastníka, nájemce honebních pozemků či orgánu ochrany přírody nebo orgánu státní správy lesa. V dnešní době, kdy je černá zvěř místy velice přemnožená a páchá citelné škody, je aktuální diskuze, jak efektivně početní stavy černé zvěře snížit (viz. Příloha č. 3). V této chvíli rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti o uložení či povolení snížení stavu zvěře těžko pomůže, zvláště s ohledem na skutečnosti, které jsem uvedla v předchozích kapitolách diplomové práce, tedy že černá zvěř je pro svou opatrnost a inteligenci zvěří těžko lovenou. Zákodárci tedy přichází s dalšími tezemi, které by měly početní stavy černé zvěře snížit. Tyto způsoby chtějí zahrnout do novely zákona o myslivosti, o které se zmíním v dalších kapitolách.

Vyskytne-li se potřeba lovu některého druhu zvěře, která není hájena podle § 2 písm. c) zákona o myslivosti, mimo dobu lovu zvěře pro účely vědecké, povolí takový lov orgán státní správy myslivosti za předpokladu, že mezi žadatelem a uživatelem honitby dojde k dohodě o způsobu lovu. Takovýto odlov je podmíněn poskytnutím náhrady uživateli honitby. Tuto náhradu bych doporučila stanovit si v dohodě, neboť nedohodne-li se žadatel s uživatelem honitby o výši náhrady či způsobu lovu, může orgán státní správy myslivosti rozhodnout společně s povolením odlovu i o jeho způsobu a náhradách za odlov. Za svou mysliveckou praxi jsem odlov zvěře za vědeckými účely nezažila, častěji se ovšem vyskytuje případ, kdy je o takovýto odlov žádáno z důvodu poranění zvěře. V tomto případě stejně jako v případě povolení odchytu zvěře a lovu zvěře pro účely výcviku a zkoušek loveckých psů a loveckých dravců se postupuje stejně jako při povolení odlovu z důvodu vědeckého. Povolení k odlovu poraněné zvěře ovšem považuji za problematické. Dle mého názoru se zákon dostává do kolize se zásadami chovu a lovu zvěře a zásadami ochrany zvířat proti týrání. Spatří-li totiž myslivec v honitbě zvěř očividně poraněnou a trpící, přičemž v tu chvíli není doba lovu této zvěře, musí zvážit následující právní a etická dilemata. Myslivecká morálka, etika a zásady chovu a lovu dle zákona o myslivosti mu radí zvěř usmrtit a zajistit tak, že se zvěř přestane trápit. Ustanovení § 39 odst. 2 zákona o myslivosti naopak bez předchozího povolení takto poraněnou zvěř ulovit zakazuje. Pokud ovšem předpokládám, že vyřízení takového povolení trvá dle správního řádu v krajním případě až 30 dnů, je prakticky nereálné po vyřízení povolení takto poraněnou zvěř ulovit, jelikož je již buď zhaslá⁸¹, nebo se například nachází v honitbě jiné, kde ji ulovit nemohou, jelikož nemají vyřízená příslušné povolení pro tuto honitbu.

---

⁸¹ pojmem zhaslá zvěř se mysliveckou mluvou rozumí zvěř mrtvá

Vznikne-li dále potřeba jednorázově omezit nebo trvale regulovat stavy některého druhu zvěře, popřípadě i jiných živočichů na nehonebních pozemcích, povolí lov na těchto pozemcích na žádost jejich vlastníků orgán státní správy myslivosti. Povolit lze i lov mimo dobu lovu a provedením tohoto lovu je pověřen uživatel honitby, v jehož obvodu se nehonební pozemky nacházejí. Takovýto lov je v praxi praktikován např. ve městech, kde se přemnoží holubi. Orgán státní správy ve svém rozhodnutí stanoví podmínky lovu, zejména určí denní dobu lovu, zásady vzájemné koordinace postupu osob nebo omezení vstupu na hřbitovy nebo do chatových a zahrádkářských osad. Pokud se jedná o nehonební pozemky prohlášené orgánem státní správy myslivosti z důvodů bezpečnostních neb obranných, provádí lov na těchto pozemcích organizace v oboru působnosti Ministerstva obrany. Orgán státní správy myslivosti podmínky lovu a další detaily v rozhodnutí stanoví zejména z toho důvodu, že nehonební pozemky jsou většinou pozemky obydlené, osídlené a je zde tedy velký předpoklad pohybu obyvatelstva. Je třeba lov na těchto místech v zájmu bezpečnosti osob a majetku korigovat.

4.2.5.4. Doby lovu a jeho podmínky

Lovit lze jen zvěř, která není hájena podle ustanovení § 2 písm. c) zákona o myslivosti, a to ve stanovené době lovu. Pokud orgán státní správy myslivosti rozhodne o odlovu živočichů, kteří nejsou zvěří, může tento odlov provést za stanovených podmínek držitel loveckého lístku. Dobu lovu jednotlivých druhů zvěře upravuje blíže vyhláška č. 245/2002 Sb., o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu, ve znění pozdějších předpisů. Jednotlivé doby lovu jsou stanoveny tak, aby co nejlépe odpovídaly potřebám, klidovému režimu a reprodukci zvěře, tedy jsou stanoveny v souladu se základními zásadami chovu a lovu zvěře.

Uživatel je kromě řádného dodržování doby lovu zvěře povinen také zajistit sledování a dohledávání zvěře postřelené nebo jiným způsobem poraněné, která přeběhne nebo přeletí do cizí honitby nebo na nehonební pozemky. Již z tohoto důvodu je potřebné, aby v rozhodnutí o uznání honitby byly hranice honiteb řádně definované, neboť by mohlo dojít ke sporu, komu svědčí vlastnické právo k ulovené zvěři. Zákon na tento problém myslí pouze okrajově v ustanovení § 43 odst. 3, kdy říká, že dohledaná zvěř patří uživateli honitby, z níž přeběhla

nebo přeletěla. Zvěř mrtvá, která byla jinak nalezena na nehonebních pozemcích, náleží uživateli nejbližší honitby, který je povinen postupovat podle veterinárních předpisů⁸².

Lov v honitbě, dohledávka ani dosled zvěře se neobejde bez kvalitního loveckého psa. Lovecký pes je nezbytným myslivcovým pomocníkem, který má své místo v historii myslivosti a lovu již od pravěku, kdy lidé pomocí domestikovaného psa lovili velká zvířata. Loveckým psem se rozumí pes loveckého plemene uznaného Mezinárodní kynologickou federací (FCI) s průkazem původu, který složil příslušnou zkoušku z výkonu.

Každý uživatel honitby má povinnost dle charakteru honitby zajistit v souladu vyhláškou č. 244/2002 Sb. potřebný počet lovecky upotřebitelných psů. Tato vyhláška blíže stanovuje nároky na zkoušky z výkonu, dále určuje potřebný počet psů dle charakteru honitby a také počet psů potřebných při společném lovu. Vezmu-li v úvahu běžnou smíšenou honitbu o velikosti do 1000 ha, je její uživatel povinen zajistit jednoho psa se zkouškami z výkonu pro vyhledávání drobné zvěře a přinesení zastřelené, postřelené nebo jiným způsobem poraněné nebo usmrcené drobné zvěře, jednoho psa se zkouškami z výkonu vyhledání spárkaté zvěře a dosledování zastřelené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné nebo usmrcené spárkaté zvěře, a jednoho psa se zkouškou z výkonu norování. Samozřejmě počet psů je odvislý nejen od výměry honitby, ale také od stanoveného minimálního a normovaného stavu zvěře v honitbě.

Při společném lovu je stanoven pro první tři střelce a pro každých dalších i započatých deset střelců jeden lovecký pes se zkouškou z výkonu pro druh zvěře, který má být loven. Je-li tedy na společném lovu např. 31 střelců a plánuje-li se lovit zvěř černou a zvěř vysokou, je povinnost uživatele honitby, ve které se společný lov koná, zajistit alespoň 4 lovecky upotřebitelné psy se zkouškou z výkonu vyhledání spárkaté zvěře a dosledování zastřelené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné nebo usmrcené spárkaté zvěře.

4.2.5.5. Zakázané způsoby lovu

---

⁸² zákon č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 286/1999 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, o zdraví zvířat a jeho ochraně, o veterinárních podmínkách dovozu, vývozu a tranzitu veterinárního zboží, o veterinární asanaci a o atestačním studiu; vyhláška č. 287/1999 Sb., o veterinárních požadavcích na živočišné produkty

Z důvodu, aby zvěř při lovu, tj. usmrcení nebyla týraná a netrpěla, obsahuje zákon o myslivosti ve svém ustanovení § 45 poměrně obsáhlou škálu přesně dvaadvaceti taxativně uvedených zakázaných způsobů lovu. Ty byly v dřívější právní úpravě rozděleny mezi zákon a prováděcí vyhlášku. Lov smí být prováděn jen způsobem odpovídajícím zásadám mysliveckým, zásadám ochrany přírody a zásadám ochrany zvířat proti týrání. S ohledem na množství zakázaných způsobů lovu zvěře bych se v této kapitole chtěla věnovat pouze těm nejdiskutovanějším a nejkontroverznějším.

Prvním z takových zákazů je zákaz lovit zvěř na čekané ve vzdálenosti 200 m od hranic sousední honitby a zákaz lovit zvěř v době nouze ve vzdálenosti 200 m od krmelců a slanisek. V tuto chvíli je toto ustanovení zákona relativně bezproblémové, je jasné, že v zájmu chovu nelze lovit zvěř v době nouze v blízkosti krmných zařízení. Přesto se ale obávám, že vejde-li v účinnost novela zákona o myslivosti, která předpokládá výraznou změnu povinné výměry honiteb, bude muset být toto ustanovení § 45 odst. 1 písm. n), s) zákona o myslivosti přeformulováno, jelikož toliko 100 ha honitba nebude mít mnoho lokalit, které by odpovídaly stanovené podmínce.

Mnohem kontroverznějším tématem je v dnešní době zákaz nahánět zvěř srnčí pomocí ohařů, ostatní zvěř spárkatou s pomocí psů v kohoutku vyšších než 55 cm. Toto ustanovení zákona považuji za dosti nešikovné, jelikož prakticky ze společných lovů na zvěř spárkatou vylučuje některá plemena loveckých psů, která jsou k lovu zvěře spárkaté přímo předurčena. Vzhledem k individualitě loveckých psů v rámci jednotlivých plemen se může stát, že někteří psi, kteří dle standardu plemene sice nemají dosahovat výšky 55 cm v kohoutku, tuto výšku mají. Ze své myslivecké praxe jsem zvyklá na to, že toto ustanovení zákona o myslivosti se relativně často porušuje, je ovšem na mysliveckém hospodáři, který společný lov vede, aby příslušné psy z lovu vyloučil. Neučiní-li tak, nese riziko odpovědnosti za škodu, která v souvislosti s lovem pomocí těchto psů vznikne. Tím, že zákon určuje limit výšky psa použitelného na společném lovu na spárkatou zvěř, chrání nejen zvěř samotnou, ale do jisté míry i psa, neboť střet takto velkého a těžkého loveckého psa s černou zvěří mívá mnohdy tragický konec. Zákonodárce se tedy tímto ustanovením snaží předejít případné škodě způsobené zvěří i na zvěří. Mám pocit, že spousta majitelů ohařů si tyto psy pořizuje bezmyšlenkovitě a dostatečně nezváží, k jakému druhu lovu je budou používat. Poté se tedy stane, že na lovu na spárkatou zvěř můžeme potkat různá plemena ohařů. Samozřejmě jejich vlastníci se hájí tím, že psy pouští na vlastní riziko, tímto jednáním ovšem hájí své zájmy a v podstatě jednají proti

mysliveckým zvykům a morálce, neboť jim nedochází skutečnost, že použitím takového psa škodí především zvěři. Řešením této problematiky je dle mého názoru novelizovat ustanovení tak, že nebude stanoven výškový limit psa, ale bude taxativně stanoveno, které skupiny FCI se takového lovu na spárkatou zvěř nemohou účastnit. Ohaře bych, i přes silný tlak jejich vlastníků, z tohoto lovu vyloučila, neboť jejich prvořadé uplatnění je při lovu zvěře drobné.

Dalším problémovým okruhem je zákaz lovit zvěř pomocí zdrojů umělého osvětlení. V této souvislosti je potřeba se zmínit o výjimce stanovené v ustanovení § 45 odst. 2 zákona o myslivosti. V rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti může být povoleno, že při úpravě stavů zvěře neplatí některé zákonem uvedené zakázané způsoby lovu. Toto bylo využito například v roce 2008, kdy Ministerstvo zemědělství vyzvalo dokumentem „Doporučená opatření pro redukci početních stavů spárkaté zvěře na území ČR“ z listopadu 2007 příslušné orgány státní správy myslivosti k využití těchto výjimek v souvislosti se vzrůstajícím počtem spárkaté zvěře na území České republiky. A právě bod 4 Doporučení hovoří o povolení výjimky ze zakázaných způsobů lovu, zejména tehdy Ministerstvo doporučovalo povolit lov spárkaté zvěře pomocí zdrojů umělého osvětlení, povolit lov spárkaté zvěře v odchytových zařízeních a lovit na společném lovu daněly, daňčata, srny a srnčata. Odpůrci těchto doporučení Ministerstva zemědělství⁸³ poukazují zejména na to, že doporučení Ministerstva je jen krok od úplné legalizace těchto zákazů. Ovšem jak již bylo uvedeno, jedná se pouze o doporučení, tedy o takový právní akt, který není právně závazný. Zůstává tedy na jednotlivých orgánech státní správy myslivosti, zda případné excesy ze zakázaných způsobů lovu budou povolovat či nikoli.

Posledním kontroverzním problémem, který bych zde chtěla uvést, je zákaz střílet zvěř srnčí jinou zbraní než kulovnicí s nábojem s energií ve 100m nižší než 1000 J (joule) a ostatní zvěř spárkatou nižší než 1500J; to neplatí při lovu selete a lončáka prasete divokého, které lze při nadhánce, nahánce nebo nátláče střílet i brokovnicí s jednotnou střelou. V praxi je poměrně časté, zvláště na společných lovech, že se například honci překvapená srnčí zvěř zaplete do oplocení, či narazí do stromu, což má za následek taková zranění, která nejsou slučitelná s dalším životem zvěře. Dříve se jako jednoduchý, rychlý a účinný způsob ukončení trápení

---

⁸³ poměrně kvalitně se k této problematice vyjadřuje v časopise Svět myslivosti, ročník 2008, viz <http://www.silvarium.cz/cislo-1-2008/napomohou-doporucena-opatreni-ministerstva-zemedelstvi-cr-redukci-pocetnich-stavu-sparkate-zvere>

zvěře praktikoval tzv. záraz⁸⁴. Ten mohl být prováděn do 1. října 2008, kdy vešel v platnost zákon č. 409/2008 Sb., úplné znění zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, zakazující týrání zvířat a všechny formy propagace týrání zvířat. V § 5h povoluje zákon pro usmrcení zvěře při dohledávce pouze manipulaci šíje nebo užití střelné zbraně, a to jen je-li to v souladu se zvláštními předpisy – zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti. Jelikož záraz jako takový není v souladu s uvedenými předpisy, je jeho užití nezákonné a osoba, která jej provede, se vystavuje postihu za přešůpek, kdy nejvyšší možná pokuta činí částku 500.000,- Kč. Přitom považuji za nevhodné již jednou postřelenou zvěř dostřelovat, neboť dostřelení může být velmi nebezpečné a může také způsobit zvěři ještě větší utrpení. Podle mého názoru je záraz bezpečný nejen pro zvěř, ale i pro lovecké psy, kteří se často nachází v těsné blízkosti postřeleného kusu zvěře.

Závěrem bych k zakázaným způsobům lovu zvěře chtěla uvést, že právní úprava sama o sobě nemůže zajistit efektivitu a vůli právo dodržovat. Hraje zde totiž nezastupitelnou roli i osobnost myslivce a jeho individuální žebříček hodnot. Myslivecká etika získala nezastupitelné místo v právní úpravě myslivosti a vzhledem k přibývajícím touze vítězit, snobství a kořistnictví, i já podporuji teorii nezastupitelnosti myslivecké etiky a morálky v právní úpravě myslivosti i v samotném výkonu práva myslivosti. Etika myslivosti prošla dlouhým vývojem a je dobře, že dnes má ve společnosti své místo. Počátky myslivecké etiky spadají do období baroka, kdy si nejen architektura, hudba a malířství, ale i myslivost žádá velkolepé výsledky v podobě honosných výřadů ulovené zvěře, což se zdá dnes neetické. Tehdy se začíná měnit postavení osob lovcích zvěř a lovci se mění na myslivce, kteří zvěř chovají, nikoli loví za účelem potavy. Dodnes jsme jediný stát na světě, který pojmy myslivec a lovec významově odděluje. Etika šla v této době ruku v ruce s náboženstvím, kdy docházelo k přechodu od pohanských zvyků obětování zvěře ke křesťanství a s ním spojené legendě o zjevení jelena se svatým křížem mezi parohy. K dvorní etiketě patřily také lovecké mše konané před lovem. I z tohoto důvodu dochází ke kvalitativnímu posunu myslivecké etiky, a to tak, že z etikety dvora pomalu vzniká hluboký etický vztah k jak živé, tak k usmrcené zvěři, který přetrvává dodnes. Zvyky a tradice při lovu, přísné zásady chování ke zvěři jsou ceremonie vycházející z úcty k této zvěři. Nejedná se o samoučelné divadlo, ale

---

⁸⁴ za záraz se v myslivecké mluvě považuje usmrcení zvěře takovým způsobem, že se loveckou dýkou či nožem provede řez, který je veden mezi prvním a druhým krčním obratlem srnčí zvěře. Dojde tak k přerušení míchy zvěře a zvěř okamžitě a bezbolestně umírá. Záraz se dával i zvěři černé, a to loveckou dýkou do srdce postřelené zvěře.

vytváří vysokou kulturu české myslivosti. Mimořádná míra myslivecké etiky je tedy nedílnou součástí osobnosti každého myslivce.

Ten, kdo rozhoduje o životě a smrti živé bytosti, musí být k tomu morálně připraven, a to zvláště dnes, kdy myslivec neloví zvěř pro obživu, ale usmrcuje jen jedince churavé, slabé, nevhodné do chovu a přemnožené, a to především proto, aby zachoval chov určitého druhu. Musí tedy o životě zvěře a chodu přírody vědět mnoho, aby obhájil své rozhodnutí nejen před sebou samým, ale i před ostatními. Je nutné považovat zvěř za rovnocenného soupeře, nikoli za „živý terč“, z tohoto důvodu je nemyslitelné považovat myslivost za sport. Samozřejmě prvky jako dobrovolnost, rekreace a podobně má myslivost se sportem společné. Myslivost má však hlubší cíl spočívající především v soustavném hospodaření a chovu, samotný lov je pouze vedlejší, nejzazší složkou myslivosti.

Myslivecká etika se projevuje v běžném životě myslivce denně. Například myslivec nevystřelí na panáčkujícího zajíce, bažanta, který neletí. Pokud je nucen usmrtit slabou srnu s nevyvinutým srnčetem, usmrtí nejdříve srnče, které by bez matky s jistotou uhynulo. Toto je pouze výčet modelových situací, kde záleží na myslivecké etice. Právě etika tedy patří do souboru nejdůležitějších mysliveckých zvyků a tradic a právě také kvůli této nezaměnitelné a nepostradatelné etice se myslivost stala národním kulturním dědictvím.

Myslivecký spisovatel František Vodička deklaroval ve své knize *Zvěř a myslivost* ve světle věků z roku 1948, že „kdo je dobrým myslivcem, je i dobrým člověkem. Myslivecké zvyky bychom mohli definovat jako soubor loveckých ceremoniálů a jiných mysliveckých obřadů a dalších norem jednání myslivců předávaných tradicí, které mají morálně výchovný a praktický význam. Některé jsou zakotveny v nařízeních a směrnicích, další jsou tradovány v písemnictví nebo přejímány při výkonu myslivecké praxe. Řada mysliveckých zvyků vznikla v dávnější minulosti, jiné jsou novější. Celou tuto rozsáhlou oblast bychom si mohli rozdělit na několik okruhů. Jsou to: myslivecká etika, o které jsme se již zmínili; Myslivecké zvyky v užším smyslu; Myslivecké dovednosti“⁸⁵.

---

⁸⁵ <http://www.mscb.estranky.cz/clanky/myslivecke-tradice.html>

4.2.5.6. Povolenka k lovu, lovecký lístek a povinné pojištění

Povolenku k lovu, lovecký lístek a povinné pojištění musí mít u sebe každý, kdo loví zvěř, pokud ji loví pomocí zbraně, musí u sebe mít současně i zbrojní průkaz a průkaz zbraně, přičemž všechny tyto doklady je povinen na požádání předložit myslivecké stráž, mysliveckému hospodáři a orgánu policie.

Povolenky k lovu vydává uživatel honitby na tiskopisech k tomu určených. Povolenku k lovu potřebuje i osoba, která se v cizí honitbě ocitla za účelem společného lovu, tuto povolenku ovšem může nahradit seznam účastníků tohoto lovu, pak jde o tzv. hromadnou povolenku k lovu. Uživatel honitby je pak povinen vystavené povolenky včetně povolenek hromadných evidovat nejméně po dobu 3 let.

Oproti tomu lovecký lístek vydává orgán státní správy myslivosti, v jehož obvodu má žadatel trvalý pobyt. Je tedy častou mýlkou, když žadatel o vydání prvního loveckého lístku žádá u orgánu státní správy myslivosti, v jehož obvodu složil zkoušku z myslivosti. Kromě loveckého lístku pro české občany existuje i lovecký lístek pro cizince, který je vydáván na dobu určitou, a lovecký lístek pro posluchače a žáky odborných škol. Vydání loveckého lístku je podmíněno splněním zákonem uložených podmínek. Lze jej vydat pouze bezúhonné osobě starší 16 let, která má způsobilost k právním úkonům, je pojištěna a složila zkoušku z myslivosti. U loveckého lístku vydaného pro žáky a cizince nahrazuje zkoušku z myslivosti potvrzení o studiu či doklad opravňující k lovu v cizině. Lovecký lístek lze vydat i na dobu určitou, v praxi se ale u českých občanů vystavuje lovecký lístek na dobu neurčitou. Zajímavostí je, že lovecký lístek nejde vyměnit. Dojde-li tedy k jeho ztrátě, orgán státní správy myslivosti vystaví nový. Pokud poté dojde k nalezení loveckého lístku, platí paralelně vedle sebe oba dva. Nevýhodu spatřuji v tom, že při vystavování nového loveckého lístku se vždy platí správní poplatek ve výši 1.000,- Kč. Tento správní poplatek není odpuštěn ani např. v případě, že se držitelka loveckého lístku vdá, což považuji za drobný projev diskriminace.

Každý, kdo loví zvěř, musí být pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při této činnosti ublížením na zdraví nebo usmrcením jiných osob s limitem pojistného plnění ve výši 20.000.000,- Kč, a za škodu na věci s limitem pojistného plnění nejméně ve výši 500.000,- Kč. Zákon neupravuje, u jaké organizace se má pojištěný pojistit. To v dnešní době vyvolává otázku, zda zákonem neupravit povinnou účast na pojištění poskytovaném pojišťovnou

Halali, všeobecná pojišťovna, a.s., která byla založena k pojišťování činnosti při výkonu práva myslivosti, zejména členů Českomoravské myslivecké jednoty, o.s.. Dochází totiž k tomu, že mnoho členů Českomoravské myslivecké jednoty, o.s. přechází k jiným komerčním pojišťovnám, které jim nabízí výhodnější finanční produkty. To s sebou přináší ovšem i svá úskalí, neboť Halali, všeobecná pojišťovna, a.s., poskytuje v rámci pojištění svých členů i pojištění loveckých psů. Podmínkou uplatnění tohoto pojištění je ovšem skutečnost, že v mysliveckém sdružení, ve kterém se stala škodná událost, je min. 80% členů pojištěno právě u Halali, všeobecné pojišťovny, a.s.. Vzhledem k aktuálnímu odlivu osob je tedy čím dál větším problémem uplatnit škodu na loveckém psovi. Proto dnes panují silící tendence uzákonit povinnou účast na pojištění poskytovaném společností Halali, všeobecná pojišťovna, a.s., což je odůvodňováno jednak shora uvedeným, jednak určitou tradicí a povinnostmi sounáležitosti.

4.2.5.7. Kontrola a zužitkování zvěře

Každý kus ulovené nebo nalezené zužitkovatelné zvěře spárkaté musí být ihned po ulovení nebo nalezení nebo po provedené dohledávce označen nesnímatelnou plombou. Prováděcí vyhláška stanoví druhy plomb, lístků o původu zvěře, způsoby jejich výdeje, evidence, připevňování, snímání a podobně. Tato plomba je důležitá nejen k prokázání legálního držení zvěře, ale také při uvádění zvěřiny do oběhu, jelikož součástí přepravované zvěřiny musí být také platný lístek o původu zvěře a číslo plomby. Uvádění zvěřiny do oběhu podléhá veterinárním předpisům. Obecně je tato problematika zaměřená spíše na oblast veterinární, nežli na oblast práva, proto tuto hlavu zákona o myslivosti nepovažuji za tak důležitou, jako jiné části zákona. V ustanovení § 49 zákona o myslivosti není sice výslovně uvedeno, že ulovenou nebo nalezenou zvěř musí nesnímatelnou plombou označit lovec, nicméně z dikce zákona lze tuto skutečnost dovodit. K tomuto uvádím Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č.j. 7 As 74/2008-48, kterým Nejvyšší správní soud zamítá kasační stížnost žalobci, který právě ihned po ulovení zvěře tuto neoznačil nesnímatelnou plombou, za což byl orgánem státní správy potrestán pokutou ve výši 2.000,- Kč. Žalobce se ve svém návrhu opíral právě o to, že v citovaném ustanovení je pouze uvedeno, že zvěř musí být plombou označena, tuto povinnost však již nikomu neukládá. Nejvyšší správní soud dospěl

v odůvodnění tohoto rozsudku k závěru, že tímto povinným je právě osoba, která zvěř ulovila⁸⁶. V případné novele zákona o myslivosti bych proto toto ustanovení upravila tak, aby bylo naprosto zřetelné, kdo je nositelem povinnosti řádně označit ulovenou zvěř.

4.2.6. Část šestá: Škody způsobené užíváním honitby, zvěří a na zvěři

Současná právní úprava opouští u škod působených zvěří dřívější neúnosnou odpovědnost uživatele honitby za výsledek a přejímá v podstatě obecnou odpovědnost za zavinění, spatřovanou v tom, že v jednání či opomenutí uživatele honitby je shledávána příčina vzniklých škod⁸⁷.

V myslivecké praxi ale rozeznáváme škodu způsobenou zvěří, škodu způsobenou na zvěři a škodu způsobenou užíváním honitby. V souvislosti se škodami způsobenými užíváním honitby je povinným subjektem, který také škodu způsobuje, uživatel honitby. Odpovědnost uživatele za tuto škodu je v ustanovení § 52 odst. 1 zákona o myslivosti koncipována jako odpovědnost objektivní, přičemž zde existují liberační důvody, které zákon spatřuje v tom, že např. uživatel obory prokáže, že k úniku zvěře z obory došlo poškozením ohrazení obory neodvratitelnou událostí nebo osobou, za níž uživatel obory neodpovídá. Osobami, za které uživatel obory neodpovídá, jsou všechny osoby, které jsou odlišné od pracovníka nebo člena organizace užívající oboru⁸⁸. Podle zákona o myslivosti je uživatel honitby povinen hradit dva druhy škod. S ohledem na skutečnost, že většina uživatelů honitby jsou mysliveckými sdruženími, existuje zde solidární odpovědnost jednotlivých členů sdružení za způsobenou škodu.

Uživatel honitby je povinen hradit škodu, která byla v honitbě způsobena při provozování myslivosti na honebních pozemcích nebo na polních plodinách dosud nesklizených, vinné révě nebo lesních porostech. Odpovědnost za škody platí i tehdy, jestliže ji způsobili jeho zaměstnanci, hosté, honci nebo lovečtí psi⁸⁹. Škody způsobené provozováním myslivosti

---

⁸⁶ rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29.1.2009, č.j. 7 As 74/2008-48

⁸⁷ důvodová zpráva k zákonu č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁸ Stanovisko Nejvyššího soudu ČR Spj 44/85

⁸⁹ Čechura, V. a kol. Myslivost a právo. 1. vydání, Praha. Orac, s. 157.

(např. pošlapání obilí, poškození cest, atd.) nejsou až tak časté. Jsou to však také škody, u kterých je zpravidla znám jejich škůdce a proto lze přímo po něm požadovat náhradu škod⁹⁰.

Dále je uživatel honitby povinen hradit škodu, kterou v honitbě na honebních pozemcích nebo na polních plodinách dosud nesklizených, vinné révě, ovocných kulturách nebo na lesních porostech způsobila zvěř. Nejde ovšem o škodu způsobenou zvláště chráněnými živočichy, za takto způsobenou škodu odpovídá stát. Důležitou skutečností pro posouzení otázky náhrady škody způsobené při provozování myslivosti je současné splnění speciálních podmínek uvedených v zákoně o myslivosti. Mimo příčinnou souvislost s provozováním myslivosti musí jít o škodu způsobenou na honebních pozemcích nebo na polních plodinách dosud nesklizených, vinné révě nebo lesních porostech. Toto ovšem nevylučuje, aby škoda, která byla při provozování myslivosti způsobena např. na nehonebních pozemcích, byla poškozenému uhrazena. Nárok na náhradu takové škody a podmínky jeho uplatnění se ovšem budou řídit výlučně ustanovením § 420 a následujících občanského zákoníku, nikoli ustanoveními zákona o myslivosti⁹¹.

Ustanovení § 53 zákona o myslivosti stanoví zásadu předcházení škodám ve smyslu ustanovení § 415 občanského zákoníku, zákon o myslivosti ovšem tuto zásadu s ohledem na specifčnost hospodaření se zvěří rozvádí a doplňuje tak, aby byla zohledněna právě ona specifčnost subjektů a činností v oblasti myslivosti. Vlastník, popřípadě nájemce honebního pozemku činí přiměřená opatření k zabránění vzniku škod působených zvěří, přičemž však nesmí být zvěř zraňována. Stejná opatření může učinit se souhlasem vlastníka honebního pozemku uživatel honitby. Potíž spatřuji v tom, že v zákoně o myslivosti ani v jeho prováděcích vyhláškách není konkrétně stanoveno, co se rozumí pojmem „opatření k zábraně škod způsobených zvěří“. Toto bylo upraveno v prováděcí vyhlášce starého zákona o myslivosti, č. 20/1998 Sb.. Nadto provádění těchto opatření k zabránění škod způsobených zvěří není dle současné právní úpravy zákonným důvodem pro snížení nároku na jejich náhradu⁹², což podle staré právní úpravy možné bylo.

---

⁹⁰ Novák, R. Náhrady škod způsobených zvěří. Myslivost, 2004, č. 6, s. 4.

⁹¹ Čechura, V., Novák, R., Vaněk, J., Komentář k zákonu o myslivosti, rok vydání 2002, Praha, str. 192

⁹² Čechura, V., Právní poradna, Myslivost, ročník 2004, č. 2, str. 44

Zákon o myslivosti ve svém ustanovení § 54 myslí také na škody způsobené zvěří, které nemá uživatel honitby povinnost hradit. Dle dikce zákona jde o tři typy škod. Prvním z nich jsou škody způsobené na nehonebních pozemcích a škody na plodinách, které nejsou sklizeny v řádné agrotechnické lhůtě, či které jsou uskladněny tak, že jsou s ohledem na charakter ochranných opatření případně škodě vystaveny. Jde například o škody vzniklé na neoplocených květinových zahradách či na ovocných či zelinářských školkách. Druhým typem škod, které se nehradí, jsou škody na lesních porostech chráněných oplocením proti škodám působeným zvěří, na jedincích poškozených jen na postranních výhonech a v lesních kulturách, ve kterých došlo okusem, vytloukáním nebo vyrýváním stromků ke každoročnímu poškození méně než 1 % jedinců, a to po celou dobu do zajištění lesního porostu, přičemž poškození jedinci musí být rovnoměrně rozmístěni po lese. Třetím, posledním typem škod, které nehradí uživatel honitby, jsou škody způsobené zvěří, jejíž početní stavy nemohou být lovem snižovány. Takové škody hradí ve smyslu ust. § 54 odst. 3 zákona o myslivosti stát. Jde tedy o škodu, která není hrazena uživatelem honitby, ale poškozenému subjektu v konečném důsledku hrazena je, na rozdíl od škod popsanych v předchozích odstavcích zákona o myslivosti. Právě z důvodu určité nesystematičnosti je zařazení ust. § 54 odst. 3 zákona o myslivosti kritizováno v odborné literatuře⁹³.

Uplatnění nároku na škodu se svou povahou dosti přibližuje právní úpravě občanského zákoníku, a to zejména v oblasti lhůt, které jsou poškozenému k uplatnění práva na náhradu způsobené škody poskytnuty. Z dikce ust. § 55 odst. 4 je ovšem jasné, že jde o lhůty prekluzivní. S ohledem na lhůty, které jsou poškozenému poskytnuty, a které jsou výrazně kratší, než uvádí občanský zákoník, považují ustanovení zákona pro poškozené za nevýhodné. Na druhou stranu délka prekluzivní lhůty v podstatě odpovídá charakteru škod, neboť se ve většině případů jedná o škody způsobené na zemědělských pozemcích, které je neustále potřeba obdělávat, tedy delší lhůta by vedla k prodloužení s dalšími odbornými činnostmi na těchto pozemcích. Zákon preferuje v oblasti náhrady škody dohodu mezi poškozeným a uživatelem honitby. Ovšem pokud poškozený uživateli vyčíslí škodu a ten ji v šedesátidenní lhůtě neuhradí nebo nedojde ani k uzavření písemné dohody o náhradě této škody, může se poškozený se svým nárokem obrátit na soud, a to v prekluzivní tříměsíční lhůtě. Z komentáře k zákonu o myslivosti je zřejmé, že doručením faktury a jejím případným přijetím není uzavřena dohoda o náhradě škody. Toto se v praxi běžně děje a poškození mají za to, že

---

⁹³ Čechura, V., Novák, R., Vaněk, J., Komentář k zákonu o myslivosti, rok vydání 2002, Praha, str. 197

doručením faktury uživateli honitby dochází k uzavření dohody a tím k počátku běhu lhůty dle ust. 55 odst. 3 zákona o myslivosti.

Posledním druhem škody, kterému bych se v této kapitole chtěla věnovat, je škoda způsobena na zvěři. Za takovou škodu odpovídá každý, kdo ji způsobil porušením právní povinnosti. Druhá věta odst. § 56 poskytuje demonstrativní výčet činností, které zakládají odpovědnost za škodu způsobenou na zvěři. Mezi hlavní činnosti patří především neoprávněný lov zvěře – pytláctví, přičemž při uplatnění nároku na náhradu škody se užití obecné právní předpisy⁹⁴. Poškozeným je v tomto případě uživatel honitby a zákon v tomto případě nestanoví uživateli honitby žádnou prekluzivní lhůtu k uplatnění nároku na náhradu škody. Poškozený je tedy vázán lhůtami stanovenými v občanském zákoníku. Obecně lze ale říci, že tuto škodu uplatňuje většinou uživatel honitby bezprostředně po dopadení pytláka v honitbě. Jelikož pytláctví je dle ustanovení § 304 trestního zákoníku trestným činem, je předpoklad, že uživatel honitby uplatní nárok na náhradu škody již v trestním řízení. Smutnou skutečností ovšem je, že osoba odpovědná za škodu na zvěři bývá odhalena jen minimálně.

4.2.7. Část sedmá: Státní správa myslivosti

4.2.7.1. Orgány státní správy myslivosti a jejich působnost

Orgány státní správy myslivosti jsou Ministerstvo zemědělství, krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Na území národních parků jsou orgány státní správy myslivosti Ministerstvo životního prostředí, správy národních parků s působností jinak patřící obecním úřadům a Ministerstvo životního prostředí i s působností jinak patřící krajským úřadům. Na území hl. města Prahy je orgánem státní správy myslivosti Magistrát hl. m. Prahy a statutem města může jeho městským částem být svěřena působnost jinak zákonem patřící obecním úřadům obcí s rozšířenou působností. Na pozemcích pro obranu státu působnost jinak patřící krajským a obecním úřadům vykonává Ministerstvo zemědělství.

Ministerstvo zemědělství je ústředním orgánem státní správy myslivosti, vyjma působnost Ministerstva životního prostředí uvedenou výše. Ministerstvo zemědělství na úseku

---

⁹⁴ ust. § 101 občanského zákoníku

myslivosti spolupracuje s různými lesnickými, zemědělskými, mysliveckými organizacemi, a také se zástupci ochrany přírody. Ve smyslu § 57 odst. 6 zákona zřizuje ministr zemědělství jako svůj poradní orgán Mysliveckou radu, kterou dle zřizovací listiny tvoří zástupci mysliveckých, vzdělávacích a ochranných institucí. Působnost Ministerstva zemědělství je stanovena v ustanovení § 58 zákona o myslivosti a je velice obsáhlá. Namátkově lze uvést, že vypracovává koncepci rozvoje myslivosti, rozhoduje o dovozu, vývozu a vypouštění druhů zvěře podle § 4 odst. 2 zákona nebo ustanovuje ústřední hodnotitelskou komisi trofejí dle § 6 odst. 2 zákona. S ohledem na skutečnost, že Ministerstvo zemědělství stojí na pomyslné špičce státní správy, je jasné, že jeho hlavní funkcí je řídit výkon státní správy myslivosti. Jeho působnost dále spatřuji v oblasti vědecké, reprezentační a v oblasti ochrany přírody, kde působí jako nejvyšší článek ochrany přírody. Samozřejmě nelze opomenout funkci dozorujícího orgánu, neboť mimo jiné rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí krajských úřadů na úseku výkonu práva myslivosti.

Působnost krajů je v zákoně o myslivosti upravena v ustanovení § 59, přičemž působnost krajských úřadů logicky není tak široká, jako působnost Ministerstva zemědělství, tím ovšem nepostrádá na své důležitosti, neboť dopad rozhodnutí krajského úřadu je na jednotlivé uživatele honiteb mnohem citelnější. Krajský úřad ve své působnosti dává souhlas s chovem zvěře v zajetí, prohlašuje pozemky za nehonební, organizuje chovatelské přehlídky, zpracovává statistická hlášení o myslivosti, apod.. Z uvedeného je zřejmé, že jde o činnosti mnohem praktičtější a výkonu práva myslivosti bližší, než činnost Ministerstva zemědělství.

Úplně nejbliže uživateli honitby stojí obecní úřad obce s rozšířenou působností, který plní funkci orgánu státní správy myslivosti v prvním stupni, pokud jako prvostupňový orgán není zákonem určen krajský úřad. Působnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností je v zákoně upravena negativně, přesněji je v ustanovení § 60 zákona o myslivosti uvedeno, že obecní úřad obce s rozšířenou působností vykonává státní správu ve věcech neuvedených v ust. § 57 až 59 zákona o myslivosti. V praxi jde o činnosti svým charakterem spíše praktické – vede správní řízení o vydání loveckého lístku, vede správní řízení o přestupcích spáchaných na úseku výkonu práva myslivosti, apod.. Obecní úřad obce s rozšířenou působností je orgánem, na který se uživatel honitby se svými problémy obrací nejčastěji.

4.2.7.2. Dozor v myslivosti

Ustanovení o dozoru v myslivosti a oprávnění orgánu dozoru ukládat opatření k odstranění zjištěných nedostatků je v zákoně o myslivosti novinkou⁹⁵. Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí dozírají v rámci svých působností stanovených zvláštním právním předpisem⁹⁶, jak orgány státní správy myslivosti, fyzické a právnické osoby dodržují ustanovení zákona o myslivosti. V přenesené působnosti na dodržování tohoto zákona a jeho prováděcích vyhlášek dozírají kraje. Ty také mohou dle ustanovení § 59 odst. 1 písm. f) zákona o myslivosti z titulu dozoru uložit uživateli honitby opatření k odstranění nedostatků zjištěných při provádění tohoto dozoru. Ze zákonné dikce ovšem vyplývá jeden nedostatek. Podle ust. § 61 odst. 3 mohou opatření k odstranění zjištěných nedostatků ukládat orgány státní správy myslivosti. Z působností orgánů je zřejmé, že toto právo bezpochyby přísluší krajskému úřadu. Negativním výčtem působnosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností tedy došlo k tomu, že by obec s rozšířenou působností neměla mít právo ukládat taková opatření. V praxi tak dochází k problémům, kdy např. uživatel honitby je povinen obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností předkládat měsíční hlášení o plnění plánu mysliveckého hospodaření. Pokud tak neučiní, orgán státní správy myslivosti tak nemá možnost vydat proti uživateli honitby opatření k zajištění nápravy. V praxi se to tedy musí řešit tak, že obec vydá konkrétní rozhodnutí dle ust. § 61 odst. 3 zákona o myslivosti, a pokud uživatel honitby svou povinnost plynoucí mu z tohoto rozhodnutí nesplní, je možné mu uložit sankci podle ustanovení § 64 odst. 2 zákona o myslivosti⁹⁷.

Chápu, že návrhem zákona, ve kterém nebyla stanovena konkrétní pravomoc obecního úřadu obce s rozšířenou působností vydávat opatření k zajištění nápravy, nebyl sledován cíl, aby jediné ministerstvo a krajské úřady měly povinnost provádět dozor, a aby nejnižší orgán státní správy myslivosti byl z této činnosti vyřazen. Přesto bych ale v případné novele zákona o myslivosti tento nedostatek zákona navrhovala napravit.

---

⁹⁵ důvodová zpráva k zákonu č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁶ zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů – kompetenční zákon

⁹⁷ <http://www.cmmj.cz/Poradny/Pravni-poradna/opatreni-v-ramci-dozoru.aspx>

4.2.7.3. Podpora mysliveckého hospodaření a spolkové myslivosti

Stát podporuje vybrané činnosti mysliveckého hospodaření formou dotací. Jde o činnosti spočívající ve zlepšování životního prostředí zvěře, podpoře ohrožených druhů zvěře, použití dravců v ochraně rostlin, ale také v činnosti spojené s přípravou chovatelské přehlídky a myslivecké výstavy, propagací a osvětou myslivosti. Je třeba podotknout, že dotace není nárokovou dávkou a nárok na ni je přiznán, teprve když uživatel honitby provede určitý záměr sledující např. zlepšení životního prostředí zvěře. Vcelku mě těší, že i přesto, že se světová i česká ekonomika nachází v hluboké krizi, podpory do myslivosti poskytované státem se i přes škrty dokázaly udržet na výši a příliš se od objemu poskytovaného v předchozích letech neodchýlily. Na jednu stranu k tomu přispěli sami uživatelé honiteb, kteří svým odpovědným přístupem dlouhodobě přesvědčují ostatní veřejnost o svém nezastupitelném vkladu k péči o krajinu a ochranu přírodního bohatství, za které je zvěř považována, a jednak také samotným vyvážením podílů jednotlivých dotačních titulů⁹⁸.

Stát podporuje spolkovou myslivost nepřímo, a to tím, že ve výběrovém řízení na nájemce honiteb na pozemcích státu mají přednost myslivecké spolky, jejichž sídlo je v místě honiteb, pokud neprojevil zájem o opětovné uzavření smlouvy dosavadní nájemce podle ustanovení § 33 odst. 3 zákona o myslivosti. V případě, že se do výběrového řízení přihlásí více spolků, postupuje se podle § 32 odst. 4 tohoto zákona.

4.2.8. Část osmá: Sankce

S ohledem na skutečnost, že zákon o myslivosti je svým charakterem normou veřejnoprávní s prvky soukromoprávními, vztahuje se na rozhodování podle tohoto zákona správní řád⁹⁹. S ohledem na veřejnoprávní charakter zákona tento upravuje i sankce za porušení jeho předpisů. Porušení zákona o myslivosti zakládá sekundární právní vztah, jehož obsahem je odpovědnost za protiprávní jednání. Tento sekundární právní vztah je k primárnímu právnímu vztahu, jehož obsahem byla určitá povinnost, kterou subjekt právního vztahu nesplnil, v postavení akcesorickém. Porušení právní povinnosti může naplnit znaky skutkové podstaty

---

⁹⁸ <http://www.myslivot.cz/OMS/breclav/Dotace.aspx>

⁹⁹ zákon č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů

trestného činu nebo přestupku. S ohledem na skutečnost, že trestné činy podle hlavy VIII. zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, zákon o myslivosti přímo neupravuje, zamyslím se v této kapitole pouze nad přestupky. Ty jsou buď v zákoně o myslivosti přímo uvedené, např. se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některé pravidlo lovu uvedené v § 41 až § 45 nebo § 49 odst. 1 zákona o myslivosti. Současně se však přestupky vyskytují také v zákoně o přestupcích¹⁰⁰, a to v ustanovení § 34 tohoto zákona. Zajímavostí je, že zákon o myslivosti myslí ve svých ustanovení týkajících se přestupků také na případnou recidivu v chování fyzických osob, a to v ustanovení § 63 odst. 3, kdy uvádí, že byl-li přestupek spáchán opakovaně, lze uložit pokutu až do výše, která je dvojnásobkem částky uvedené v odstavci 1 nebo 2, tedy až do dvojnásobku částky 10.000,- Kč a 30.000,- Kč. Toto ustanovení považuji za výchovné za velmi vhodné, neboť případů, kdy fyzické i právnické osoby páchají přestupky na úseku myslivosti, je čím dál více a v podstatě proti nim není obrana, jelikož dopadení pachatelů je velice náročné. Proto možná některé případné pachatele toto ustanovení o možnosti zvýšení sankce od páchání protiprávního jednání odradí.

V poslední době byla dosti diskutovaným tématem problematika pytláctví. Pokud pytlák upytláčil zvěř, hrozila mu sankce pouze za přestupek, neboť zvěř se hodnotila podle ceníku zvěřiny ve výkupech. Málokterá zvěř tedy přesáhla hranici 5.000,- Kč, od které se stává protiprávní jednání trestným činem. Toto změnil Sazebník minimálních hodnot upytláčené zvěře, který slouží pro účely Policie ČR a byl připraven ve spolupráci s ní a některými nevládními organizacemi. Cílem je poskytnout policii vodítko pro její rozhodování v případech pytláctví. Uvedený sazebník minimálních hodnot zvěře byl konzultován s experty z Lesnické fakulty Zemědělské univerzity v Praze, bylo dosaženo dobré shody s výsledky hodnocení ceny zvěře metodou doc. Ing. Josefa Feuereisela, Ph.D., a materiál byl úspěšně prezentován na semináři v Parlamentu ČR, kde byl kladně přijat i ze strany zástupců Státního zastupitelství a Unie soudních znalců. Sazebník minimálních hodnot byl akceptován Policejním prezidiem a je již k dispozici příslušníkům policie ČR, kteří řeší případy pytláctví¹⁰¹. Vznik sazebníku považuji za velice kladný počín nejen v oblasti myslivosti, ale v oblasti ochrany přírody vůbec, protože stanovil, že nedovoleným ulovením prakticky každého druhu zvěře naplní pachatel znaky skutkové podstaty trestného činu pytláctví dle ustanovení § 304 trestního zákoníku. S ohledem na odstrašující povahu sazebníku tedy pevně

---

¹⁰⁰ zákon č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů

¹⁰¹ <http://www.cmmj.cz/Aktuality/Aktuality/Sazebnik-minimalnich-hodnot-upytlacene-zvere-podle.aspx>

věřím, že vůči potenciálním pachatelům působí tento sazebník natolik preventivně, že od případného upytlačení zvěře upustí¹⁰².

4.3. Novela zákona o myslivosti

S ohledem na skutečnost, že současná právní úprava má dle jejích odpůrců mnoho nedostatků, začalo se, mimo jiné i v souvislosti s koncem nájemního období honiteb, uvažovat o novelizaci zákona o myslivosti. Za tímto účelem vznikla nová organizace, Asociace myslivosti ČR. Tato vznikla v průběhu loňské série seminářů Zemědělství a myslivost, kterou pořádala v jarních měsících roku 2012 v jednotlivých regionech Asociace soukromého zemědělství a její komoditní rada pro lesy a myslivost, kdy bylo hojně diskutováno o potřebě vzniku samostatné myslivecké organizace. Jde o dobrovolné a nezávislé sdružení občanů, pro něž je myslivost a ochrana přírody tradičně postavena na vlastnictví pozemků a jejichž cílem je vrátit vlastníkům a zemědělcům taková postavení a práva, která měli před rokem 1948¹⁰³. Z programového prohlášení této nově vzniklé asociace vyplývá, že organizace vytvoří odborné pracovní komise a rozvine spolupráci s organizacemi a specializovanými odborníky na mysliveckou problematiku. Mezi její priority bude patřit myslivecká legislativa. Pro sjednocení názorů vlastníků, uživatelů honiteb a jednotlivých myslivců je nutné vytvořit informační a konzultační servis, který bude zajišťovat poradenskou činnost a současně usilovat o získání kompetencí pro řešení vzniklých problémů. V rámci snižování škod, které působí volně žijící zvěř, bude iniciovat odborný přístup při prováděných úpravách krajiny v rámci pozemkových úprav a stanovení dotačních podmínek v zemědělství v oblasti přímých plateb¹⁰⁴.

Jako reakci na vznik této organizace poslal Ing. Jaroslav Kostečka, jednatel Českomoravské myslivecké jednoty, o.s., všem členům ČMMJ veřejný dopis, ve kterém členy jednoty informoval o semináři na téma „Příprava změn myslivecké legislativy“, který se pod záštitou Ministra zemědělství konal dne 21.1.2013. Jak vyplynulo z uskutečněného semináře, jeho hlavním důvodem bylo najít podporu jednotlivých organizací k otevření zákona o myslivosti.

---

¹⁰² tímto odkazuji na přílohu č. 2, kde jsem pro představu čitateli uvedla Sazebník minimálních hodnot upytlačené zvěře

¹⁰³ <http://www.asz.cz/cs/aktualne-z-asz/zalozena-asociace-myslivosti-cr.html>

¹⁰⁴ <http://www.asz.cz/cs/aktualne-z-asz/zalozena-asociace-myslivosti-cr.html>

V rámci diskuze vyplynulo, že hlavním cílem odpůrců současného zákona o myslivosti je:

- Snížení minimální výměry honitby až na 100 ha (u samostatných bažantnic na 50 ha)
- Zákonem umožněný pronájem zemědělských pozemků s výkonem práva myslivosti
- Přímá platba škod způsobených zvěří na základě rozhodčích komisí nebo dokonce jednotlivých „rozhodců“ a při neuhrazení takto stanovených škod ukončení nájemní smlouvy na honitbu

Vliv odpůrců současné právní úpravy je natolik vysoký, že dokázali prosadit návrh zákona, kterým se mění zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, s předpokládaným nabytím účinnosti od 1. 1. 2014. Jednání o tomto návrhu zákona je dle schváleného Plánu legislativních prací vlády ČR naplánováno na květen 2013.

Novela zákona o myslivosti s sebou přináší mnoho změn. Některé tyto změny jsou mysliveckou veřejností vítány, jiné jsou silně kritizovány. Rozhodně přínosem připravované novely zákona o myslivosti je změna ustanovení § 60, který by nově stanovil, že obecní úřady obcí s rozšířenou působností vykonávají státní správu na úseku myslivosti ve věcech neuvedených v § 57 až §59 a rovněž i podle § 61 odst. 2 a 3. Změnou stávajícího ustanovení tedy odpadá problém, kdy obce s rozšířenou působností, které s uživateli honitby přichází do kontaktu nejčastěji, nemohly dle stávající právní úpravy uložit uživateli honitby opatření k zajištění nápravy dle ust. § 61 odst. 2 a 3. Připravovaná novela tak na jednu stranu vyplňuje nedostatky, které zákon o myslivosti měl, na druhou stranu však nově přináší instituty, které jsou mysliveckou veřejností odmítány, a to buď pro svou nesmyslnost, nebo pro rozpor s mysliveckou etikou.

Jednou z takto diskutovaných změn je výklad nových pojmů „krmeliště“ a „vnadivě“ dle připravovaného ustanovení § 2 písm. p), q) zákona. Pod pojmem krmeliště zákonodárce rozumí místo, kde je zvěř v období nouze přikrmována; krmné zařízení zamezuje přímý kontakt krmiva se zemí. Pojmem vnadiště pak rozumí místo, kam je ukládáno krmivo, které slouží jako návnada pro lov určitého druhu zvěře, nejvýše v hmotnosti do 5 kg. Současně je v ustanovení § 9 odst. 3 zakázáno na vnadiště umístit větší množství krmiva, než je potřeba k provedení nejbližšího lovu. Toto ustanovení je do jisté míry pro myslivce omezující, neboť zde dochází ke střetu veřejného zájmu se zákonem. Na myslivce je kladen důraz, aby byly co nejvíce regulovány stavy černé zvěře, přičemž tato regulace probíhá běžně tak, že se delší dobu vnaďí na určitém místě pomocí siláže či jiných krmiv. Pokud zákon stanoví, že na vnadišti může být maximálně 5 kg tohoto krmiva, je zcela nemožné, aby byla zvěř k tomuto

místu následného lovu kvalitně navnaděna. Nadto je jakákoli kontrola hmotnosti krmiva na vnadišti nemyslitelná.

Nově dle připravovaného ustanovení § 12 odst. 1 zákona o myslivosti nevzniká již uživateli honitby povinnost, nýbrž možnost navrhnout pro nejvýše každých započatých 500 ha honitby orgánu státní správy myslivosti ustanovení jedné myslivecké stráže. Tímto je tedy existence myslivecké stráže dohlížející nad pořádkem v honitbě založena čistě na dobrovolnosti uživatele honitby, tedy může se stát, že pro danou honitbu nebude ustanovena žádná myslivecká stráž, což považuji za nevhodné.

Samozřejmě největší diskuze vyvolalo navrhované ustanovení § 18 odst. 7 a odst. 8, kdy zákonodárce předpokládá minimální výměru honitby 250 ha, přičemž za honitbu lze uznat i zcela odloučené honební pozemky, které nesouvisejí s ostatními honebními pozemky, i když nedosahují výměry stanovené v odst. 7. Orgán státní správy myslivosti může v těchto honitbách stanovit, že lov zvěře v nich bude vykonáván v omezeném rozsahu. Zákonodárce si zmenšením minimální výměry honitby slibuje zefektivnění regulace černé zvěře a tím i zmenšení škod zvěří na polních a lesních kulturách. Myslivecká odborná veřejnost má však odlišný názor, který odůvodňuje tím, že dojde ke vzniku velkého množství malých honiteb sestávajících např. z jednoho velkého lánu pole, na kterém stejně nebude moci být lov prováděn, neboť dle zákonných limitů (zákaz umístění krmeliště 200 m od hranice honitby či loveckého zařízení) nemusí být prakticky ani možné zvěř lovem regulovat. Navíc se ze samotné myslivosti, která má u nás dlouholetou tradici, může podle názoru některých myslivců stát do budoucna pouze lov. Tlak některých zájmových skupin bude podle lidí pohybujících se v myslivosti takový, že převálcuje zdravý rozum a mysliveckou etiku. V extrémním případě může dojít k tomu, že lov v takovýchto honitbách bude neefektivní a dojde tam k razantnímu nárůstu zvěře; pak škody vzniklé na kulturách ještě více vzrostou. Je třeba také zdůraznit složitější plánování lovu a chov zvěře na tak omezeném prostoru, neboť například srnčí zvěř nelze úspěšně chovat na malých výměrách, proto minimální výměra historicky rostla na 500 hektarů. Ovšem i to je v některých případech nedostatečné. V zahraničí je například výměra honitby vázána na druh chované zvěře. Jestliže je tedy někde jelení či daňčí zvěř, je minimální výměra honitby stanovena na 2000 hektarů. Za takových podmínek pak lze opravdu zvěř chovat. Zastánci zmenšení výměry honitby na 250 ha argumentují především historickou tradicí Rakouska – Uherska a zejména pak první republiky, kdy minimální výměry honiteb byly zákonem stanoveny na 150 ha. V této situaci je ovšem třeba si uvědomit, že doba první republiky je zejména v této oblasti překonána,

neboť výkon práva myslivosti již není vázán na vlastnictví půdy tak, jak byl na počátku 20. století, kdy každý větší vlastník půdy provozoval výkon práva myslivosti v podstatě na svých pozemcích. Současná právní úprava minimální výměry honitby mi přijde za zcela vyhovující a odpovídající současným hospodářským, sociálně kulturním a přírodním podmínkám.

Změna zákona o myslivosti také nemine ustanovení § 26 zákona, kdy podle navrhované úpravy dochází ke zpřehlednění zániku členství člena honebního společenstva. Podle § 26 odst. 1 členství v honebním společenstvu zaniká zánikem nebo smrtí člena; členství zaniká dnem jeho zániku nebo smrti, dále pokud člen převede všechny své honební pozemky, které jsou součástí společenstevní honitby; členství zaniká dnem povolení zápisu změny vlastnictví v katastru nemovitostí; dále prohlášením všech honebních pozemků ve vlastnictví člena, které jsou součástí společenstevní honitby, za nehonební, anebo se stanou nehonebními ze zákona a v poslední řadě ukončením členství na základě písemného oznámení; členství zaniká posledním dnem kalendářního roku, ve kterém bylo oznámení učiněno. Naopak podle navrhovaného odstavce druhého tohoto ustanovení se vlastník, který nabyl honební pozemek, nebo jehož pozemek byl přiřčen ke společenstevní honitbě, stává řádným členem, pokud do 30 dnů od povolení zápisu změny vlastnictví v katastru nemovitostí nebo od přiřčení oznámí písemně honebnímu společenstvu, že trvá na členství. Upraveny, respektive zpřehledněny jsou také skutečnosti, které se mají zapisovat do rejstříku honebního společenstva.

Nově navrhované znění ustanovení § 31 odst. 6 zákona o myslivosti rozšiřuje taxativní výčet možností zániku honitby dále o obligátní zánik honitby v případě, nezačne-li držitel ve lhůtě 60 dnů ode dne ukončení smlouvy o nájmu honitby užívat honitbu sám nebo ji nepronajme. Fakultativně pak honitba také zaniká v případě, kdy rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti došlo k rozdělení honitby nehonebními pozemky na dvě nebo více samostatných částí.

Vítanou změnou je vložení ustanovení § 46 odst. 3 zákona o myslivosti do stávající právní úpravy, která umožňuje Uživateli honitby vydat povolenku k lovu i k usmrcování mývala severního, psíka mývalovitého, norka amerického nebo nutrie říční a dalších vyhláškou stanovených zavlečených druhů živočichů v přírodě nežádoucích (§ 14 odst. 1 písm. f)) a umožnit usmrcování těchto živočichů i jiným osobám, než myslivecké strážní a mysliveckému hospodáři.

Připravovaná novela zákona o myslivosti je vskutku kontroverzním tématem, které s sebou přináší mnoho bouřlivých diskuzí. Nemyslím si, že by plánovaná novela byla celkově špatná, nicméně mám za to, že některá navrhovaná ustanovení nejsou řádně promyšlená a přinesou s sebou spíše problémy než užitek. Tímto narážím zejména na nově vložené ustanovení § 2 písm. q), které uvádí definici pojmu vnadiště. Z uvedené definice vyplývá, že na vnadiště je zakázáno umístit více jak 5 kg krmiva. Z praxe je toto ustanovení absolutně nevymahatelné, neboť kontrola dodržování tohoto váhového limitu a případný postih za porušení tohoto ustanovení nelze prakticky vykonat.

V tuto chvíli je tedy pouze v rukou zákonodárců a odborné myslivecké veřejnosti, jak bude konečný návrh zákona vypadat a zda ustanovení v něm navržená budou v takovém znění, aby kvalitně upravovala problémové oblasti myslivosti.

5. ZÁVĚR

Téma této práce jsem si vybrala mimo jiné proto, že sama aktivně myslivost provozuji již několik let. Tradice myslivosti přetrvává v naší rodině po několik generací a v honitbě trávím od malička většinu volného času. Proto také vím, jaká úskalí s sebou hospodaření v honitbě a chov zvěře přináší nejen v praxi, ale i teoreticky. Touto prací jsem chtěla poukázat na současný stav právní úpravy myslivosti v České republice, zejména jsem chtěla zmínit komplikovaná ustanovení a jejich praktické uplatnění v praxi.

Mým osobním cílem při psaní této práce bylo, aby byla tato práce určená širokému okruhu čtenářů. Proto jsem ji koncipovala tak, aby neobsahovala více odborných názvů, než je nutně třeba. Pokud jsem byla nucena je užít, byly čtenáři v poznámkovém aparátu podrobně vysvětleny. Současně jsem se tuto odbornou práci snažila psát takovým způsobem, aby byla srozumitelná a byla čtenáři přínosem.

Po krátkém historickém exkurzu do historie české myslivosti jakožto národního kulturního dědictví českého národa jsem čtenáře práce seznámila s vývojem základních právních norem, které měly zásadní vliv na současný stav české myslivosti. Rozbor těchto norem jsem cíleně zaměřila na vývoj utváření a výměry honitby, neboť tato problematika byla dále podrobně řešena i v následujících kapitolách. Cílem úvodní kapitoly bylo ukázat čtenáři, že myslivost je lidská činnost s dlouhodobou historickou tradicí a jde o oblast lidského života, která nemá v takové podobě, jako v České republice, nikde ve světě konkurenci.

V druhé kapitole byl čtenář práce seznámen se vztahem mezi ochranou přírody a výkonem práva myslivosti. Stěžejním úkolem této kapitoly bylo představit čtenáři, jak probíhá výkon práva myslivosti na velkoplošně i maloplošně chráněných územích a na které faktory je při chovu zvěře na těchto územích kladen důraz.

Třetí kapitola byla záměrně věnována vztahu Evropského práva k české právní úpravě myslivosti. Jelikož je Česká republika od 1. května 2004 členskou zemí Evropské unie, bylo nutné problematiku rozebrat i s ohledem na normy Evropské unie, neboť komunitární právo udává tempo právu českému. Ačkoli Evropská unie nedisponuje přímo svou vlastní „evropskou mysliveckou politikou“, přesto zájmy myslivosti upravuje. V této kapitole jsem chtěla upozornit na skutečnost, že management lovu prosazuje Evropská unie prostřednictvím jiných oborů, zejména prostřednictvím ochrany životního prostředí, zemědělství a rozvoje venkova, zdraví obyvatelstva a zvířat, případně prostřednictvím vnitřního trhu a bezpečnosti.

Dále byl v této kapitole čtenář seznámen s Federací mysliveckých svazů Evropské unie (FACE), která jakožto mezinárodní organizace prosazuje zájmy svých členů v oblasti myslivosti.

Čtvrtá kapitola této práce je považována za stěžejní, neboť je v ní proveden důkladný rozbor zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcích vyhlášek. Kapitola svým členěním odpovídá členění zákona o myslivosti. Jednotlivé části zákona byly čtenáři v této kapitole představeny z pohledu de lege lata, přičemž u většiny podkapitol jsou také uvedeny problémové oblasti a konkrétní případy, v nichž současná právní úprava neupravuje realitu tak, jak by bylo účelné. Tyto problémové oblasti jsem uvedla na základě mnohaletých zkušeností z prostředí výkonu práva myslivosti. S ohledem na skutečnost, že jde o kapitolu svým rozsahem nejdlejší a nejkomplikovanější, neboť podrobně rozebírá právní normu, poukázání na problematické oblasti zákona o myslivosti fungují nejen jako praktický příklad, ale také jako odlehčení odborné práce, což bylo mimo jiné mým cílem. Mám totiž za to, že jsem uvedením praktických příkladů dosáhla toho, že je práce srozumitelnější a lépe čtivá.

Rozhodně nebylo mým cílem provést komentovaný výklad jednotlivých ustanovení zákona o myslivosti, proto jsem zákon rozebrala po jeho částech tak, aby měl čtenář ucelenou představu o všech oblastech, které zákon o myslivosti upravuje, a současně aby tato odborná práce tvořila jeden kompaktní celek. Jednotlivé problémové okruhy práce jsem se snažila opřít nejen o své zkušenosti, ale také o judikaturu Nejvyššího soudu a judikaturu Ústavního soudu. Na tuto je v textu práce řádně odkazováno, přičemž zásadní názory nejvyšších soudních instancí byly zakomponovány přímo do jednotlivých kapitol práce.

Poslední kapitola této části podává přehled o připravované novele zákona o myslivosti, především představuje nově vzniklou Asociaci soukromých zemědělců – občanské sdružení hájící práva vlastníků honebních pozemků, a současně poukazuje na ustanovení, která mají být novelou dotčena.

Po přečtení této práce by se mohlo zdát, že stav současné české myslivosti je dosti špatný, zejména v médiích lze spatřit jisté opovržení vůči několika set leté tradici, kterou myslivost má. I přesto, že prezentace myslivosti médií či jinými sdělovacími prostředky není pro její členy nijak příznivá, mám stále za to, že situace není tolik vážná. Stále je mnoho mladých lidí, kteří se o přírodu, myslivost či lesnictví aktivně zajímají a výkon práva myslivosti aktivně provozují. Samozřejmě mnoho těchto mladých lidí pokračuje v myslivecké tradici svých

rodičů či prarodičů, přesto jsou i lidé, kteří začali myslivost vykonávat sami od sebe, jelikož jim příroda a tradice nejsou lhostejné. Pevně věřím, že těchto mladých lidí, kteří posunou českou myslivost jakožto národní kulturní bohatství o další krok kupředu, bude přibývat.

O toto se snaží i zákonodárci, kteří v současné době připravují již několikrát zmíněnou novelu zákona o myslivosti, a to zejména v souvislosti s čím dál vyššími škodami způsobenými zvěří, ale současně také v souvislosti s potřebou změnit ta ustanovení zákona o myslivosti, která se v praxi neosvědčila.

Zamyslím-li se nad stavem české myslivosti, musím podotknout, že na tento stav nemají vliv pouze myslivci a zemědělci, ale prakticky všichni, kdo navštěvují les nebo jej nějak užívají. V návaznosti na hospodářské změny v krajině, kdy se od obhospodařování malých políček různými plodinami přešlo k monokulturním lánům, dochází ke změnám návyků zvěře a změně jejího způsobu života. Především střídání plodin poskytuje zvěři výborné živné podmínky, velké lány zajišťují zvěři krytinu a klid, proto nemá potřebu z těchto lánů vycházet, setrvává v nich dlouhodobě a tím způsobuje zemědělcům škodu na plodinách. Současně s vhodným a pestrým žírem dochází k chrutí spárkaté zvěře i několikrát do roka, což způsobuje nekontrolovatelné přírůstky. Je pouze na dohodě mezi myslivci a zemědělci, zda zemědělci v těchto lánech vytvoří volné pásy, na kterých mohou myslivci alespoň částečně spárkatou zvěř regulovat.

Musím také zmínit současné veřejné mínění v oblasti přístupu civilního obyvatelstva k myslivosti jako takové. Skutečnost, že myslivost byla zapsána na seznam nemotného kulturního dědictví České republiky, a v podstatě má jen krok k tomu, aby byla zapsána na seznam nemotného světového kulturního dědictví UNESCO, v podstatě nikoho nezajímá. Média, lačná po sólokaprech, zveřejní zprávu o tom, že nešťastnou náhodou došlo k postřelení honce během společného lovu spíš, než zprávu o činnostech, které myslivci pro veřejnost každoročně konají. Přitom právě občané žijící na vesnicích, kteří mají k přírodě blíž, kvitují činnost mysliveckých sdružení nejen v oblasti ochrany přírody, ale také v oblasti kulturní a společenské.

Održení lidí od nemovitého majetku, přesun lidí z vesnic do měst, nezájem malých vlastníků o hospodaření či využití jejich pozemků. To všechno jsou faktory, se kterými nutně souvisí citlivost společnosti na usmrcování zvěře a všeobecný odpor k myslivosti. Pokud není komunikace mezi vlastníky pozemků, držitelem honitby, nájemci pozemků, uživatelem honitby, pak se to odrazí na hospodaření v krajině včetně myslivosti. Tržní náhled na užívání

krajiny s předpokladem maximalizace zisku, a to jak od nájemců pozemků, tak od jejich vlastníků, nezohledňuje vždy hodnotu trvalého hospodaření v krajině. Základním prvkem v řešení škod musí být vzájemná komunikace všech zúčastněných stran a skutečná ochota problém řešit. Ta bude fungovat teprve tehdy, budou-li do situace hmotně zapojeni. Příkladem je společenstevní honitba, která je pronajata mysliveckému spolku tvořenému také vlastníky pozemků či jejich nájemci. Motivace bránit vzniku škod i dohodnout vyrovnání škod je v takových případech mnohem vyšší¹⁰⁵.

Stávající právní úprava umožňuje vlastníkům honebních pozemků uplatňovat širokou škálu práv za účelem ovlivnění stavů zvěře či předcházení škodám. Bohužel tak nečiní, respektive tak činí pouze v omezené míře, a to s ohledem na shora uvedené, kdy vlastníci malých honebních pozemků často žijí ve městech a o situaci na venkově nemají zájem. I tito vlastníci jsou však členy honebního společenstva, proto je jasné, že efektivní ovlivnění stavů zvěře v podstatě nefunguje, respektive funguje jen velmi omezeně.

Problém je samozřejmě i v jednotlivých mysliveckých sdruženích, kdy věkový průměr jejich členů je mnohdy přes šedesát let! Pokud právo myslivosti využívá 10% aktivních členů, neboť ostatní jsou již v takovém věku, že nejsou schopní se na činnostech mysliveckého sdružení podílet, není se čemu divit, když v takovém počtu není uživatel honitby schopen úspěšně stavy spárkaté zvěře regulovat.

Současně má na stav myslivosti vliv i frekvence pohybu lidí v přírodě, kdy s ohledem na množství cyklostezek, používání (byť nezákonné) motorek a čtyřkolek v honitbě, se lidé dostávají přímo do kontaktu se zvěří. To má za následek to, že zvěř si přivykne na noční režim a vychází z krytiny pouze za tmy, kdy má jistotu, že se s lidmi neseťká. Samozřejmě tato skutečnost má velký vliv na možnost lovu spárkaté zvěře, jelikož zákonem stanovené podmínky lovu mnohdy kolidují s realitou.

Připravovaná novela zákona o myslivosti s sebou přináší mnoho kontroverzního. Shledávám v ní několik užitečných změn směřujících k zefektivnění myslivosti, naopak některá navrhovaná ustanovení považuji za krok zpět, kdy zejména myslivecká tradice, myslivecká etika a samotná myslivost utrpí jejich přijetím nenapravitelně škody. Tím, jak je novela zákona o myslivosti postavena v oblasti výměry a přijímání honitby, je totiž více než jisté, že finanční stránka uživatelů honiteb bude hrát velkou roli. Pokud tedy dojde ke střetu financí a

---

¹⁰⁵ <http://www.cmmj.cz/Files/31/31826224-249e-4c77-97e5-63bed2cb2e27.pdf>

podstaty myslivosti, obávám se toho, že národní kulturní dědictví přijde o jeden z jeho jedinečných prvků.

Nemyslím si, že by česká myslivost byla v takovém stavu, kdy by nedokázala nabídnout efektivní a kvalitní využití přírodního potenciálu, je však zřejmé, že novela zákona o myslivosti je na místě. V tuto chvíli však závisí pouze na myslivecké veřejnosti, jak se k případné novele zákona o myslivosti postaví, zda bude bojovat za to, aby tradice a morální cíle české myslivosti byly udrženy, nebo zda vyhraje komerční pohled na myslivost a to, čím je myslivost specifická, zanikne.

6. CONCLUSION

The theme of this work I chose among other things, that she actively hunting conducted for several years. The tradition of hunting persists in our family for several generations and hunting since childhood, spending most of their free time. That's why I know what pitfalls along farming in hunting, hunting brings not only in practice but also in theory. With this work I wanted to highlight the current state of hunting legislation in the Czech Republic, in particular, I would like to mention complicated provisions and their practical implementation.

My personal goal in writing this work was to make this work was intended for a wide circle of readers. That's why I had conceived so that did not contain more professional titles than is necessarily needed. If I was forced to use them, were readers in footnotes explained in detail. I have also tried this research work to write such a way as to be understood and the readers benefit.

After a brief historical excursus into the history of Czech hunting as a National Heritage Czech people I work the reader acquainted with the development of basic legal norms, which have a major influence on the current state of Czech hunting. Analysis of these standards I specifically focused on the design and development acreage hunting, because this issue has been further addressed in detail in the following chapters. The aim of the introductory chapters to show readers that hunting is a human activity with a long historical tradition and is an area of life that is not in such form, as in the Czech Republic, anywhere in the world competition. In the second chapter the reader is familiar with the work relationship between the nature and exercise of hunting. The main task of this chapter is to introduce the reader how the exercise of hunting on large-scale and small-scale protected areas and which factors in breeding birds in these areas of emphasis.

The third chapter was deliberately given to the relationship of the European rights to the Czech legislation hunting. Since the Czech Republic from 1 May 2004 the member countries of the European Union, it was necessary to analyze the issue with regard to the standards of the European Union, as Community law sets the pace Czech law . Although the EU has not directly their own "European hunting policy," but the interests of regulated hunting. In this chapter, I would like to point out that the hunting management promoted by the European Union through other disciplines, particularly through environmental protection , agriculture

and rural development , public health , animal , or through the internal market and security. Further, in this chapter, the reader familiar with the Federation of Hunting Associations of the European Union (FACE) , as an international organization that promotes the interests of its members in the field hunting .

The fourth chapter of this work is considered crucial because it is a thorough analysis of Act No. 449/2001 Coll . , On hunting, as amended, and its implementing regulations. Chapter its division the breakdown of the Hunting Act. Parts of the law were readers in this chapter presented from the perspective of *de lege lata*, with most sub-chapters are also listed problem areas and specific cases in which the current legislation does not provide for reality as it would be useful. These problem areas I have said on many years of experience in the environmental performance of hunting. In view of the fact that it is the longest chapter in its scope and complex because it also covers legal standard, pointing out problem areas the Hunting Act not only act as a practical example , but also as a strain of professional work , which was my aim , among other things . I consider that I am stating the practical examples of making the work is clearer and more readable.

He certainly was not my intention to do an annotated reading of the various provisions of the Hunting Act, proto am the law dismantled po jeho installments so that the reader a comprehensive idea about all the areas , the law on regulated hunting , and also to the professional work formed one compact unit . Individual areas of work I tried to rely not only on their experience, but also the jurisprudence of the Supreme Court and the Constitutional Court's jurisprudence . On this, the text works properly referenced, and major reviews of the highest judicial instances have been incorporated directly into chapters work .

After reading this work, it would seem that the state of contemporary Czech hunting is bad enough, especially in the media, one can see a certain contempt for the hundreds of years of tradition that has hunting. Although the presentation of the hunting media or other media is for its members not favorable, I still consider that the situation is not so serious. There is still a lot of young people on nature, hunting and forestry active interest and exercise of hunting actively operate. Of course, many of these young people continue hunting traditions of their parents or grandparents, yet there are people who started hunting exercise by themselves, because they nature and tradition are not indifferent. I firmly believe that these young people move Czech hunting as a national cultural heritage a step further, will increase.

About this trying and lawmakers, who are currently preparing an amendment to the Hunting Act, especially in the context of increasingly higher damage caused by animals, but at the same time in relation to the need to amend the provisions of the Hunting Act, which did not work in practice.

When we consider the state of Czech hunting, I must point out that this condition does not only affect hunters and farmers, but virtually everyone who attended Forest or use it somehow. Following the economic landscape changes when the management of small boxes of various crops were transferred to monoculture fields, there are changes in wildlife habits and change its way of life. First of crop rotation provides excellent beasts of nutrient conditions, large tracts provide beasts covering and calm, so no need to rely on these tracts, remains in them a long time and thus causing damage to farmers crops. Along with appropriate and varied Zire occurs chrutí hoofed animals several times a year, causing uncontrollable increases. It is the sole agreement between hunters and farmers, the farmers in these tillage creates a loose belts, where hunters may at least partially regulate cloven-hoofed animals.

I must also mention the current public opinion in access of civilian populations to hunting as such. The fact that hunting has been listed as intangible cultural heritage of the Czech Republic, and basically the only step to be added to the list of intangible cultural heritage, in essence, no one cares . The media, hungry for scoops, a report that the accident occurred during the shooting of beaters common hunting rather than on the activities that hunters to the public every year. It is precisely those living in villages, who have closer to nature, acknowledge the activity of hunting associations not only in conservation but also in cultural and social.

The detachment of people from immovable property, the transfer of people from villages to cities, small owners lack of management or use of their lands. These are all factors which are not necessarily related to the Company's sensitivity to the killing of wild game and general opposition to hunting. If there is no communication between landowners and hunting license holder, lessee of land by hunting, then this will be reflected in the landscape , including hunting. Market outlook on the use of land with the assumption of profit maximization, both from tenants of land, and from their owners, always take into account the value of sustainable landscape management. An essential element in dealing damage must be communication

among all stakeholders and a real willingness to solve the problem. It will only be if they are in a situation of material involvement. An example is the communal hunt, which is leased to the hunting community also formed by landowners or their tenants. Motivation preventing damage and arranging settlement of damages in such cases is much higher. The current legislation allows owners of hunting grounds to apply a wide range of rights for the purpose of influencing the game and preventing damage. Unfortunately they do not, or only do so little with regard to the above, the owners of small hunting grounds often live in cities and the situation in the country are not interested. Given that even these owners are members of hunting communities, so that basically does not work, or works in a very limited way. The problem is, of course, in various hunting associations, the average age of its members is often over sixty years! If the right hunting uses 10 % of active members, because others are already at such a young age, they are not able to participate in the activities of the hunting association, no wonder, though a number of users is not able to successfully hunt hoofed animals regulated.

At the same time the state hunting influences the frequency of movement of people in the countryside, when considering the number of cycle routes, use (albeit illegal) and four-wheeled motorbikes in hunting, people get directly in touch with the game. This has the consequence that the game adapts to night mode and is based on covering only the dark when the assurance that the people meet. Of course this has a big impact on the possibility of hunting hoofed animals, since the statutory conditions of hunting often collide with reality. The planned amendment to the Hunting Act brings with it many controversial. I find in it some useful changes aimed at streamlining hunting, while some of the proposed provisions are considered a step back, especially when hunting tradition, hunting ethics and hunting itself will suffer irreparable damage to their adoption. Thus, as an amendment to the law on hunting built in the area of hunting and accepted, it is more than certain that the financial aspects of users' hunts will play a big role. So if there is a conflict of finance and the nature of hunting, I fear that the national cultural heritage will lose one of its unique features.

It is only the hunting public as to the possible amendment of the law on hunting stand that will fight for the traditions and moral goals of Czech hunting were retained, whether you win or commercial view of hunting.

7. SEZNAM LITERATURY

1. Penzum znalostí z myslivosti, XI. vydání, vydalo Druckvo, spol. s r.o., 2011.
2. Červený J. a kol., Encyklopedie myslivosti, vydalo Ottovo nakladatelství, s.r.o. jako svou 997. publikaci, 2004.
3. Stejskal, V., Úvod do právní ochrany přírody péče o biologickou rozmanitost. Linde Praha, a. s., 2006.
4. Miko, L. a kol. Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2005.
5. Damohorský, M. a kol. Právo životního prostředí. Praha: C. H. Beck, 2003.
6. Kolektiv autorů. Právo životního prostředí – 2. díl. 2. vydání, Brno, vydala Masarykova univerzita, 2006.
7. Čechura, V., Novák, R., Vaněk, J. Komentář k zákonu o myslivosti. Praha, 2002.
8. Čechura, V. a kol. Myslivost a právo. 1. vydání. Praha. Orac, 2000.
9. Hromas, J. a kol. Myslivost. 1. vydání. Písek. Matice lesnická, 2000.
10. Mottl, S. a kolektiv, Myslivecká příručka, 2. vydání, rok vydání 1970, Praha, Státní zemědělské nakladatelství.
11. Mrkva, R. Spravování zvěře na zvláště chráněných územích. Veronica, 1996.
12. Drozd, J. Myslivost ve skalním městě. Myslivost, 2007, č. 9.
13. Konečný, M. Usmrcování psů v honitbě a nový zákon o myslivosti. Správní právo, 2002.
14. Švarc, J., Velikost honiteb a jejich hranice, Myslivost, ročník 1992, č. 1.
15. Novák, R., K problematice stanovení výše náhrady za přičleněné honební pozemky, Myslivost, ročník 2004.

16. důvodová zpráva k zákonu č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.
17. Kubů, M. Uvádění honiteb do souladu se zákonem. Myslivost, 2007, č. 9.
18. Dr. Fejfar F.: Právo myslivosti = odbornost a odpovědnost, Myslivost, ročník 2008, č. 2.
19. Kučera, F., Co si myslí o poslaneckém návrhu zákona o myslivosti, Svět myslivosti, ročník 2001, č. 2.
20. Novák, R. Náhrady škod způsobených zvěří. Myslivost, 2004, č. 6.
21. Plhal R., Kamler J., Turek K.: Kde máme lovit? (III), Myslivost, ročník 2012, č. 2.
22. Vaca, D., Hromas, J., Feuereisel, J., Nepochopení nebo oprávněné výtky, Svět myslivosti, ročník 2001, č. 3.
23. Čechura, V., Právní poradna, Myslivost, ročník 2004, č. 2.
24. Pavlásek Ivan, Ing. DrSc., Psík mývalovitý – nový hostitel tasemnice měcholista větveného, Myslivost, ročník 2011, vydání 2/2011.

8. PŘÍLOHY

Příloha 1: Právní rozbor ve věci povolení chovu králíka divokého v zajetí a ve věci povolení jeho vypuštění na honební pozemky

JANČÍK & JANČÍK VALLOVÁ, advokátní kancelář

Zlín, Růžová 307, PSČ 763 02

Mgr. Miloslav Jančík, ev. č. ČAK 12849, IČ: 72013842, ID dat. schránky: 3qaheet

JUDr. Markéta Jančík Vallová, ev. č. ČAK 13320, IČ: 71446281, ID dat. schránky: swzheey

e-mail: office@advokati-zlin.cz, www.advokati-zlin.cz

tel.: +420 577 102 173, fax: +420 577 102 173

MS Háj Mysločovice

IČ: 70976937

_____
Ve Zlíně dne 31.10.2012

Naše zn. 438001/IP

Právní rozbor ve věci povolení chovu králíka divokého v zajetí a ve věci povolení jeho vypuštění na honební pozemky

Zadavatel: Myslivecké sdružení Háj Mysločovice, se sídlem Mysločovice, IČ: 70976937

Zadání: Zjištění právních podmínek chovu králíka divokého v zajetí, jeho následného vypuštění na honební pozemky zadavatele a případně zajištění a provedení všech úkonů spojených s případným povolením k „reintrodukcí“ králíka divokého

Podklady:

- ústní zadání Mysliveckého sdružení Háj Mysločovice, se sídlem Mysločovice, IČ: 70976937

Použité právní předpisy:

- zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů
- odborná literatura

Zpracovatel: Advokátní kancelář Jančík & Vallová, Růžová 307, PSČ 763 02, Zlín

Bc. Ivana Písková, praktikantka

Ve Zlíně dne 31.10.2012

Právní rozbor ve věci povolení chovu králíka divokého v zajetí a ve věci povolení jeho vypuštění na honební pozemky

Rekapitulace skutkového stavu

Zadavatel jakožto uživatel honitby ve smyslu ustanovení § 2 písm. n) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti (dále jen „zákon o myslivosti“), uvažuje o umělém odchovu králíka divokého v zařízeních pro tento chov zvláště zřízených, přičemž po odchování samčích a samičích jedinců tohoto druhu, tedy v době, kdy jsou jedinci soběstační, je zadavatel zamýšlí vypustit do honitby (honitbou se pro tyto účely rozumí dle ust. § 2 písm. i) zákona o myslivosti soubor souvislých honebních pozemků jednoho nebo více vlastníků vymezený v rozhodnutí orgánu

státní správy myslivosti, v němž lze provádět právo myslivosti podle tohoto zákona). Účelem tohoto vypuštění zvěře do honitby je zazvěřování této honitby.

Zadavatel předpokládá pro tento jeho úmysl povolení věcně a místně příslušného orgánu státní správy myslivosti.

Právní posouzení věci

1. Zjištění právních podmínek chovu králíka divokého v zajetí

Posouzení otázky, co přesně podle zákona o myslivosti znamená chov zvěře v zajetí, je klíčová k případné povinnosti požádat o tento chov orgán státní správy myslivosti.

Chovem zvěře se dle ustanovení § 3 odst. 1 zákona o myslivosti rozumějí odborné zásahy sledující určité vymezené biologické cíle, zachování rovnováhy mezi stavy spárkaté zvěře a prostředím, udržování přírodní kvality genofondu zvěře, cílené zvyšování chovné kvality zvěře a úprava stavů zvěře na optimální stav. Zásadou chovu dle zákona o myslivosti je zachování všech druhů zvěře v přírodě, přičemž se poskytuje podpora a ochrana geograficky původním druhům zvěře. Pro toto zachování činí příslušné orgány státní správy myslivosti potřebná opatření.

Králík divoký (*Oryctolagus cuniculus*) je dle odborné zoologické literatury druhem žijícím na území Čech přibližně od 13. století, kdy sem byl introdukován z jihozápadního Středomoří¹⁰⁶. S ohledem na skutečnost, že králičí populace se soustavně, byť v poslední době vlivem modernizace zemědělství a existenci predátorů méně, vyskytuje na území České republiky více jak 700 let, lze ji považovat za zvěř na území České republiky původní, a to ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 věta druhá zákona o myslivosti .

V zájmu zachování těchto původních druhů zvěře se zakazuje vypouštět do honiteb zvěř, která byla chována v zajetí; výjimku z tohoto zákazu může povolit orgán státní ochrany přírody (§ 4 odst. 1 písm. c) zákona o myslivosti).

---

106 <http://www.priroda.cz/lexikon.php?detail=563>

Obecně lze říci, že chov zvěře v zajetí je možný pouze se souhlasem orgánu státní správy myslivosti. V této souvislosti je ovšem třeba mít za to, že zadavatel plánuje umělý chov králíka divokého za účelem zazvěřování honitby, která mu byla pronajata.

Za těchto podmínek naplňuje zadavatel podmínky upravené v § 7 odst. 1 zákona o myslivosti, kdy se za chov zvěře v zajetí se nepovažuje krotký chov nebo polodivoký chov zvěře prováděný pro účely zazvěřování honiteb.

Na základě shora uvedeného je tedy zřejmé, že povolení orgánu státní správy při naplnění těchto podmínek není potřeba.

1. Zjištění právních podmínek povolení vypuštění králíka divokého na honební pozemky

Podobně je posouzení otázky, za jakých podmínek je možné vypustit do honitby zvěř, klíčová k případné povinnosti požádat o toto vypouštění zvěře orgán státní správy myslivosti.

Z ustanovení § 5 odst. 2 zákona o myslivosti vyplývá, že vypouštět zvěř do honitby může jen držitel honitby; jiná osoba jen s jeho souhlasem. Vypouštět zvěř lze jenom se souhlasem orgánů státní správy myslivosti, lesů a ochrany přírody pro danou honitbu, nejedná-li se o vypouštění zvěře po udělení výjimky podle odstavce 1 písm. c) nebo po vydání povolení podle odstavce 1 písm. d) nebo po povolení vydaném při dovozu zvěře anebo ze zavedených intenzivních chovů zvěře.

O výjimku podle § 5 odst. 1 písm. c) by se jednalo v případě, kdy by chtěl zadavatel vypouštět do honiteb zvěř, která byla chována v zajetí. O povolení ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. d) by se pak jednalo v případě, kdy by chtěl zadavatel zavádět v honitbě další druhy zvěře.

Ze shora uvedeného by se mohlo zdát, že by zadavateli měla plynout povinnost požádat orgán státní správy myslivosti o výjimku podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) zákona o myslivosti. Z výkladu tohoto ustanovení ovšem vyplývá, že jde o jednorázový odchov určité zvěře, přičemž důvodem tohoto chovu nebyl primárně zájem tuto zvěř do honitby vypustit, nýbrž ji v zajetí chovat po celý její život.

Je tedy třeba zaměřit se na ustanovení § 5 odst. 2 zákona o myslivosti, přesněji na větu druhou, ze které plyne, že vypouštět zvěř do honiteb lze pouze se souhlasem orgánu státní správy myslivosti, nejedná-li se o shora popsané výjimky či nejedná-li se o tzv. intenzivní chov zvěře.

Za intenzivní chov zvěře se považuje takový chov zvěře, který předpokládá mnohaleté nepřerušené opakované zazvěřování honitby prováděný pomocí rozmnožovacích chovů, ať už klasických, kotcových či voliérovaných.

Předpokládá-li tedy zadavatel zavedení intenzivního chovu králíka divokého, a předpokládá-li následně vypouštění takto odchovaných jedinců ze zavedeného chovu za účelem zazvěřování honitby, nebude zadavatel pro vypouštění takto odchovaných jedinců potřebovat povolení orgánu státní správy myslivosti.

Tento závěr zpracovatele potvrdil i Ing. Marek Koutný, jednatel společnosti Lesy města Zlína, spol. s r.o., a současně vedoucí úředník Státní správy myslivosti, Magistrátu města Zlína, Odboru městské zeleně, který vyslovil názor, že popsaný skutkový stav odpovídá vypouštění zvěře ze zavedeného intenzivního chovu a tudíž není nutno povolení Státní správy myslivosti.

Závěr

Vzhledem k výše uvedenému dochází zpracovatel k závěru, že pro chov zvěře v zajetí odpovídající dle ust. § 7 odst. 1 zákona o myslivosti krotkému chovu nebo polodivokému chovu zvěře prováděného pro účely zazvěřování honiteb, nebude pro zavedení takového chovu nutné povolení orgánu státní správy myslivosti.

Dále v případě, že zadavatel pojme chov králíka divokého za intenzivní chov, tedy tímto chovem bude předpokládat mnohaleté nepřerušené opakované zazvěřování honitby, nebude pro vypouštění takto odchované zvěře potřebovat dle stávajících právních předpisů povolení orgánu státní správy myslivosti, neboť se bude v souladu s ust. § 5 odst. 2 zákona o myslivosti jednat o vypouštění zvěře ze zavedeného intenzivního chovu.

Příloha 2: Sazebník hodnot upytlačené zvěře

Jelen evropský Prase divoké

Jelen: 29 300 Kč Kňour: 22 900 Kč

Laň: 24 800 Kč Bachyně: 17 700 Kč

Kolouch: 22 600 Kč Lončák (sele): 17 400 (9800) Kč

Daněk skvrnitý Zajíc polní

Daněk: 26 300 Kč (bez rozdílu pohlaví)

Daněla: 23 300 Kč Celkem: 3 900 Kč

Daňče: 22 300 Kč

Srnec obecný Bažant obecný

Srnec: 15 900 Kč (bez rozdílu pohlaví)

Srna: 14 100 Kč Celkem: 3 100 Kč

Srnče: 13 900 Kč

Sika japonský Bažant královský

Sika Dybovského Kohout: 3 900 Kč

Jelen: 26 300 Kč Slepice: 3 100 Kč

Laň: 23 300 Kč

Kolouch: 22 300 Kč

Jelenec běloocasý Krocان divoký

Jelen: 26 300 Kč Krocان: 5 600 Kč

Laň: 23 300 Kč Krůta: 3200 Kč

Kolouch: 22 300 Kč

Muflon

(Koza bezoárová)

Muflon (kozel): 31 500 Kč

Muflonka (koza): 22 300 Kč

Muflonče (kůzle): 22 000 Kč

Králík divoký, ondatra pižmová, liška obecná, kuna lesní, kuna skalní a další:

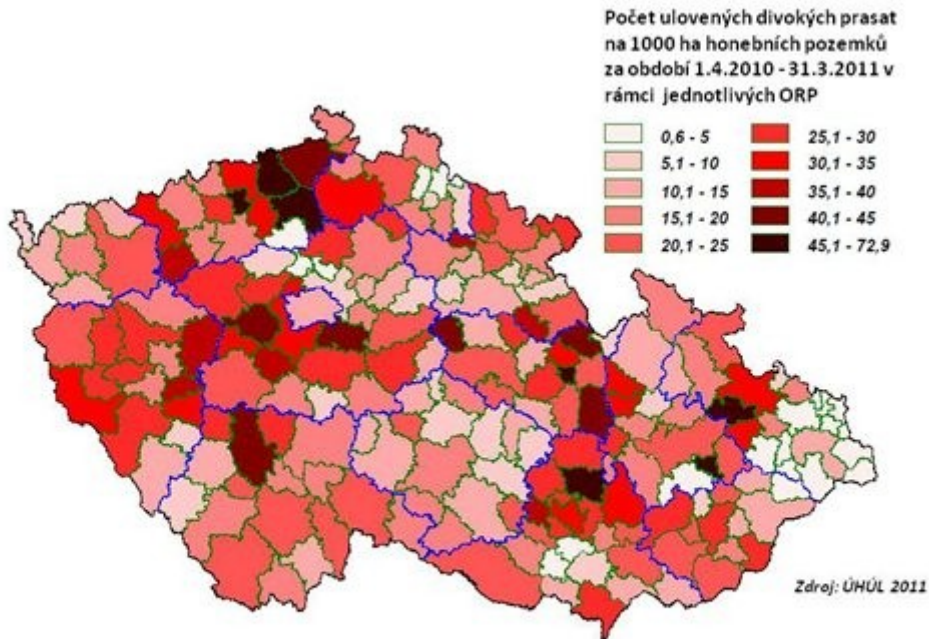
4 800 Kč

Ostatní zvěř pernatá

(lovné druhy kachen, husy, lyska černá, holub hřivnáč a další druhy pernaté zvěře)

3 200,- Kč

Příloha 3: Mapa přemnožení černé zvěře

Bohužel příliš hrubé měřítko nevystihuje přesné hranice výskytu odlišných populačních hustot prasete divokého na území ČR. Získání podrobnějšího členění ročních odlovů než v rámci ORP je však velmi obtížné.

Příloha 4: Odznak a průkaz myslivecké stráže

Vzor průkazu Myslivecké stráže

Příloha č. 5: Vzorové stanovy honebního společenstva

STANOVY HONEBNÍHO SPOLEČENSTVA

Čl. 1

Založení honebního společenstva

1. Název, sídlo a registrace honebního společenstva:

Název: Honební společenstvo.....

Jméno obce (městského obvodu nebo části), v jejímž území je většina

honebních pozemků společenstevní honitbu, při více honebních

společenstev v obci jméno podle katastrálního území

Sídlo a adresa : ..... PSČ..... IČ.....

Honební společenstvo vzniklo dnem : .....který je dnem registrace u pověřeného obecního úřadu (orgánu státní správy myslivosti) v : ..... s registračním číslem : .....

Současně s registrací jako podmínkou vzniku honebního společenstva došlo k uznání jeho společenstevní honitby s názvem.....

a to rozhodnutím pod č. j. ....

2. Honební společenstvo je právnickou osobou založeno podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti. Je založeno na dobu .....let. (Zákon o myslivosti nevylučuje založení na dobu neurčitou.)

Čl. 2

Působnost a poslání honebního společenstva

1. Honební společenstvo je založeno za účelem tvorby a využití společenstevní honitby. Honitbu podle zákona o myslivosti využívá samo /ve vlastní režii/ nebo ji pronajímá.
2. Honební společenstvo nesmí vlastním jménem podnikat, nesmí se účastnit podnikání jiných osob a nesmí zřizovat organizační složky.

3. Honební společenstvo spolupracuje s orgány státní správy myslivosti a dalšími státními orgány, s vlastníky, popřípadě uživateli sousedních honiteb a s dalšími subjekty působícími na úseku myslivosti a ochrany přírody.

Čl. 3

Vznik a zánik členství v honebním společenstvu

1. Členy honebního společenstva mohou být pouze vlastníci nebo spoluvlastníci (dále jen „vlastníci“) souvislých honebních pozemků, které tvoří společenstevní honitbu. Spoluvlastníci honebních pozemků se musí dohodnout, kdo z nich bude vykonávat práva člena, nebo mohou určit společného zmocněnce.
2. Vlastníci honebních pozemků, tím že podepsali seznam vlastníků předkládaný k návrhu na registraci honebního společenstva, vyslovili souhlas s členstvím v honebním společenstvu a jsou tak jeho zakládajícími členy.
3. Vlastníci honebních pozemků, které orgán státní správy myslivosti přiřčenil do společenstevní honitby, se stávají řádnými členy honebního společenstva, pokud do 30 dnů od doručení vyrozumění o přiřčení oznámí písemně honebnímu společenstvu, že trvají na členství.
4. Převede-li člen honebního společenstva vlastnické právo k honebním pozemkům, které jsou součástí společenstevní honitby, jeho členství v honebním společenstvu zaniká; nabyvatel těchto pozemků se stane členem, pokud do 30 dnů ode dne vzniku svého vlastnického práva oznámí písemně honebnímu společenstvu, že trvá na členství; to platí obdobně o zániku členství úmrtím člena a o vzniku členství dědici.
5. Člen honebního společenstva může ukončit své členství na základě písemného oznámení doručeného starostovi honebního společenstva; členství zaniká posledním dnem kalendářního roku, ve kterém bylo oznámení učiněno. Zánikem členství nevzniká bývalému členovi nárok na náhradu za přiřčení.
6. Jiní vlastníci honebních pozemků v obvodu společenstevní honitby /například vlastníci pozemků, kteří netrvali na členství podle bodů 3. a 4., vlastníci, kteří vystoupili podle bodu 5./ se stávají členy honebního společenstva na základě přijetí podané přihlášky.
7. Členství v honebním společenstvu dále zaniká, staly-li se všechny honební pozemky člena v obvodu honitby pozemky nehonebními.
8. Osoba, jejíž členství v honebním společenstvu zaniklo podle bodů 5. nebo 7., má nárok na vypořádací podíl. Vypořádací podíl se této osobě vyplatí po schválení roční účetní uzávěrky; vypočte se z v ní uvedených finančních prostředků honebního společenstva jako podíl odpovídajícím výměře honebních pozemků, které bývalý člen vlastnil, k výměře honebních pozemků tvořících společenstevní honitbu.

(Stanovy mohou stanovit jiný výpočet vypořádacího podílu.)

9. Honební společenstvo vede seznam svých členů, v němž se zapisuje počet hlasů jednotlivých členů, název, sídlo a identifikační číslo člena, jde-li o právnickou osobu, nebo jméno, příjmení, rodné číslo a trvalé bydliště fyzické osoby, která je členem. Honební společenstvo je povinno každému svému členu na jeho písemnou žádost a jen za úhradu nákladů vydat opis seznamu všech členů nebo požadované části seznamu, a to nejpozději do 7 dnů od doručení žádosti.

Čl. 4

Práva a povinnosti členů

1. Člen honebního společenstva má tato základní práva
  - účastnit se jednání a rozhodování na valných hromadách,
  - volit a být volen do honebního výboru,
  - účastnit se provádění myslivosti ve společenstevní honitbě, pokud ji honební společenstvo využívá na vlastní účet,
  - podílet se na rozdělení čistého výtěžku, pokud nebude valnou hromadou rozhodnuto o jiném jeho použití,
  - podávat návrhy a stížnosti orgánům honebního společenstva,
  - obdržet na požádání opis seznamu členů nebo jeho části, kopie zápisu z jednání valné hromady nebo jeho části,
  - obdržet při zániku členství vypořádací podíl v případech uvedených ve stanovách.

2. Člen honebního společenstva má tyto základní povinnosti
  - vyslat na jednání valné hromady svého zmocněnce, nemůže-li se jí sám účastnit,
  - plnit ustanovení těchto stanov a provozního řádu přijatého pro případ provádění myslivosti ve společenstevní honitbě, pokud ji honební společenstvo využívá na vlastní účet,
  - plnit rozhodnutí přijatá orgány honebního společenstva,
  - podílet se na úhradě případných škod způsobených honebním společenstvem.

Čl. 5

Působnost valné hromady

1. Valná hromada je nejvyšším orgánem honebního společenstva.
2. Do působnosti valné hromady náleží
  - a) volba a odvolání honebního starosty, který je zároveň předsedou honebního výboru, honebního místostarosty a dalších členů honebního výboru z řad členů honebního společenstva,
  - b) schvalovat návrhy honebního starosty nebo honebního výboru o finančním hospodaření a o použití čistého výtěžku, včetně případných návrhů půjček a úvěrů

nebo jakýchkoliv návrhů závazků, které mohou významným způsobem ovlivnit hospodaření honebního společenstva,

- c) rozhodovat o způsobu využití společenstevní honitby buď
    1. o nájmu honitby (jejím uzavření, změně nebo vypovězení), nebo
    2. o využití honitby ve vlastní režii honebního společenstva (v tom případě i o schválení provozního řádu honitby,
  - d) rozhodnutí o změně stanov, o návrhu změny honitby (§ 31 zákona o myslivosti),
  - d) rozhodnutí o přijetí vlastníka honebního pozemku za člena (článek 3 bod 6.),
  - e) rozhodnutí o zřízení rezervního fondu a schvalování jeho příjmů a vydání,
  - f) rozhodnutí o způsobu majetkoprávního vypořádání pro případ zániku honebního společenstva,
  - g) rozhodnutí o zrušení honebního společenstva a případně o jmenování likvidátora,
  - h) rozhodnutí o dalších otázkách, které si valná hromada vyhradí.
3. Valná hromada může přenést působnost podle odstavce 2 písm. c) na honební výbor.

Čl. 6

Jednání valné hromady

1. Valnou hromadu svolává honební starosta nejméně jednou ročně a to nejpozději do 15. února. V případě nečinnosti honebního starosty může valnou hromadu svolat honební místostarosta.
2. Člen nebo členové honebního společenstva, jejichž hlasy činí alespoň 10% všech hlasů, mohou požádat honebního starostu o svolání valné hromady k projednání navržených záležitostí (mimořádnou valnou hromadu). Honební starosta je povinen do 30 dnů od doručení této žádosti takovou valnou hromadu svolat; pokud ji nesvolá, má právo ji svolat člen nebo členové, kteří podali žádost o její svolání.
3. Honební starosta je povinen zaslat pozvánku na valnou hromadu s uvedením místa, data, hodiny a pořadu jednání všem členům honebního společenstva na adresu sídla nebo trvalého bydliště uvedenou v seznamu členů nejméně 15 dní před konáním valné hromady. Součástí pozvánky na valnou hromadu musí být i návrhy na rozhodnutí uvedená v čl. 5 bodu 2. písmenech b) a c), má-li o nich být na valné hromadě jednáno.

Projednat záležitost, která nebyla uvedena v pozvánce na valnou hromadu, lze pouze se souhlasem přítomných členů. Povinnosti uvedené v tomto bodě pro honebního starostu platí i pro honebního místostarostu a člena nebo členy, kteří podle předchozích bodů mohou svolat valnou hromadu.

4. Hlasovací právo na valné hromadě přísluší pouze členům honebního společenstva. Člen se může na jednání valné hromady nechat zastoupit jinou osobou, která předloží plnou moc s uvedením pověření k hlasování. Na rozhodování se členové podílejí podle výměry honebních pozemků, které vlastní a které tvoří společenstevní honitbu. Za každý, i

započatý hektar výměry honebního pozemku, který v honitbě vlastní, přísluší členovi 1 hlas. (; jeden člen však může mít nejvýše 49 % hlasů.)

5. Valná hromada je schopná se usnášet, pokud jsou přítomni členové honebního společenstva nebo jejich zástupci, kteří mají alespoň polovinu hlasů. Nesejde-li se potřebný počet členů s požadovaným počtem hlasů po uplynutí jedné hodiny od stanoveného počátku valné hromady, může se valná hromada platně usnášet za jakéhokoliv počtu hlasů přítomných členů.
6. Valná hromada rozhoduje prostou většinou hlasů přítomných členů honebního společenstva. K rozhodnutí podle článku 5 bodu 2 písmen b), c) a d) a podle článku 5 bodu 3 se vyžaduje souhlas tří čtvrtin hlasů přítomných členů. (Stanovy mohou určit vyšší počet hlasů potřebných k rozhodnutí).
7. O jednání valné hromady musí být pořízen zápis obsahující průběh jednání a přijatá rozhodnutí. Zápis podepisuje honební starosta nebo honební místostarosta a valnou hromadou zvolený zapisovatel. Každý člen honebního společenstva může, na své náklady, požádat o vydání kopie zápisu nebo jeho části.
8. Členové honebního společenstva mohou přijímat rozhodnutí i mimo valnou hromadu. V takovém případě osoba, která je jinak oprávněna svolat valnou hromadu, předloží návrh rozhodnutí členům k vyjádření s oznámením lhůty, ve které mají učinit písemné vyjádření. Nevyjádří-li se člen ve lhůtě, platí, že souhlasí. Osoba, která předložila návrh rozhodnutí, pak oznámí výsledky hlasování jednotlivým členům. Většina se počítá z celkového počtu hlasů příslušejících všem členům.
9. Považuje-li člen honebního společenstva rozhodnutí valné hromady za nezákonné nebo odporující stanovám, může do 15 dnů ode dne, kdy se o rozhodnutí dozvěděl, nejpozději však do 3 měsíců od konání valné hromady, domáhat, aby soud vyslovil neplatnost rozhodnutí valné hromady, jinak jeho právo zaniká; toto platí obdobně i pro rozhodnutí přijaté podle bodu 8.

Čl. 7

Honební starosta

1. Honební starosta zastupuje honební společenstvo navenek a je jeho statutárním orgánem. Honebního starostu v době jeho nepřítomnosti zastupuje honební místostarosta, který pak jedná a rozhoduje ve všech věcech, které jsou svěřeny honebnímu starostovi.
2. Honebního starostu a honebního místostarostu volí valná hromada na období 10 let a to z členů honebního společenstva. (Stanovy mohou upravit způsob této volby a umožnit zvolení i nečlena honebního společenstva, pokud stanoví, že honební starosta musí být držitelem loveckého lístku a musí mít složenou zkoušku pro myslivecké hospodáře nebo absolvována školu, která tuto zkoušku nahrazuje, a to pro případ, že z členů honebního společenstva tyto kvalifikační předpoklady nikdo nesplňuje, půjde o případy, kdy honební společenstvo chce honitbu využívat ve vlastní režii.)
3. Jestliže honební starosta zemře, vzdá se funkce, je odvolán nebo jinak skončí jeho funkční období, musí valná hromada do 1 měsíce zvolit nového honebního starostu. Až do zvolení nového honebního starosty vykonává tuto funkci honební místostarosta.
4. Honební starosta kromě působnosti uvedené v bodu 1.
  - a) obstarává všechny záležitosti honebního společenstva, které nepatří do působnosti valné hromady, s výjimkou těch záležitostí, jejichž rozhodování si valná hromada vyhradila; je povinen řídit se pokyny valné hromady, pokud jsou v souladu s právními předpisy a stanovami; za svoji činnost valné hromadě odpovídá,
  - b) rozhoduje po předchozím souhlasu honebního výboru o způsobu využití společenstevní honitby, včetně uzavření, změny nebo vypovězení smlouvy o nájmu honitby, jestliže valná hromada tuto působnost na honební výbor podle článku 5 přenesla,
  - c) připravuje popřípadě zajišťuje přípravu podkladů a návrhů pro jednání valné hromady (její působnost podle článku 5), zprávu o činnosti za období od minulé valné hromady a návrh činnosti na další období.
  - d) svolává a řídí jednání valné hromady,
  - e) realizuje usnesení valné hromady,
  - f) dbá na dodržování právních předpisů v činnosti honebního společenstva,

- g) uděluje plnou moc k zastupování honebního společenstva, pokud je nemůže zastoupit sám nebo je nemůže zastoupit místostarosta,
  - h) pečuje o majetek honebního společenstva,
  - i) vede seznam členů honebního společenstva,
  - j) odpovídá za dokumenty honebního společenstva, které musí být uchovávány po celou dobu jeho existence., t. j. především vyhotovení stanov a seznamu členů s vyznačením registrace, rozhodnutí o uznání společenstevní honitby včetně jejího mapového zákresu, zápisy z jednání valných hromad a honebního výboru.
5. Honební starosta je povinen vykonávat svou působnost s péčí řádného hospodáře. Honební starosta odpovídá honebnímu společenstvu za škodu, kterou způsobil porušením právních povinností při výkonu funkce. V řízení proti honebnímu starostovi zastupuje

honební společenstvo určený člen honebního výboru, a není-li honební výbor zvolen,

kterýkoliv člen honebního společenstva-

Čl. 8

Honební výbor

1. Pokud počet členů honebního společenstva přesahuje 10, je honební společenstvo povinno zvolit honební výbor, který tvoří honební starosta, honební místostarosta a nejméně 1 a nejvýše 5 dalších členů. (Stanovy mohou určit vyšší počet členů.)
2. Pro svolávání honebního výboru platí ustanovení o svolávání valné hromady obdobně.
3. Jednání honebního výboru se mohou účastnit pozvané osoby.
4. Honební výbor je schopný se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů. (Stanovy mohou určit nižší nebo i vyšší počet členů pro usnášení se schopnost honebního výboru.)

K usnesení honebního výboru je zapotřebí souhlasu většiny přítomných členů; při rovnosti hlasů je rozhodující hlas předsedajícího. (Stanovy mohou připustit i písemné hlasování nebo hlasování pomocí prostředků sdělovací techniky, pokud s tím souhlasí všichni jeho i členové.)

5. O jednání honebního výboru musí být pořízen zápis obsahující průběh jednání a přijatá rozhodnutí. Zápis podepisují všichni přítomní členové honebního výboru.
6. Při obstarání záležitostí honebního společenstva má honební výbor postavení honebního starosty, s výjimkou práva zastupovat honební společenstvo navenek a s výjimkou udělení plné moci..

Čl. 9

Využití honitby

1. Při využití společenstevní honitby pronájmem je honební společenstvo povinno přednostně ji pronajmout za podmínek uvedených v § 32 zákona o myslivosti svému členovi, popřípadě vlastníkovi honebního pozemku v této honitbě, který není členem honebního společenstva, nebo mysliveckému sdružení vzniklému z těchto členů (vlastníků honebních pozemků). Pokud nejsou takoví zájemci o nájem, stanoví honební společenstvo kritéria pronájmu a pronajme pak honitbu zájemci, který při dodržení kritérií předložil nejvýhodnější nabídku. Podmínkou pronájmu může být umožnění účasti členů honebního společenstva (držitelů loveckých lístků) na provádění myslivosti. Zástupce nájemce může být přizván na jednání honebního výboru například k projednání plánu mysliveckého hospodaření.
2. Pro využití společenstevní honitby ve vlastní režii přijímá honební společenstvo svůj provozní řád a ustanovuje mysliveckého hospodáře a mysliveckou stráž (strážce). Myslivecký hospodář, pokud není členem honebního výboru, je na jeho jednání pravidelně zván a je také oprávněn žádat jeho svolání. Provozní řád musí v účasti na užívání honitby dát přednost členům honebního společenstva, popřípadě vlastníkům honebních pozemků v této honitbě, kteří nejsou jeho členy.

Čl. 10

Zásady hospodaření

1. Honební společenstvo odpovídá za své závazky celým svým majetkem. Členové honebního společenstva ručí za závazky honebního společenstva.
2. Příjmem honebního společenstva mohou být
  - a) příjem z využití společenstevní honitby na vlastní účet,
  - b) příjmy z pronájmu společenstevní honitby,
  - c) dary a dědictví,
  - d) půjčky a úvěry a úroky z vkladů,
  - e) jiné příjmy, stanoví-li tak zvláštní zákon.
3. Výdajem honebního společenstva mohou být
  - a) náhrada za přičlenění honebních pozemků placená jejich vlastníkům,
  - b) odměny za činnost vykonanou pro honební společenstvo,
  - c) použití čistého výtěžku na účely stanovené valnou hromadou, popřípadě jeho rozdělení mezi členy podle počtu jejich hlasů (článek 6 bod 4.),
  - d) jiné nezbytně nutné výdaje.
4. Honební společenstvo vede účetnictví podle příslušných postupů pro účtování vydaných MF ČR..

Čl. 11

Zrušení a zánik honebního společenstva

1. Honební společenstvo zaniká dnem výmazu z rejstříku honebních společenstev vedených orgánem státní správy myslivosti. Zániku honebního společenstva předchází jeho zrušení s likvidací nebo bez likvidace.
2. Honební společenstvo se zrušuje s likvidací
  - a) dnem zániku společenstevní honitby,
  - b) uplynutím doby, na kterou bylo založeno,
  - c) dnem uvedeným v rozhodnutí valné hromady o zrušení honebního společenstva, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí bylo přijato; rozhodnout o zrušení lze pouze tak, aby nejpozději v den zrušení zanikla smlouva o nájmu honitby, je-li uzavřena.
3. Honební společenstvo se zrušuje bez likvidace sloučením do jiného honebního společenstva nebo splynutím dvou nebo více honebních společenstev.
4. Na likvidaci majetku a závazků zrušeného honebního společenstva se použijí předpisy o likvidaci majetku a závazků obchodních společností. Zjistí-li likvidátor kdykoliv v průběhu likvidace, že majetek zrušeného honebního společenstva je předlužen, je povinen navrhnout prohlášení konkursu. Skončí-li likvidace majetkovým zůstatkem, rozdělí jej likvidátor mezi členy honebního společenstva vedené v seznamu členů ke dni vstupu do likvidace, a to podle počtu jejich hlasů (článek 6 bod 4.).
5. Likvidátora jmenuje a jeho odměnu stanoví valná hromada honebního společenstva. Neučiní-li tak bez zbytečného odkladu, je likvidátor jmenován soudem.
6. Zrušení honebního společenstva (bod 1.) a vstup do likvidace včetně jména, příjmení a místa trvalého pobytu likvidátora je honební společenstvo povinno bezodkladně oznámit orgánu státní správy myslivosti, který vede rejstřík honebních společenstev.

Čl. 12

Závěrečná ustanovení

Ustavující valná hromada honebního společenstva, která přijala tyto stanovy, se konala

dne .....
společenstva)

(– pro případ založení nového honebního

Tyto stanovy upravené podle § 69 odst. 2 zákona o myslivosti byly přijaty na valné hromadě honebního společenstva konané dne ..... (- pro případ transformace hon. společenstva)

Toto znění stanov vyplývá ze změn schválených na valné hromadě konané dne.....,
valné hromadě

konané dne a valné hromadě konané dne..... (- pro případ jedné nebo více
přijatých změn)

Příloha č. 6: Vzor nájemní smlouvy

Smlouva o nájmu honitby

I.

Smluvní strany

Pronajímatel: Honební společenstvo ..... se sídlem v ..... vedené v rejstříku honebních společenstev u obecního úřadu v ..... pod. reg. číslem ....., IČO ....., zastoupené honebním starostou panem ....., bytem v .....

Nájemce: .....

II.

Předmět smlouvy

1. Předmětem této smlouvy je za podm.....Košetice, jejímž držitelem je pronajímatel. Honitba byla uznána rozhodnutím okresního úřadu v ..... pod čj. .... dne .....
2. Záměr pronájmu honitby nájemci byl schválen honebním výborem v souladu s § 21 odst. 2 zákona o myslivosti dne ..... K pronájmu honitby byl honební výbor zmocněn rozhodnutím valné hromady honebního společenstva ....., která se konala dne .....
3. Fotokopie rozhodnutí, mapového zákresu honitby včetně popisu hranic a stanovených minimálních a normovaných stavů zvěře převzal nájemce při podpisu této smlouvy.

III.

Doba trvání smlouvy

Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou a to od 1.4.2009 do 31.3.2019. Pronajímatel současně prodává nájemci právo na prodloužení této smlouvy k 1.4.2019 na deset let do

31.3.2029 a dále k 1.4.2029 na dalších deset let do 31.3.2039 a nájemce toto právo kupuje. Pro toto právo se v dalším textu používá výraz „opce“. Cena každé z obou opcí se stanovuje ve výši jednoročního nájemného podle části V. této smlouvy. Úhradu za obě opce uhradí nájemce pronajímateli spolu s nájemným za rok 2009. Uhrazená cena opcí náleží pronajímateli i v případě, že nájemce opce nevyužije. Pokud nájemce písemně oznámí pronajímateli do 31.3.2019 svůj záměr první opce využít, prodlužuje se tímto aktem nájemní smlouva do 31.3.2029. Pokud nájemce oznámí písemně pronajímateli svůj záměr využít druhé opce do 31.3.2029, prodlužuje se tímto aktem nájemní smlouva do 31.3.2039. Pokud nájemce pronajímateli svůj záměr využít opce neoznámí, nájemní smlouva končí. Pro uplatnění každé z výše uvedených opcí je rozhodné datum, kdy bylo oznámení o uplatnění opce předáno poště nebo jiné doručovatelské firmě k odeslání pronajímateli. Uplatnění opce se prokazuje potvrzením pošty nebo jiného doručovatele o převzetí zásilky.

IV.

Práva a povinnosti smluvních stran

1. Pronajímatel se zavazuje:

- a) informovat písemně nájemce o všech skutečnostech, změnách a přijatých opatřeních majících vliv na provádění myslivosti v honitbě (např. o změně honitby, výměně honebních pozemků, o prohlášení pozemků v honitbě za nehonební), a to o záměru do 15 dní před podáním návrhu a pak do týdne od doby, kdy se o nastalých skutečnostech dozvěděl,
- b) spolupracovat s nájemcem na odstraňování způsobených škod na zvěři při živelných pohromách; pro tento případ lze na nezbytně nutnou dobu snížit nájemné,
- c) spolupůsobit s nájemcem při jednání s vlastníky honebních pozemků v záležitostech vstupů a vjezdů na honební pozemky za účelem provádění myslivosti, v umístění mysliveckých zařízení, při jednáních o náhradách škod způsobených zvěří apod.,
- d) spolupracovat s nájemcem při preventivních opatřeních proti vzniku chorob zvěře, opatřeních ke zvyšování úživnosti honitby a opatřeních k ochraně ekosystému.

2. Nájemce se zavazuje:

- a) provádět v pronajaté honitbě myslivost v souladu s právními předpisy a opatřeními vydanými příslušnými orgány státní správy,
- b) neprodleně po jmenování orgánem státní správy myslivosti písemně oznámit pronajímateli jména, příjmení a bydliště mysliveckého hospodáře a mysliveckých strážů pro honitbu, jakož i všech nastalých změn,

- c) informovat písemně pronajímatele o všech závažných skutečnostech, které se týkají zejména chovaných druhů zvěře (choroby zvěře, o provedených veterinárních opatřeních, přemnožení některého druhu apod.) do týdne, kdy se o nich dozvěděl,
- d) sdělovat pronajímateli písemně 5 dní předem stanovený termín sčítání zvěře a do 5 dnů pak i jeho výsledek, každoročně do 31. března předložit pronajímateli písemně návrh plánu mysliveckého hospodaření k vyjádření, zajišťovat v honitbě chov zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem zvěře,
- e) vést řádnou evidenci o druzích, pohlaví, počtu a hmotnosti veškeré zvěře ulovené v honitbě a údaje z této evidence kdykoliv na požádání poskytnout pronajímateli.

V.

Nájemné

1. Výše ročního nájemného z honitby za jeden hektar bylo dohodou stanoveno na úroveň odpovídající aritmetickému průměru ročního nájemného v honitbách sousedících s honitbou .....
2. Nájemce uhradí toto nájemné vždy do konce měsíce března, a to za každý rok zpětně, poprvé za rok 2009 do konce března roku 2010. K tomuto termínu bude uhrazena i cena obou opcí na prodloužení nájmu honitby podle části III. této smlouvy.
3. Nájemné bude zasíláno na běžný účet pronajímatele nebo předáno hotově honebnímu starostovi nebo jinému členu honebního výboru proti vystavení dokladu o příjmu. Nájemné se považuje za uhrazené dnem podání platebního příkazu peněžním ústavu nebo dnem zaplacení složenky na poště nebo dnem vystavení dokladu o příjmu. V případě, že pronajímatel neumožní nájemci úhradu nájemného výše uvedenými způsoby, nájemné bude považováno za uhrazené, pokud bude příslušná částka složena do notářské úschovy.
4. Při pozdější úhradě je nájemce povinen zaplatit pronajímateli úrok z prodlení ve výši stanovené podle občanského zákoníku.

VI.

Myslivecká zařízení

1. Stávající myslivecká zařízení, určená k příkrmování, pozorování a lovu zvěře, přecházejí do vlastnictví nájemce. Jejich soupis (včetně případných zásob) a ocenění převzal nájemce při podpisu smlouvy.

2. Při zániku smlouvy přecházejí existující myslivecká zařízení do vlastnictví pronajímatele a mezi smluvními stranami se vyrovná rozdíl v jejich hodnotě při vzniku a zániku smlouvy.
3. Pronajímatel se nejpozději v den zániku smlouvy musí písemně vyjádřit, zda kladný rozdíl v hodnotě mysliveckých zařízení nájemci do 15 dnů uhradí; pokud se tak nestane, může nájemce zařízení podle svého výběru v hodnotě tohoto rozdílu odstranit a disponovat s ním.

VII.

Kontrolní opatření

1. Pronajímatel je oprávněn písemně přizvat na jednání honebního výboru nebo pochůzce v honitbě zástupce nájemce k podání informace o mysliveckých záměrech a důležitých otázkách mysliveckého hospodaření. Nájemce je povinen tomuto pozvání vyhovět.
2. Pro výklad této smlouvy a vztahů z ní vyplývajících se za jednání nájemce považuje též jednání všech osob, které mají k nájemci právní vztah založený postavením člena nebo zaměstnance nebo jiný právní vztah umožňující osobám vystupovat v honitbě jménem nájemce.
3. Smluvní strany se zavazují neprodleně informovat druhou smluvní stranu o změně všech skutečností, které mohou mít vliv na plnění práv a povinností z této smlouvy.

VIII.

Zánik smlouvy

Smlouva zaniká:

1. - k 31. březnu 2019, pokud nebude uplatněna první opce
  - k 31. březnu 2029, pokud nebude uplatněna druhá opce
  - k 31. březnu 2039, pokud bude uplatněna druhá opce,
2. zánikem honitby,
3. zánikem nájemce,
4. přestane-li nájemce splňovat podmínku uvedenou v § 32 odst. 3 zákona o myslivosti,

5. dohodou smluvních stran,
6. výpovědí s 18 měsíční výpovědní lhůtou na základě § 33 odst. 6 písm. f) zákona o myslivosti,
7. výpovědí pronajímatele danou pro nedodržení ustanovení této smlouvy uvedené v článku V. odstavci 2; v tomto případě je výpověď platná dnem doručení statutárnímu zástupci nájemce a nájem končí 31.12. toho roku, v němž byla doručena. To neplatí, odmítne-li pronajímatel nájemné převzít.
8. rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti dle § 33 odst. 6 písm. h) zákona o myslivosti.

IX.

Závěrečná ustanovení

1. Smlouva se uzavírá na dobu 10 let od doby její účinnosti, v případě uplatnění první opce na její prodloužení nájemcem do 31.3.2029 a v případě uplatnění druhé opce nájemcem na její prodloužení pak do 31.3.2039.

Smlouva je platná dnem podpisu a účinná dnem 1.4.2009. Smluvní strany prohlašují, že si smlouvu přečetly, shledávají ji správnou, srozumitelnou a odpovídající oboustranné dohodě a na důkaz takto projevené vůle ji podepisují. Nájemce potvrzuje, že se seznámil se stavem honitby, jakož i veškerých porostů a mysliveckých zařízení na jejím území a že vůči tomuto stavu nemá žádných výhrad.

2. Smlouva je vyhotovena v 5 shodných výtiscích, z nichž každý má platnost originálu; pro každou smluvní stranu po dvou; jeden výtisk doručí pronajímatel v zákonem o myslivosti stanovené lhůtě příslušnému orgánu státní správy myslivosti.

Změny či doplňky smlouvy, jakož i úkony vedoucí k zániku smlouvy, musí mít písemnou formu, o jejich vyhotoveních platí ustanovení předchozího odstavce.

V ..... dne .....

Za pronajímatele

Za nájemce

Honební společenstvo .....

.....

honební starosta

9. RESUMÉ

Právní úprava myslivosti

Diplomová práce na téma Právní úprava myslivosti je zaměřena především na představení současné právní úpravy tohoto odvětví lidské činnosti. S ohledem na aktuální diskuzi na téma novelizace zákona o myslivosti se práce zaměřuje i na reakci na plánovanou novelu.

Myslivost je odvětvím lidské činnosti s dlouhou historií a širokou škálou tradic, diplomová práce je tedy zaměřená také na představení myslivosti jako kulturního dědictví národa.

Diplomová práce na zadané téma obsahuje rozbor platné právní úpravy, kterou představuje zejména zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb., dále zákony vztahující se k přírodě a ochraně živočichů a v neposlední řadě prováděcí vyhlášky těchto zákonů. V práci je shrnut také historický vývoj právní úpravy myslivosti na území České republiky, zejména jsou rozebrány ty právní předpisy, ze kterých současná platná právní úprava vychází. Okrajově se diplomová práce zabývá o právní úpravě myslivosti v mezinárodním kontextu.

Hlavním pramenem této diplomové práce je účinný zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, jehož předmětem právní úpravy je chov a zachování druhů volně žijící zvěře, tvorba a využívání honiteb, lov zvěře i živočichů, kteří nejsou zvěří, náhrady škod a výkon státní správy myslivosti.

Cílem práce je představit čtenáři zákon se všemi jeho nedostatky, na tyto nedostatky upozornit a poukázat, jaké praktické problémy mohou s ohledem na nedokonalost zákona o myslivosti a dalších vyhlášek vyvstat.

Diplomová práce obsahuje právní úpravu platnou ke dni 1.3.2013.

Klíčová slova: myslivost, historie a tradice, zákon o myslivosti, způsob lovu

The legal regulation of hunting

Thesis on Legislation hunting is primarily focused on the performance of current legislation in the sector of human activity. Given the current debate on amendments to the Law on Hunting, the work focuses on the response to the planned amendment.

Hunting is a branch of human activity with a long history and a wide range of traditions thesis is therefore focused also on the performance of hunting as a cultural heritage of the nation. Thesis on a given topic contains analysis of current legislation, which is especially Hunting Act No. 449/2001 Coll., As well as laws relating to the protection of nature and animals and ultimately implementing regulations of these laws. The paper also summarizes the historical development of hunting legislation in the Czech Republic, in particular, are discussed in the legislation from which the current legislation in force is based. Marginally thesis deals with regulating hunting in an international context.

The main source of this thesis is an effective law No. 449/2001 Coll., On hunting, as amended, concerning legislation is breeding and conservation of species of wild game, creation and use of hunting grounds, hunting and animals are not wild animals , compensation and performance management of state hunting.

The aim is to introduce the reader law with all its deficiencies, the deficiencies of highlighting the practical problems may arise with regard to the imperfection of the Hunting Act and other regulations arise.

The thesis contains rules in force on 1 March 2013.

Keywords: hunting, history and traditions, Hunting Act, obligations of hunting